Bokslut och verksamhetsberättelse 2017

Sibbo kommun

SIPOO
SIBBO

Sibbo kommuns bokslut och verksamhetsberättelse 2017

Innehållsförteckning

1 VERKSAMHETSBERÄTTELSE 4

1.1 VÄSENTLIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN 4

1.1.1 Kommundirektörens översikt 4

1.1.2 Sibbo kommuns förvaltning 6

1.1.3 Den allmänna och lokala ekonomiska utvecklingen 12

1.1.4 Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi 14

1.1.5 Sibbo kommuns personal 16

1.1.6 Miljön 18

1.1.7 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen 19

1.1.8 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling 19

1.2 REDOGÖRELSE FÖR HUR KOMMUNENS INTERNA KONTROLL OCH RISKHANTERING ORDNATS 19

1.3 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN 23

1.3.1 Räkenskapsperiodens resultat 23

1.3.2 Finansiering av verksamheten 29

1.4 DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH FÖRÄNDRINGAR I DEN 31

1.5 TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER 33

1.6 KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI 34

1.6.1 Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet 34

1.6.2 Styrning av koncernens verksamhet 35

1.6.3 Väsentliga händelser som gäller koncernen 36

1.6.4 Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling 36

1.6.5 Redogörelse för hur koncernövervakningen är ordnad 37

1.6.6 Koncernbokslutet med nyckeltal 37

1.7 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH BALANSERING AV EKONOMIN 41

1.7.1 Räkernskapsperiodens resultat 41

1.7.2 Balansering av ekonomin 41

2 BUDGETUTFALLET 42

2.1 MÅLUPPFYLLELSEN 42

2.2 UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER 42

2.3 DRIFTSEKONOMIDELENS UTFALL 43

2.3.1 Centralvalnämnden 43
2.3.2 Revisionsnämnden 43
2.3.3 Kommunstyrelsen 44
2.3.4 Social- och hälsovårdsutskottet 51
2.3.5 Bildningsutskottet 62
2.3.6 Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet 72
2.3.7 Primärkommunen totalt 86
2.3.8 Avvikelserna från bokslutsårets budget och föregående år 87
2.4 RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL 89
2.5 INVESTERINGSDELENS UTFALL 90
2.6 FINANSIERINGSDELENS UTFALL 95
2.7 SAMMANFATTNING AV HUR ANSLAG OCH INKOMSTBUDGETAR HAR UPPNÅTTS 98
3 BOKSLUTSKALKYLER 99
3.1 RESULTATRÄKNING 99
3.2 FINANSIERINGSANALYS 100
3.3 BALANSRÄKNING 101
3.4 KONCERNKALKYLER 103
4 NOTER TILL BOKSLUTET 107
4.1 VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGSPRINCIPER SAMT METODER 107
4.2 PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNBOKSLUT 108
4.3 VERKSAMHETENS INTÄKTER UPPDELADE PÅ DE OLIKA VERKSAMHETER SOM KOMMUNEN DEFINIERAT 109
4.4 SPECIFIKATION AV SKATTEINKOMSTER 109
4.5 SPECIFIKATION AV STATSANDELAR 109
4.6 SPECIFIKATION AV KÖPTA TJÄNSTER 109
4.7 GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN OCH ÄNDRINGAR I DEM 110
4.8 ÄNDRINGAR I AVSÄTTNINGAR 110
4.9 FÖRSÄLJNINGSVINSTER OCH -FÖRLUSTER FRÅN TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA 111
4.10 SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL 111
4.11 SPECIFIKATION AV EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER 111
4.12 MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR 112
4.13 SPECIFIKATION ÖVER FORDRINGAR 114
4.14 VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGA FORDRINGAR 114
4.15 SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET 114

4.16 TILL LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL HÖRANDE SKULDER SOM FÖRFALLER SENARE ÄN EFTER FEM ÅR ... 115
4.17 AVSÄTTNINGAR ... 115
4.18 AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER ... 115
4.19 FRÄMMANDE KAPITAL ... 116
4.20 SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER ... 116
4.21 VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL ... 116
4.22 VÅRDTAGARNAS MEDEL SOM INTE UPPTAGITS I BALANSRÄKNINGEN ... 116
4.23 LEASINGANSVAR SAMMANLAGT ... 117
4.24 ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER GIVNA AV KOMMUNEN ... 117
4.25 ANSVAR FÖR KOMMUNERNAS GARANTICENTRALS BORGENANSVAR ... 117
4.26 ANTAL ANSTÄLLDA 31.12 ... 117
4.27 FÖRTROENDEVALDAAVGIFTER SOM DRAGITS AV FÖRTROENDEVALDAS LÖNER OCH REDOVISATS ... 118
4.28 ARVODEN TILL REVISOR ... 118
4.29 HÄNDELSER I INTRESSENTGRUPPER ... 118

5 AFFÄRSVERKET SIBBO VATTEN ... 119

5.1 SIBBO VATTEN, BOKSLUTSKALKYL OCH NYCKELTAL ... 119
5.2 SIBBO VATTEN, BUDGETUTFALLET SOM GODKÄNTS AV AFFÄRSVERKETS DIREKTION ... 122
5.3 SIBBO VATTEN, VERKSAMHETSBERÄTTELSE ... 126
5.4 SIBBO VATTEN, NOTER TILL BOKSLUTET ... 131
5.5 AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI ... 137

6 UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR ... 142

7 BEKRÄFTANDE HANDLINGAR ... 143

7.1 FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER, RAPPORTER OCH KARTOTEK SOM ANVÄNTS UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN 1.1–31.12.2017 ... 143
7.2 BALANSSPECIFIKATION 31.12.2017 ... 145

1 VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1 VÄSENTLIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN

1.1.1 Kommundirektörens översikt

Det gångna året var kommunalvalsår, och kommunalvalet hölls nu för första gången på våren. Därför tillträdde det nya fullmäktige i början av juni. Fullmäktige i Sibbo har fortfarande 43 ledamöter; 23 män och 20 kvinnor (tidigare 28 män och 15 kvinnor). Följande grupper är representerade i fullmäktige: Svenska folkpartiet i Finland 17 ledamöter (ändring 0), Samlingspartiet 11 ledamöter (ändring +2), Socialdemokraterna 5 ledamöter (ändring 0), De gröna 5 ledamöter (ändring +2), Sannfinländarna 2 ledamöter (ändring 0), Centern 1 ledamot (ändring –3), Kristdemokraterna 1 ledamot (ny) och Politiikasta iloa 1 ledamot (ändring 0). Vårt gemensamma Sibbo deltog inte i kommunalvalet. Fullmäktigeordföranden Christel Liljeström (SFP) byttes ut mot Heikki Vestman (Saml) och kommunstyrelsens ordförande Ari Oksanen (Saml) mot Kaj Lindqvist (SFP).

I samband med fullmäktigebytet arbetade man mycket med att skapa en ny kommunstrategi som är mera interaktiv, konkret och målinriktad. Arbetet med strategin inleddes i början av året genom att engagera kommuninvånarna och personalen i processen. Relevanta teman identifierades och alternativ jämte konsekvensbedömningar skapades. På hösten hade fullmäktige möjlighet att välja och fördjupa innehållet i strategin utgående från tre workshoppar och annat beredningsarbete. Samtidigt förnyades kommunens varumärke. Arbetet gjordes i form av en varumärkestävling i samarbete med Haaga-Helias studerande i försäljning och visuell marknadsföring.

Sibbos positiva utveckling fortsatte år 2017. För tredje året i följd var Sibbo bland de procentuellt sett snabbast växande kommunerna i Finland. Gränsen på 20 000 invånare överskreds i februari, och för att fira detta bjöd kommunen invånarna på kaffe och kaka i samband med Sibbos namnsdag. Den kraftiga tillväxten kommer att fortsätta även under de närmaste åren. Byggandet inleddes i Söderkulla, och har nu utvidgats till Nickby. Under de närmaste åren sprider sig tillväxten vidare till Tallmo.

Tillväxten inverkar naturligtvis också på utformningen av servicenätet. Under det gångna året planerades och konkurrensutsattes de stora projekten om vilka beslut fattades hösten 2016. Det är frågan om utbyggnaderna av skolorna Sipoonlahden koulu och Nickby Hjärta samt byggandet av ett nytt daghem i Nickby. På detta sätt vill kommunen trygga en god lärmiljö för den snabbt växande befolkningen och minimera behovet av tillfälliga undervisningslokaler.

Sibbo har tyvärr inte undgått konsekvenserna av dålig inomhusluft i byggnader som i stor utsträckning plågat hela kommunfältet i Finland. De största problemen fanns fortsättningsvis vid Lärdomsvägen i Söderkulla, i Talman koulu och Sockengården.

Programmet för att balansera ekonomin, Operation Grytlock, och programmet för att utveckla tjänsterna, Operation Induktionsspis, fortsatte i syfte att utveckla verksamheten. Målet med dessa program är att uppnå en bestående förbättring av skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna på 10 miljoner euro så att största delen av målen uppnås före år 2017 och resten av målen, de strukturellt mest krävande, före år 2020. Personalåtgärderna inom ramen för Operation Grytlock avslutades vid utgången av år 2016. När Operation Grytlock avslutades vid utgången av år 2017 uppskattas att cirka 6 miljoner euro av det uppställda målet på 10 miljoner har uppnåtts i syfte att förbättra resultaträkningens struktur.

I takt med att kommunen växer har vi försökt förbättra produktiviteten genom att minska de externa verksamhetskostnaderna per invånare. Detta lyckades vi tyvärr inte med i år. År 2016 uppgick verksamhetskostnaderna till 5 884 euro per invånare (primärkoncernen) och år 2017 till 6 045 euro per invånare.

För att kommunen ska kunna finansiera det investeringstryck som tillväxten medför bör tomtförsäljningsinkomsterna i sin helhet användas för att finansiera investeringarna. Räkenskapsperiodens resultat före tomtförsäljningsinkomsterna var +0,5 miljoner euro. År 2017 var resultatet +1,0 miljoner euro.

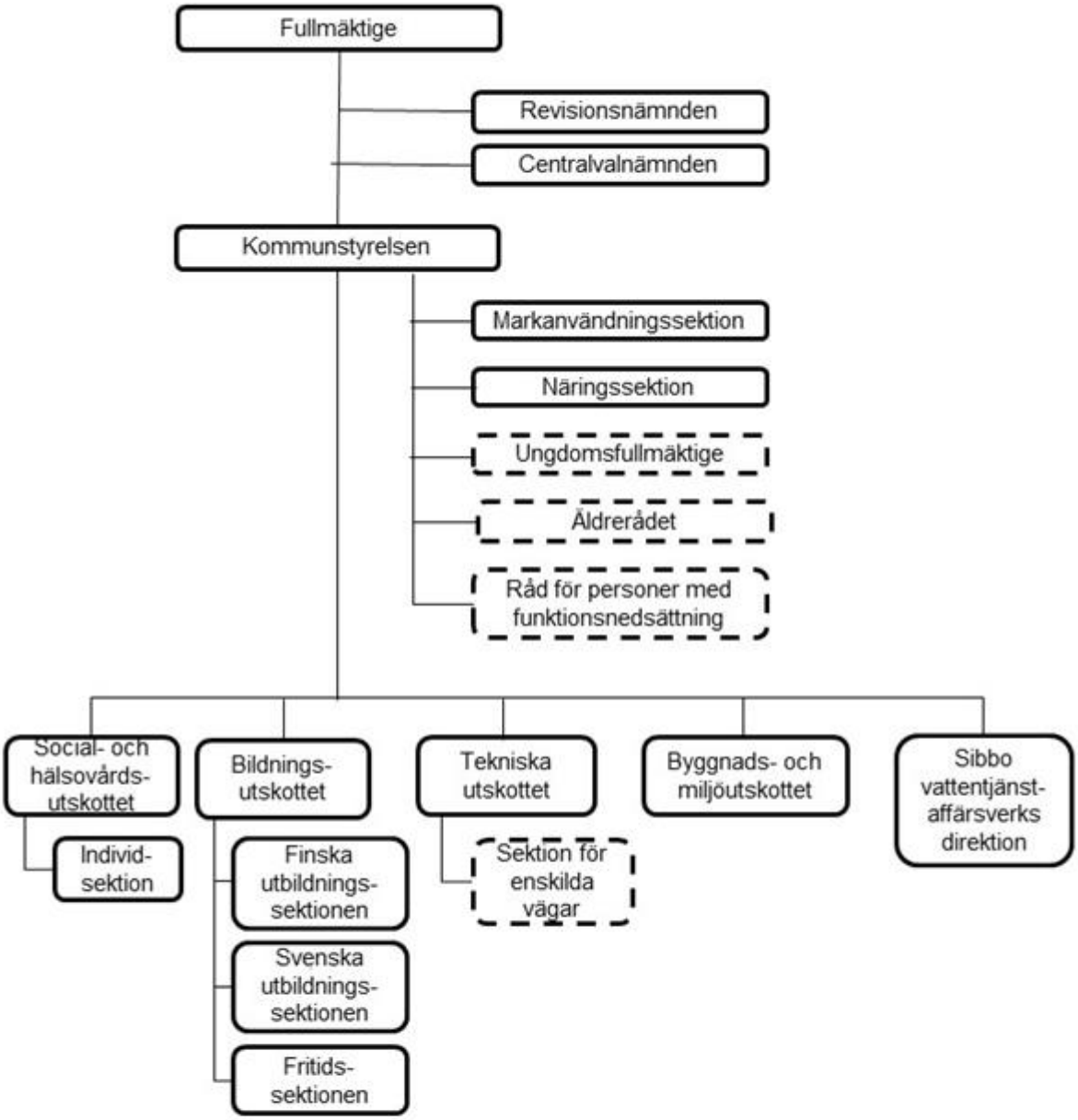
År 2017 var räkenskapsperiodens resultat 3,0 miljoner euro (2016 13,0 miljoner euro) och överskottet 4,4 miljoner euro (2016 1,0 miljon euro). Kommunens lånebelopp underskred budgeten och var 51,6 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 4,8 miljoner euro.

På hösten gick kommunens långvariga kommunsekreterare Peter Stenvall i välförtjänt pension efter 34 tjänsteår. Han efterträds av Lilian Andergård-Stenstrand. Jag är tacksam och glad över att fullmäktige vid sitt möte 11.12.2017 enhälligt valde mig att fortsätta som kommundirektör i Sibbo.

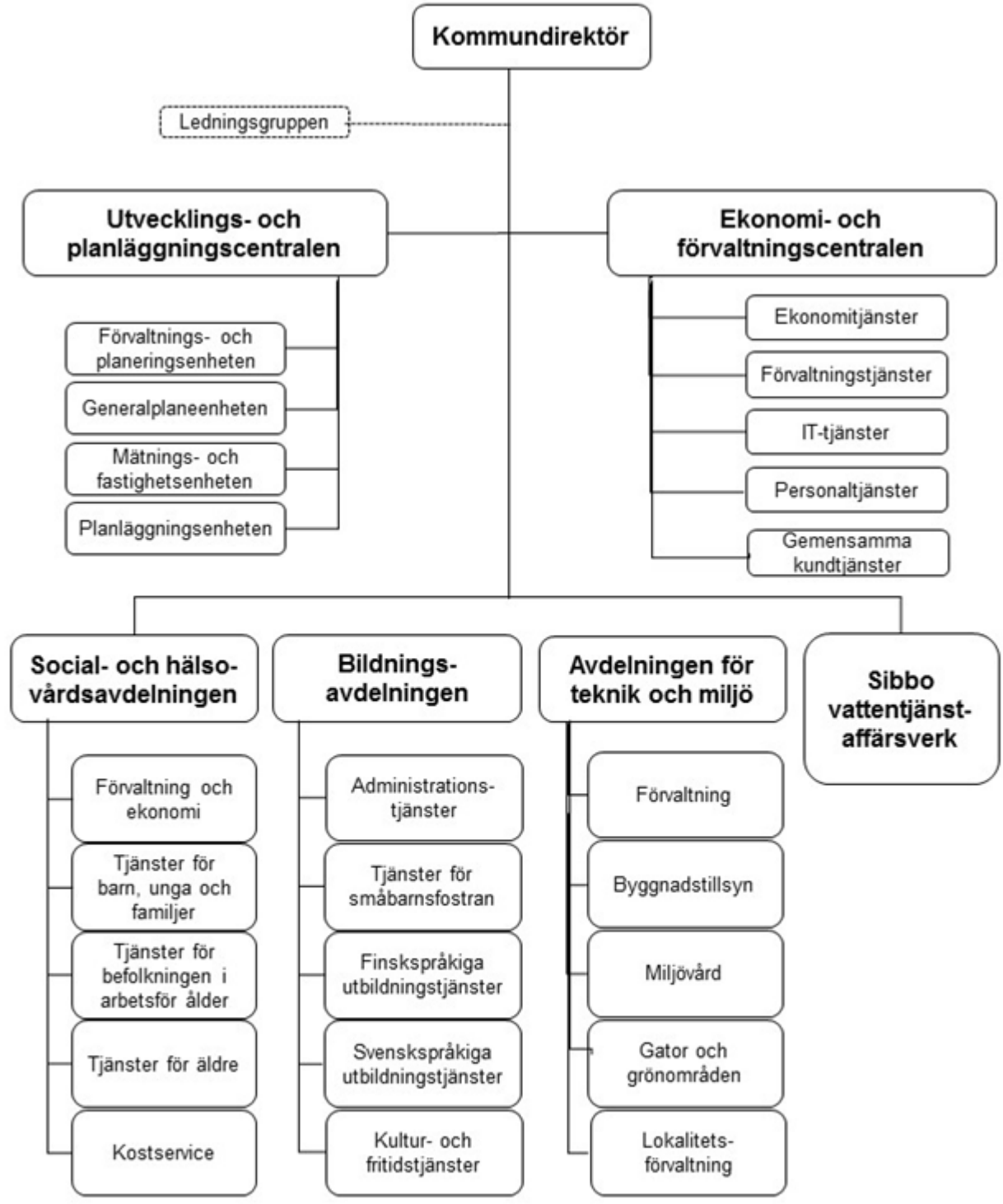
Mikael Grannas

1.1.2 Sibbo kommuns förvaltning

Förtroendeorganisationen

Personalorganisation

Förtroendeorganens sammansättning och avdelningarnas ledande tjänsteinnehavare 31.12.2017

Fullmäktige, 43 ledamöter

Ordförande	Heikki Vestman (Saml)
1:a viceordförande	Kasper Nyberg (SFP)
2:a viceordförande	Sini-Pilvi Saarnio (Gröna)
3:e viceordförande	Eva Kuntsi (SDP)

Styrkeförhållandena i fullmäktige

Svenska folkpartiet	17 platser
Samlingspartiet	11 platser
Socialdemokraterna	5 platser
De gröna	5 platser
Sannfinländarna	2 platser
Centern	1 plats
Politiikasta Iloa	1 plats
Kristdemokraterna	1 plats

Kommunstyrelsen, 11 platser	Ersättare
Kaj Lindqvist, ordförande (SFP)	Tom Sundbäck (SFP)
Ari Oksanen, 1:a viceordförande (Saml)	Juhani Rantala (Saml)
Marketta Mattila, 2:a viceordförande (Gröna)	Riitta-Kaisa Kosonen (Gröna)
Tim Kankfelt (SFP)	Magnus Åström (SFP)
Thomas Elfgren (SFP)	Stefan Sandström (SFP)
Kicka Lindroos (SFP)	Maria Liljeström (SFP)
Clara Lindqvist (SFP)	Mia Wikström (SFP)
Tapio Virtanen (SDP)	Maija Kuntsi (SDP)
Juha Salo (Saml)	Juha Suuronen (Saml)
Marja Manninen-Ollberg (Saml)	Mari Viita (Saml)
Linda Karhinen (Saml)	Virpi Karjalainen (Saml)
Föredragande: Kommundirektören	

Kommundirektör	Mikael Grannas
Ekonomi- och förvaltningsdirektör	Pekka Laitasalo
Personalchef	Merja Soosalu
Chief Digital Officer	Ethel Eriksson
Kommunkamrer	Sture Lindqvist
Servicechef	Susanne Fredriksson
Tf kommunsekreterare	Rita Lönnroth

Markanvändningssektionen, 7 ledamöter	Ersättare
Juhani Rantala, ordförande (Saml)	Simo Lehvonen (Saml)
Maria Liljeström, 1:a viceordförande (SFP)	Kicka Lindroos (SFP)
Magnus Åström (SFP)	Jan Hindsberg (SFP)
Mia Wikström (SFP)	Clara Lindqvist (SFP)
Mari Viita (Saml)	Suvi Vuoksenranta (Saml)
Kjell Grönqvist (SDP)	Rainer Boman (SDP)
Lauri Kajander (Gröna)	Sini-Pilvi Saarnio (Gröna)
Kommunstyrelsens representanter: Tim Kankfelt	
Föredragande: Utvecklingsdirektören	

Tf utvecklingsdirektör	Pekka Söyrilä
Generalplanechef	Kaisa Jama
Planläggningschef	Matti Kanerva
Mätnings- och fastighetschef	Pekka Söyrilä

Näringssektionen, 5 ledamöter
Juha Suuronen, ordförande (Saml)
Pekka Petäkoski, viceordförande (SDP)
Christel Liljeström (SFP)
Tanja Åkerfelt (SFP)
Timo Rope (Pl)
Kommunstyrelsens representant: Kicka Lindroos
Föredragande: Näringschefen

Pasi-Ilkka Väyrynen (Saml)
Sanna Tiivola (SDP)
Tim Kankfelt (SFP)
Antti Skogster (SFP)
Petri Haikonen (Pl)

Revisionsnämnden, 5 ledamöter
Harri Lehtonen, ordförande (Gröna)
Hannele Rauha, viceordförande (SDP)
Hans-Peter Lindgren (SFP)
Minna Lindblom (Saml)
Kirsti Toivola (Sannf)

Ersättare
Maija Lepistö (Gröna)
Janne Nickström (SDP)
Sakarias Liimatainen (SFP)
Pauliina Tapio (Saml)
Kristiina Ovaskainen (Sannf)

För den professionella revisionen svarade
KPMG Offentliga Tjänster Ab
Revisor Martin Slotte, OFGR, GR

Centralvalnämnden, 5 ledamöter
Michael Mellin, ordförande (SFP)
Maija-Liisa Sahlbom, viceordförande (Gröna)
Liisa Jankkari (Saml)
Sami Siltaloppi (SDP)
Mervi Hursti (Sannf)

Ersättare
1. Peter Stenvall (SFP)
2. Juha Maristo (Gröna)
3. Matti Viita (Saml)
4. Kjell Grönqvist (SDP)
5. Maarit Virtanen (Sannf)

Social- och hälsovårdsutskottet, 9 ledamöter
Micaela Röman, ordförande (SFP)
Marja Manninen-Ollberg, viceordförande (Saml)
Maria Forss (SFP)
Hans-Eric Christiansson (SFP)
Henrik Gustafsson (SFP)
Kadir Turan (Saml)
Riitta-Kaisa Kosonen (Gröna)
Suvi Vuoksenranta (Saml)
Juha Huotari (SDP)
Kommunstyrelsens representant: Thomas Elfgren
Föredragande: Social- och hälsovårdsdirektören

Ersättare
Anna-Karin Nygren (SFP)
Pasi-Ilkka Väyrynen (Saml)
Johanna Saxén (SFP)
Christer Silén (SFP)
Rolf Törrönen (SFP)
Liisa Jankkari (Saml)
Matti Hyhkö (Gröna)
Laura Lindell (Saml)
Eva Kuntsi (SDP)

Individsektionen, 3 ledamöter
Eva Kuntsi, ordförande (SDP)
Thomas Elfgren, viceordförande (SFP)
Sirpa Pöllönen (Gröna)

Ersättare
Merja-Hannele Vuohelainen (SDP)
Klaus-Mauritz Nikander (SFP)
Tuula Räikkönen (Gröna)

Social- och hälsovårdsdirektör
Servicedirektör
Chefläkare
Chef för äldreomsorgen
Kostservicechef

Leena Kokko
Bodil Grön
Anders Mickos
Helena Räsänen
Marianne Putus

Bildningsutskottet, 9 ledamöter
Antti Skogster, ordförande (SFP)
Mandi Alaterä, viceordförande (Saml)
Ann-Cathrine Helling (SFP)
Elvira Kaiser (SFP)
Henrik Möller (SFP)

Ersättare
Johan Granqvist (SFP)
Camilla Långsjö (Saml)
Charlotta Engblom (SFP)
Johanna Saxén (SFP)
Tom Sundbäck (SFP)

Sami Alasara (Saml)	Juha Kopra (Saml)
Juha Kytö (Saml)	Virpi Karjalainen (Saml)
Lilli Kahri (Gröna)	Janne Inkeroinen (Gröna)
Maija Kuntsi (SDP)	Tapio Virtanen (SDP)
Kommunstyrelsens representant: Juha Salo	
Föredragande: Bildningsdirektören	

Finska utbildningssektionen, 5 ledamöter	Ersättare
Mandi Alaterä, ordförande (Saml)	Anna Kajander (Saml)
Pasi Ylirisku, viceordförande (Gröna)	Esa Mäkinen (Gröna)
Jussi Merikanto (Saml)	Jani Nieminen (Saml)
Tapio Virtanen (SDP)	Eva Kuntsi (SDP)
Kari-Matti Syrjäläinen (SFP)	Micaela Röman (SFP)
Kommunstyrelsens representant: Kicka Lindroos	
Föredragande: Bildningsdirektören	

Svenska utbildningssektionen, 5 ledamöter	Ersättare
Ann-Cathrine Helling, ordförande (SFP)	Elvira Kaiser (SFP)
Camilla Långsjö, viceordförande (Saml)	Claudia Lundberg (Saml)
Mari Berg (SFP)	Daniela Suomi (SFP)
Mikael Grönroos (SFP)	Rasmus Öhman (SFP)
Kjell Grönqvist (SDP)	Rainer Boman (SDP)
Kommunstyrelsens representant: Linda Karhinen	
Föredragande: Undervisningschefen	

Fritidssektionen, 5 ledamöter	Ersättare
Tom Sundbäck, ordförande (SFP)	Kenneth Udd (SFP)
Juha Kopra, viceordförande (Saml)	Juha Kytö (Saml)
Caroline Högel (SFP)	Viola Mickos (SFP)
Anna Turkki (Gröna)	Janne Inkeroinen (Gröna)
Tiina Sinkkonen (KD)	Anne Pircklén (KD)
Kommunstyrelsens representant: Marketta Mattila	

Föredragande: Resultatenhetens chef	
Bildningsdirektör	Kurt Torsell
Undervisningsdirektör	Hannu Ollikainen
Chef för småbarnsfostran	Mervi Keski-Oja
Chefen för kultur och fritid	Anne Laitinen

Tekniska utskottet, 9 ledamöter	Ersättare
Rainer Boman, ordförande (SDP)	Tarmo Ojala (SDP)
Charlotta Engblom, viceordförande (SFP)	Maria Forss (SFP)
Karl-Erik Oljemark (SFP)	Bjarne Ståhl (SFP)
Juha Kopra (Saml)	Sami Alasara (Saml)
Anna-Karoliina Mattila (Gröna)	Sami Nykter (Gröna)
Bob Myrberg (Sannf)	Jari Hursti (Sannf)
Monika Hämäläinen (C)	Jaana Laine (C)
Kommunstyrelsens representant: Ari Oksanen	
Föredragande: Tekniska direktören	

Teknisk direktör	Ilari Myllyvirta
Kommunteknisk chef	Heidi Saarenpää
Lokalservicechef	Juha Pohjonen
Utvecklingschef för sektorn	Lari Sirén

Byggnads- och miljöutskottet, 7 ledamöter	Ersättare
Kasper Nyberg, ordförande (SFP)	Christer Lindqvist (SFP)

Sini-Pilvi Saarnio, viceordförande (Gröna)
Kenneth Albrecht (SFP)
Ann-Christine Nokelainen (SFP)
Heikki Vestman (Saml)
Simo Lehvonen (Saml)
Pirkko Buddas (Saml)
Kommunstyrelsens representant: Tapio Virtanen
Föredragande: Resultatenhetens chef

Mika Myllynen (Gröna)
Björn Backström (SFP)
Monika Zakowski (SFP)
Ari Tamminen (Saml)
Juhani Rantala (Saml)
Pauliina Tapio (Saml)

Miljövårdschef
Byggnadstillsynschef

Christel Kyttälä
Ulla-Maija Upola

Sibbo Vatten, direktion, 5 ledamöter
Stefan Sandström, ordförande (SFP)
Ilkka Janhunen (Sannf)
Ari Tamminen (Saml)
Gunilla Holmberg (SFP)
Sirpa Pöllönen (Gröna)
Kommunstyrelsens representant: Thomas Elfgren
Föredragande: Affärsverkets direktör

Ersättare
Maarit Virtanen (Sannf)
Kim Simonsén (SFP)
Sami Alasara (Saml)
Maria Liljeström (SFP)
Tapani Pöllönen (Gröna)

Affärsverkets direktör Matti Huttunen

1.1.3 Den allmänna och lokala ekonomiska utvecklingen

Läget inom nationalekonomin

Den ekonomiska tillväxten i Finland är omfattande och främjas av exporten. Samtidigt är den inhemska efterfrågan fortfarande hög. Enligt Finlands Banks prognos växer bruttonationalprodukten med 3,1 % år 2017 och med 2,5 % år 2018. Ekonomin växer med en takt på ca 1,5 procent under åren 2019–2020. Inflationen accelererar men förblir långsammare i Finland än i resten av euroområdet under hela prognosperioden, det vill säga 2017–2020.

Konjunkturuppgången har mest påverkats av yttre faktorer, så som den goda ekonomiska tillväxten av handelspartnerna samt den expansiva penningpolitiken i euroområdet. Även om det ekonomiska uppsvinget verkar betydligt starkare och mer omfattande än förr, förblir tillväxten år 2017 den snabbaste under hela prognosperioden. Den internationella ekonomiska dragkraften samt den stödjande effekten som penningpolitiken haft på tillväxten minskar något. Även Finlands tillväxtpotential, som varit en aning dämpad på lång sikt, bromsar tillväxten mot slutet av prognosperioden. Enligt prognosen pekar riskerna inom de närmaste åren dock mot en oväntat hög tillväxt.

Den fortsatta höga tillväxten av de största exportmarknaderna samt förbättringar i Finlands kostnadskonkurrenskraft stöder exporten under åren 2017–2020. Ökade investeringar särskilt i euroområdet stöder utsikterna på Finlands export. Med undantag av år 2017 är nettoexportens påverkan på tillväxten dock relativt liten, för Finland importerar olika mellanprodukter i stor mängd från utomlands för tillverkning för exportvaror. En kraftig inhemsk efterfrågan ökar importen ytterligare. Den förbättrade exporten har en positiv påverkan även på bytesbalansen, som är nästan i balans under prognosperioden. En jämnare bytesbalans lägger för sin del grunden för en mer hållbar tillväxt.

Den privata konsumtionen växer till följd av att sysselsättningsläget blir bättre och konsumenternas köpkraft ökar. När realräntorna förblir låga och konsumenterna har stark tilltro uppmuntras hushåll att konsumera. Den exceptionellt lätta penningpolitiken gör också att låneräntorna för företag är fortfarande låga, vilket stödjer investeringar. Investeringarna ökar kraftigt under de närmaste åren, men tillväxten blir långsammare fram till år 2020.

En mer exportinriktad tillväxt förändrar strukturen på Finlands tillväxt på kort sikt. Produktiviteten har ökat tydligt under åren 2016–2017. Den kommer under de närmaste åren att få ytterligare stöd av utökade produktiva investeringar som höjer produktionskapaciteten och därigenom även tillväxtpotentialen. Tillväxten i Finland är till stor del beroende av ökad produktivitet även under prognosåren.

På motsvarande sätt har sysselsättningsgraden tillsvidare ökat relativt måttligt i jämförelse med hur den ekonomiska aktiviteten har ökat. Under 2017 och 2018 tilltar sysselsättningen i takt med att efterfrågan på arbete växer. Sysselsättningen kommer ändå att växa långsammare mot slutet av prognosperioden på grund av problem i jobbmatchning, ändringar i befolkningsstrukturen och övriga begränsningar i utbudet på arbetsmarknaden.

De offentliga finanserna har förstärkts i takt med att konjukturen förbättrats. Underskottet i den offentliga sektorns finanser minskar till 1,1 procent av BNP 2017 och vidare till 0,7 procent fram till år 2020. Det totala skattetrycket i ekonomin minskar med 2,4 procentenheter under prognosperioden. En högkonjunktur avlägsnar dock inte de problem som den offentliga ekonomin tampas med på lång sikt. I relation till konjukturen har dimensioneringen av finanspolitiken varit försiktig under prognosperioden. Hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin är fortfarande cirka 3 %.

Källa: Finlands Bank, Euro & talous 18.12.2017

Det allmänna läget inom kommunekonomin

Kommunernas och samkommunernas bokslutsprognoser för 2017 visar att den kommunala ekonomin stärktes i fjol, men förväntningarna infriades inte helt. Den bedömningen gör Kommunförbundet i sin analys av förhandsuppgifterna om boksluten. Analysen baserar sig på de uppgifter som Statistikcentralen har publicerat.

Räkenskapsperiodens resultat för 2017 förbättrades enligt bokslutsuppgifterna med cirka 200 miljoner euro, men blev ändå 500 miljoner euro mindre än vad som uppskattades i kommunekonomiprogrammet i höstas. Också förhoppningarna om att lånestocken för hela kommunsektorn skulle krympa förblev en önskedröm.

Kommunsektorns verksamhetskostnader minskade i fjol med i genomsnitt 1,0 procentenheter, bland annat till följd av åtgärderna i konkurrenskraftsavtalet, överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA och kommunernas egna sparåtgärder.

Kommunernas skatteinkomster ökade år 2017 med 2,0 procent på riksnivå. Ökningen blev sammanlagt 450 miljoner euro. Samtidigt minskade ändå statsandelarna med 3,3 procent, dvs. med 300 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat var negativt i 60 kommuner. Alla dessa kommuner hade färre än 100 000 invånare.

Kommunsektorns utgifter har inte minskat så mycket som Finansministeriet förutspått, så fjolårets statsandelsnedskärningar har varit överdimensionerade. Då statens finansieringsandel minskat har finansieringen av basservicen i allt högre grad fallit på kommunerna.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, som beskriver den finansiella balansen i den kommunekonomin, blev 250 miljoner euro på plus. Det betyder att kommunsektorns finansiella ställning för första gången på länge är i balans. Förändningen beror på kommunernas stränga ekonomiska disciplin, välavvägda investeringar och den gemensamma balanseringspolitiken för hela offentliga sektorn.

Kommunernas och samkommunernas lånestock växte år 2017 med sammanlagt cirka 150 miljoner euro, dvs. 0,9 procent. Kommunernas lånestock minskade visserligen med 100 miljoner euro, men samtidigt ökade samkommunernas lånestock med 250 miljoner euro till följd av stora sjukhusinvesteringar.

Lånestocken minskade i kommuner med över 100 000 eller färre än 2 000 invånare. I de övriga kommunstorleksklasserna fortsatte skuldsättningen. För närvarande uppgår kommunernas och samkommunernas lånestock till 18,3 miljarder euro.

Enligt den budgetenkät som kommunerna besvarat kommer skatteinkomsterna och statsandelarna år 2018 inte att växa just alls, medan verksamhetskostnaderna ökar med omkring en miljard euro. År 2019 blir ett lika svårt år enligt kommunernas uppskattning. Fjolåret verkar bli exceptionellt. Enligt kommunernas uppskattningar försvagas kommunernas ekonomi tydligt redan i år. Ivesteringarna ökar med en femtedel, och därför finns det en risk för att lånestocken börjar växa igen.

Det eftersatta underhållet i kommunsektorn har undersökts också i Kommunförbundets och FCG:s färska utredning. I utredningen görs bedömningen att kommunkoncernerna har ett kalkylerat eftersatt underhåll på 4 miljader euro att täckta enbart för verksamhetslokalernas och fastigheternas del. Det eftersatta underhållet växer fortfarande. För att investeringarna ska kunna finansieras måste kommunerna ha en fortsatt god inkomstutveckling och utgifterna måste hållas under kontroll. Kommunernas inkomstbas får inte försvagas ytterligare genom statliga åtgärder, eftersom också vård- och landskapsreformen innebär många osäkerhetsmoment för kommunernas ekonomi under de närmaste åren.

Källa: Kommunförbundet informerar 7.2.2018

1.1.4 Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi

År 2017 skedde inga förändringar i kommunens operativa och juridiska struktur.

Siffrorna i tabellen nedan omfattar primärkommunen och Sibbo Vatten samt för primärkoncernens del de ömsesidiga fastighetsaktiebolagen.

	1 Sibbo kommun inkl. Sibbo vatten			Sibbo kommun och Sibbo vatten			Grundkoncernen		
Sibbo, nyckeltal 2012-2016	**BS 2013**	**BS 2014**	**BS 2015**	**BS 2016**	**BS 2017**	**BG 2017**	**BS 2017 proforma**	**BS 2017 proforma**	**BS 2017 proforma**
Kommunens invånarantal	**18914**	**19034**	**19399**	**19922**	**20310**	**20500**	**19922**	**20310**	**20500**
Verksamhetens intäkter	15,3	16,5	16,9	18,4	22,1	20,1	17,6	21,1	18,3
Försäljningsvinster	4,8	3,2	10,8	6,0	2,0	6,0	6,0	2,1	6,6
Verksamhetens kostnader	114,1	114,5	113,7	119,6	124,9	124,9	117,2	122,8	122,2
Verksamhetsbidrag, m€	**-93,9**	**-94,7**	**-86,0**	**-95,2**	**-100,8**	**-98,8**	**-93,6**	**-99,6**	**-97,3**
Kommunalskatt	75,3	76,2	75,5	80,2	83,2	79,4	80,2	83,2	79,4
Samfundsskatt	3,1	3,2	4,1	4,1	4,7	4,1	4,1	4,7	4,1
Fastighetsskatt	6,5	6,9	7,6	8,4	9,0	9,2	8,4	9,0	9,2
Skatter sammalagt	84,9	86,3	87,2	92,7	96,9	92,7	92,7	96,9	92,7
Statsandelar	16,7	15,6	14,6	15,8	14,6	14,1	15,8	14,6	14,1
Rahoitus (kulu on -merkkinen)		-0,7	0,2	-0,4	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4	-0,5
Årsbidrag, m€	**6,9**	**6,6**	**15,9**	**13,0**	**10,3**	**7,6**	**14,5**	**11,5**	**9,0**
Avskrivningar	9,2	9,1	8,3	6,5	7,3	8,3	7,7	8,3	9,4
Extraordinära intäkter				6,4			0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat, m	**-2,3**	**-2,5**	**7,6**	**13,0**	**3,0**	**-0,7**	**6,8**	**3,2**	**-0,4**
Räkenskapsperiodens överskott,	**-1,9**	**-1,3**	**1,6**	**1,0**	**4,3**	**0,8**			
Bruttoinvesteringar	18,1	11,8	16,7	21,0	12,1	22,1			
Försäljning av fast egedom	6,0	3,3	12,4	6,8	2,3	6,6			
Investeringar netto, m€	**12,1**	**8,4**	**4,2**	**14,1**	**9,8**	**15,5**			
Antal personal vid årsskiftet	1 217	1 203	1 201	1 219	1 295	1 201			
Personalårsverk	1 121	1 114	1 090	1 103	1 142	1 117			
Långfristiga lån, m€	52,8	43,5	34,7	41,8	51,6	51,2			
Samtliga lån, m€	52,8	43,5	38,7	46,8	51,6	51,2			
Lån/invånare, €	2 791	2 286	1 997	2 354	2 540	2 700			

Allmän utveckling

	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2016-2017, %**
Befolkning	19 034	19 399	19 922	20 310	1,9 %
Nettoflyttning mellan kommuner	24	326	434	312	-28,1 %
Nettomigration	58	11	28	35	25,0 %
Födda	172	148	171	165	-3,5 %
Döda	131	124	132	159	20,5 %
Sysselsättningsgrad (2016 uppsattning)	78,9	79,0	79	79,1	0,1 %
Arbetslöshetsgrad, %	6,6	7,3	7,4	6,1	-17,6 %
Antal arbetslösa i Sibbo	625	693	710	605	-14,8 %
Antal arbetslösa under 25 år	79	110	113	100	-11,5 %
Personer som varit arbetslösa längre än ett år	177	229	270	207	-23,3 %
Lediga arbetsplatser	60	89	31	138	345,2 %
Arbetskraft, antal anställda	9 474	9 541	9 610	9 890	2,9 %

Beviljade bygglov	255	322	225	202	-10,2 %
Antal motsvarande bostäder		300	558	785	40,7 %
Åtgärdstillstånd	129	109	69	76	10,1 %

Kommunens arbetslöshetsgrad började sjunka avsevärt år 2017.

I slutet av året hade Sibbo 20 310 invånare. Sibbos befolkningsökning var igen bland den snabbaste i landet, totalt 1,9 %.

I slutet av år 2017 fanns det cirka 1 300 företag i Sibbo. Antalet företag har ökat med ett tiotal i jämförelse med året innan. År 2017 satsade kommunen på marknadsföringen av företagstomter. Vi har samarbetat med såväl Kervo som Borgå. Tomtförhandlingar förtdes med flera olika aktörer. Under året utarbetades en blankett för bedömning av konsekvenserna för företagen. Blanketten tas i bruk inom en del av kommunens beslutsfattning i början av år 2018. En ny näringssektion inledde sin verksamhet hösten 2017.

Byggverksamheten var livlig i Nickby år 2017. Flera våningshus har byggts eller håller på att byggas i centrum. Byggandet av detaljplaneområdet Sibbo Ådal i Nickby inleddes också.

Anpassnings- och effektiveringsprogrammet Operation Grytlock stratade i februari 2014. Från första början har utgångspunkten varit att effektivera verksamheten och samtidigt undvika uppsägningar och permitteringar. Personalen har aktivt bidragit med idéer och deltagit i genomförandet av utvecklingsprogrammet. År 2017 fortsatte utvecklingsprogrammet med Operation Induktionsspis och Forum Sibbe. Effektiveringsprogrammet Operation Grytlock pågick till slutet av 2017 och har nu avslutats.

Kollektivtrafiken ordnas i samarbete med Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och NTM-centralen i Nyland. Enligt en kundnöjdhetsundersökning som genomfördes av HRT våren 2017 är 88 procent av passagerarna antingen väldigt nöjda eller ganska nöjda med HRT-kollektivtrafiken. 86 procent av busspassagerarna i Sibbo gav HRT-trafiken ett gott eller mycket gott allmänt vitsord, då medeltalet för busstrafiken låg på 87 procent.

Kommunen bedriver ett aktivt samarbete med HRT, och år 2017 gjordes bland annat utredning om att utvidga utbudet på kollektivtrafik till områdena Hasselunden och Tasträsk. Planeringen av en ny bussterminal i Nickby och av Miilis terminal i södra Sibbo fortsatte. HRT har aktivt deltagit i planeringen av kommunens nya terminalprojekt, och huvudvikten har legat på kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar under arbetets olika skeden. Kommunen deltar ständigt i regionala samarbetsgrupper vars syfte är att ordna och planera kollektivtrafiken samt gång- och cykeltrafiken.

Upphandlingsprogrammet Cloudia som togs i bruk år 2015 har använts för upphandlingar som överstiger det nationella tröskelvärdet 34 gånger. Av dessa var 21 byggentreprenader och 13 upphandlingar av tjänster. Antalet upphandlingar som understiger det nationella tröskelvärdet uppgick till sammanlagt sju.

Kommunens upphandlingsprocess utvecklades ytterligare under räkenskapsperioden. Organisationen förstärktes med en heltidsanställd upphandlingssakkunnig och under året konkurrensutsattes 34 upphandlingsavtal.

Den s.k. Cook & Chill-metoden som togs i bruk tidigare har visat sig vara ett fungerande och förmånligt koncept.

1.1.5 Sibbo kommuns personal

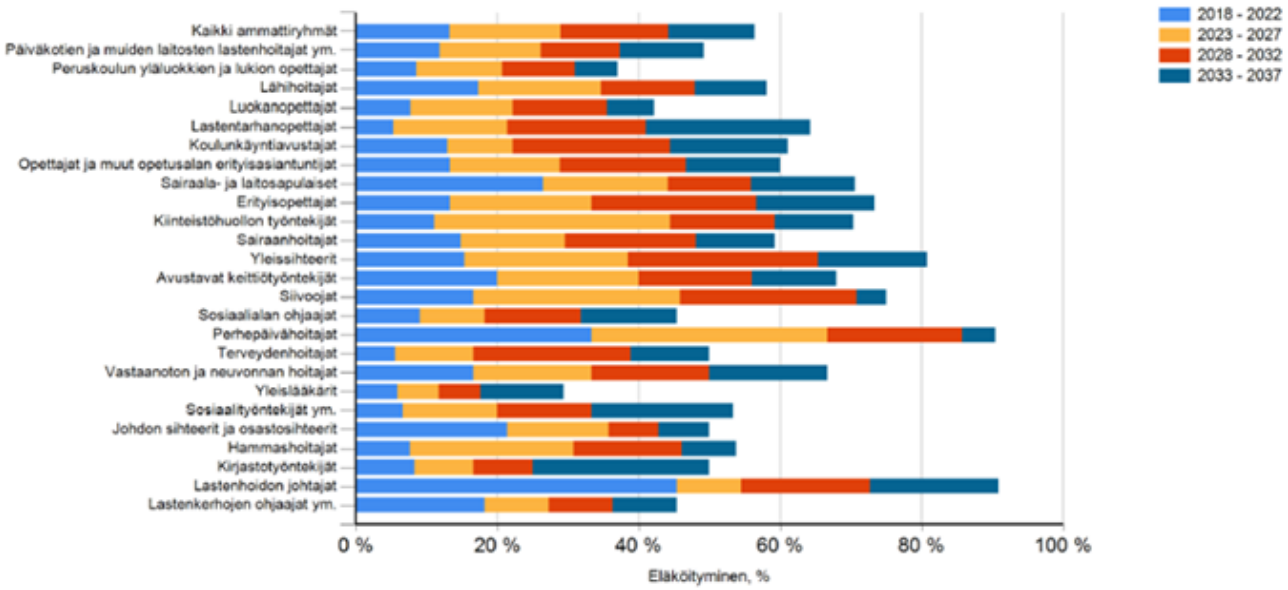
Åverken avdelningsvis

Personalen, årsverk	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	BU 2017	förändring tot 2016–2017
Allmän förvaltning och kommunens ledning	1	1	1	2	1	1
Ekonomi- och förvaltningscentralen	45	46	46	50	48	4
Utvecklings- och planläggningscentralen	19	19	18	19	19	1
Social- och hälsovårdsavdelningen	327	321	332	346	346	14
Bildningsavdelningen	599	584	594	614	576	20
Avdelningen för teknik och miljö	122	110	103	103	117	0
-Sipoon Vesi, Sibbo Vatten * affärsverket fr.o.m. 1.1.2016		8	9	8	10	-1
Avdelningen för teknik och miljö sammanlagt		118	111	111	127	0
Sammanlagt	**1 113**	**1 090**	**1103**	**1142**	**1117**	**39**
Invånare/ÅRSV	**17**	**18**	**18**	**17**	**18**	
* Sipoon vesi, Sibbo Vatten affärsverket fr.o.m. 1.1.2016						

Arbetet i Sibbo kommun producerades år 2017 med totalt 1 142 årsverken, vilket är 3,5 % mer än år 2016 då antalet årsverken uppgick till 1 103. I slutet av år 2017 var antalet anställda i Sibbo kommun sammanlagt 1 295 personer, vilket är 76 personer mer än föregående år. Antalet ordinarie anställda var två fler än år 2016, antalet visstidsanställda ökade med 73 personer och antalet personer anställda med sysselsättningsstöd var en fler än år 2016. Personalstyrkan i social- och hälsovårdstjänsterna samt det totala antalet årsverken ökade speciellt på grund av de visstidsanställda som handleder unga personer som fått uppehållstillstånd och sköter om deras boende. Därtill har kommunen lediganslagit nya ordinarie befattningar (bl.a. hälsovårdare) för att svara på efterfrågan inom de nya servicetjänsterna och för att utveckla verksamheten. I Bildningsavdelningen har det ökade antalet elever och studerande påverkat personalstyrkan och antalet årsverken. Ett fel i budgeteringen har upptäckts i antalet årsverken inom Utbildningstjänsterna. Personalen minskade i småbarnspedagogiken när ett daghem stängdes, vilket ledde till det att antalet visstidsanställda blev mindre.

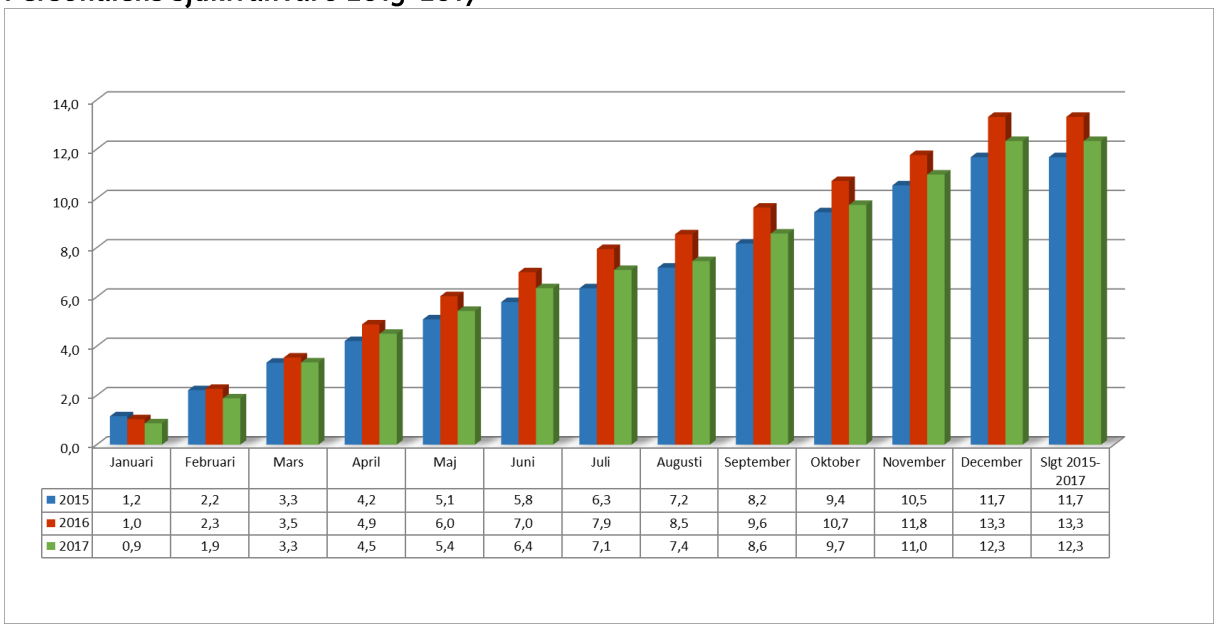
År 2017 uppgick de totala kostnaderna för löner och arvoden till 42,5 miljoner euro, vilket var en ökning på 6,7 % jämfört med föregående års 39,8 miljoner euro. Samtidigt ökade antalet årsverken med 3,5 %. Personalkostnaderna ökade på alla avdelningar i jämförelse med året innan: i Kommunstyrelsen med 0,5 miljoner euro, i Social- och hälsovårdstjänsterna med 0,6 miljoner euro, i Bildningsavdelningen med 1,0 miljoner euro och i Avdelningen för Teknik och miljö med 0,1 miljoner euro. I lönekostnaderna blev bikostnadernas andel mindre i samband med att konkurrenskraftsavtalet trädde i kraft, men andelen ordinarie lön ökade. Lönekostnaderna blev större på grund av lönekonkurrensen på vissa branscher (särskilt socialtjänsterna) och av behovet att använda rekryteringstillägg. Detta förklarar även det faktum att lönekostnaderna inte steg i förhållande till ökningen i antalet årsverken. Därtill rekryteras personal i huvudsak till mer krävande befattningar i de fall kommunen utför ersättande rekrytering. Detta syns i den kalkylmässiga medellönen, som år 2017 var 3 111 euro i månaden, när medellönen året innan var 3 083 euro i månaden.

Prognosen för pensioneringar 2018–2037 yrkesklassvis

Via den nya tjänsten Nyckeluppgifter som Keva upprätthåller kan man få mer detaljerad information om pensioneringar. Tabellen ovan visar pensioneringar yrkesklassvis under de närmaste åren och enligt olika tidsperioder.

Personalens sjukfrånvaro 2015–2017

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Slgt 2015-2017
2015	1,2	2,2	3,3	4,2	5,1	5,8	6,3	7,2	8,2	9,4	10,5	11,7	11,7
2016	1,0	2,3	3,5	4,9	6,0	7,0	7,9	8,5	9,6	10,7	11,8	13,3	13,3
2017	0,9	1,9	3,3	4,5	5,4	6,4	7,1	7,4	8,6	9,7	11,0	12,3	12,3

Sjukfrånvaron minskade med en procentenhet jämfört med året innan. Målet för år 2017 var 11 sjukfrånvarodagar, vilket alltså underskreds något. År 2017 piloterades även ett nytt system gällande sjukfrånvaro för högst 7 dagar. Pilotprojektet minskade sjukfrånvarodagar i nämnd grupp med 3,8 %. Å anda sidan beviljades det fler invalidpensioner vilket ökade antalet långa sjukfrånvaron. År 2017 beviljades 7 invalidpensioner (år 2016 2 st.), vilka kommer att påverka förtidsavgiften. Antalet invalidpensioner förblir ovanligt högt även under år 2018 trots det aktiva arbetet för att främja arbetshälsan. Detta bör beaktas i budgeteringen för de kommande åren.

1.1.6 Miljön

Kommunens arbete för en hållbar utveckling sker över förvaltningsgränserna och helheten koordineras centraliserat. Under budgetåret främjades energi- och klimatfrågor på många olika sätt.

År 2015 drog Avdelningen för teknik och miljö upp riktlinjer enligt vilka energieffektivitet och möjligheter till decentraliserad energiproduktion ska beaktas i alla nya och sanerade fastigheter. Energilösningen och lösningen för inomhusbelysningen i Sibbo huvudbibliotek är ett exempel på de åtgärder som vidtagits enligt riktlinjerna år 2017. En lokal och ekologisk energiproduktionslösning ska tillämpas i samband med utbyggnaden och ombyggnaden av Sipoonlahden koulu och den kommer att tillämpas även i samband med Nickby Hjärta och Nickby Hjärtas daghem.

Miljöaspekter togs även i beaktande vid upphandlingen av el vilket ledde till att Sibbo kommun övergick till att använda elenergi från förnybara energikällor i början av år 2018. Utöver användningen av förnybar energi övergår Kervos energi att använda förnybart bränsle som energikälla för fjärrvärmen i Nickby.

Kommunens centrum Nickby och Söderkulla är bra belägna med tanke på trafiken och utvecklingen av kollektivtrafiken. Till följd av att centrala områden i Nickby och Söderkulla har detaljplanerats har bostadsbyggandet börjat öka i dessa områden. Detta skapar bättre kollektivtrafikförbindelser och närtjänster samt främjar öppnandet av persontågtrafik på avsnittet Kervo–Tallmo–Nickby.

Inom planläggningen och samhällsutvecklingen har man infört nya hållbara verksamhetssätt. Bland annat byggnadernas takåsar riktas så att det är möjligt för alla att tillvarata solenergi. Till följd av den nya byggnadsordningen underlättas tillståndsförfarandet beträffande solfångare.

Med tanke på planläggningsekonomin, konstruktionernas livscykel och miljön är det viktigt att man känner till byggförhållandena då områden planeras. Man har till exempel kartlagt förekomsten av sura sulfatmarker och då kan markens egenskaper beaktas i tillräckligt god tid.

Till följd av att nätverket för de centraliserade vattentjänsterna utvidgas, avloppsvattnet avleds till Viks reningsverk samt att vattenandelslagen utvecklas minskar belastningen på vattendragen. Behandlingen och avledningen av dagvatten på nya detaljplaneområden beaktas redan då byggandet av området inleds. Dagvattnets infiltrations- och fördröjningskonstruktioner kan även fungera som vitaliseringsmetoder för miljön.

Beslutet att anta Östersjöutmaningen, att främja fungerande förbindelser för lätt trafik, målet att beakta energi- och miljökonsekvenser i planläggningen samt att öka utbudet på vegetarisk mat inom skolbespisningen är exempel på kommunens arbete för en hållbar utveckling. För att en hållbar utveckling ska kunna främjas krävs i stället för delprocesser att kommunen beaktas som helhet. Detta betyder att även kommunens interna och externa kommunikation samt samarbetet med grannkommunerna, företagen och andra aktörer får en särskild roll.

1.1.7 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Det förutspås att resultatet för år 2018 är positivt. Verksamhetsbidraget försämras vilket kompenseras ändå med ökade skatteinkomster. En del av investeringarna för år 2017 ha flyttats till de kommande åren. Investeringstakten under de närmaste tre åren är betydligt högre än det förra medeltalet. Antalet nettolån för år 2018 förutspås förbli under 3 000 € per invånare men väntas därefter börja öka ifall det inte görs ändringar i kommunens balansräkning.

Händelser efter räkenskapsperioden
Kommunstyrelsen beslutade 16.1.2018 att Sibbo kommun går in som medintressent i Uudenmaan Sairaalapesula Oy.

1.1.8 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling

Som betydande risker för den kommande planeringsperioden räknas bl.a. osäkerhetsfaktorer i genomförandet av social- och hälsovårdsreformen inklusive en kostnadseffektiv omorganisering av de tjänster som blir kvar hos kommunen. Även ändringar i räntenivån och det eftersatta underhållet av fastigheter klassas som osäkerhetsfaktorer.

I riskanalysen för år 2017 konstaterades det att betydande risker finns till exempel i osäkerheten om skatteinkomsterna och statsandelarna räcker till i jämförelse med de tjänster som blir kvar hos kommunen, i riskerna gällande nyckelpersoner samt i inneluftsproblemen, som bl.a. gör samarbetet svårare inom och mellan enheterna. En betydande risk är även det att när inkomsterna minskar bör man fästa tillräckligt mycket uppmärksamhet vid att kontrollera utgifterna.

1.2 REDOGÖRELSE FÖR HUR KOMMUNENS INTERNA KONTROLL OCH RISKHANTERING ORDNATS

Enligt kommunallagen ska fullmäktige besluta om grunderna för kommunens och kommunkoncernens interna kontroll och riskhantering.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för ordnandet av den interna kontrollen.

Kommunstyrelsen ska i samband med bokslutet redogöra för hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats i kommunen, om brister i kontrollen har uppdagats under räkenskapsperioden och hur man har för avsikt att utveckla den interna kontrollen och riskhanteringen.

Ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen i Sibbo

Den interna kontrollen är en del av kommunens och kommunkoncernens lednings- och förvaltningssystem. Den interna kontrollens aktörer och ansvar beskrivs i Sibbo kommuns anvisningar för intern kontroll och riskhantering. Beslutanderätten finns beskriven i detalj i förvaltningsstadgan, avdelningarnas förvaltningsstadgor samt i kommunstyrelsens och utskottens beslut.

Helheten som omfattar den interna kontrollen och riskhanteringen baseras på organiseringen av förvaltningen, tydliga ledningsansvar, kontrollåtgärder, rapportering, uppföljning och utvärdering. Målet är att åstadkomma en kontinuerlig process som utvecklas årligen för att främja verksamhetssätten. Vi bedömer regelbundet hur målen, verksamhetsprocesserna och riskerna förverkligas.

Avsikten med den interna kontrollen är att säkerställa att kommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att informationen som besluten bygger på är tillräcklig och tillförlitlig, att lagstiftning, myndighetsföreskrifter och beslut fattade av olika organ iakttas och att egendom och resurser tryggas.

Kommundirektören, de ledande tjänsteinnehavarna samt cheferna för resultatområdena och enheterna ansvarar för genomförandet av en genomgripande riskhantering och kontroll samt för en regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och utskotten.

Den dagliga verksamheten styrs dessutom av definieringen av uppgiftsbeskrivningarna, befogenheterna att godkänna beställningar och räkningar samt ersättararrangemangen.

Uppföljningen av ekonomin grundar sig på en fungerande månadsrapportering, som analyseras regelbundet inom ramen för överenskomna tidtabeller. Vid analyseringen fokuserar man på uppföljning av avvikelser och vid behov på korrigerande åtgärder. En operativ månadsrapport skickas en gång i månaden till kommunens ledningsgrupp och kommunstyrelsen, mellanbokslut görs upp var fjärde månad. Ömsesidiga fastighetsaktiebolag följs i samband med den normala månadsrapporteringen. Beträffande dotterbolagen Bost. Ab Sibbo Gransångaren och Sibbo Ishall Ab följs resultatet i mellanboksluten. Därtill deltar en representant av respektive enhet vid behov i styrelsens möten.

Den interna revisionens roll

Den interna revisionen är underställd kommundirektören och rapporterar till kommundirektören och kommunstyrelsen.

Sibbo kommun har ingen intern revisor i sin tjänst. Den interna revisionen producerades år 2017 av BDO Audiator Oy. För den interna revisionen utarbetas årligen en verksamhetsplan, som koordineras i samarbete med revisionsnämnden, revisorn, det interna revisionssamfundet, kommundirektören samt ekonomi- och förvaltningsdirektören bland annat för att undvika överlappningar inom den externa och interna revisionen.

För skötseln och utvecklingen av den interna revisionen utnyttjas givetvis också rapporter och iakttagelser av externa revisorer.

Risker

En riskkartläggning genomfördes enhetsvis på våren 2017. I samband med processen identifierades utöver ovan nämnda risker även följande riskfaktorer: kommunens invånarantal växer inte enligt planerna eller växer okontrollerat, investeringar genomförs inte enligt tidtabellen, problem gällande markanskaffning och -försäljning, projekt som blir försenade på grund av planbesvären, oförutsägbara kostnader relaterade till specialsjukvården och skötseln av arbetslöshet, marginalisering av ungdomar i Sibbo, ränterisken i anknytning till lånebeståndet samt riskerna som förknippas med IT. Samarbetet mellan förvaltningsgrenarna kan fortfarande förbättras.

Finansierings- och ränterisker

Målet med kommunens finansierings- och ränteriskhantering är att skydda kommunen från ogynnsamma förändringar på finansieringsmarknaden. Kredittagningskostnaderna och växlingarna i dem påverkas i första hand av euroområdets allmänna räntenivå och dess förändringar. Man påverkar kostnaderna och risken främst genom att kontrollera skuldens ränterisknivå och förverkliga en så kostnadseffektiv kredittagning som möjligt för kommunen. Ränterisken hanteras i huvudsak genom att balansera krediterna med fast ränta och krediterna med rörlig ränta.

Kommunstyrelsen har godkänt en anvisning om användning av derivatavtal i hanteringen av Sibbo kommuns ränte- och låneportfölj.

Låneportföljens tillgänglighets- och ränterisk bedömdes regelbundet.

Skaderisker

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Kommunen har anlitat försäkringsmäklaren Novum från och med början av år 2016. Kommunen anlitar i huvudsak försäkringsbolaget If. Till de delar som kommunens försäkringar inte ersätter egendomsskador, täcks de ur skadefonden som förvaltas av respektive resultatområde. Under året inträffade 12 skadehändelser som täcktes av kommunens skadeförsäkring. Största delen av dessa var fordonsskador. Den största enskilda skadehändelsen var förstörelsen av en lagerbyggnad vid Söderkulla idrottsplan, varav kommunen fick ersättning för ca 52 000 euro. Kommunen utvidgade ansvarsförsäkringsskyddet för förvaltningen från och med 1.1.2018.

Rättegångar och förvaltningsdomstolsprocesser

Helsingfors förvaltningsdomstol behandlar tre besvär i anknytning till detaljplaneändringen för Örnviksstrand. Vid Högsta förvaltningsdomstolen behandlas ett besvär om delgeneralplanen för Immersby. I december förkastades besväret om detaljplaneandringen för Sibbovikens strand av Högsta förvaltningsdomstolen. Behandlingen av ärendet gällande val av entreprenör för byggandet av kommunaltekniken i Ådalen pågår vid Marknadsdomstolen och bär en potentiell risk av ca 0,2 miljoner euro.

Vid rätten behandlas även ett tvistemål i anknytning till anställningsförhållanden med ett eventuellt maximalt skadeståndsanspråk motsvarande utöver rättegångskostnaderna även vederbörande personens lön för två år.

En dom i tvisten mellan Svenska Småbruk och Samkommunen för huvudstadsregionens svenskspråkiga yrkesskolor gavs av rådstuvurätten 13.1.2017. På grund av detta har Sibbo gjort en kostnadsreservering på 27 000 euro i bokslutet.

Kontroll av anskaffning, överlåtelse och skötsel av egendom

Inga garantiansvar realiserades under år 2017.

Avtalsverksamhet

Avtalen ska upprättats så att de skyddar kommunens intressen och för varje avtal ska utses en instans som ansvarar för kontrollen. Bindande anvisningar för avtal finns i upphandlingsanvisningarna, förvaltningsstadgorna och i anvisningarna för budgetens genomförande. Uppdateringen av avtalsregistret fortsatte under räkenskapsåret och bland annat avtalspraxisen har förbättrats och anvisningarna gjorts tydligare.

Vid riskhantering betonas vikten av förberedning av avtalen innan de egentliga avtalen undertecknas/godkänns.

Social- och hälsovårdsavdelningen höll såsom överenskommits flera möten angående kontroll och samarbete med sina avtalspartner. Med KUUMA-kommuner kom man också överens om samarbete vad gäller kontrollen. Kommunen har tillgång till serviceproducenternas egenkontrollplaner, verksamhetsberättelser, bokslut och andra nödvändiga dokument då kontrollen genomförs.

Framtida utveckling inom riskhantering och intern kontroll

Kommunens förvaltningsstadga har förnyats för att motsvara den nya kommunallagens krav och avdelningarnas förvaltningsstadgor uppdateras på motsvarande sätt.

Kommunens riskposition har inte ändrats beträffande fastighetsaktiebolagen som bildades i början av år 2016. Avdelningen för teknik och miljö sköter fortsättningsvis fastigheterna enligt tidigare principer från år 2015. Man informerar om det ekonomiska resultatet månatligen.

Det är obligatoriskt för kommunens anställda att avlägga en dataskyddsutbildning.. Över 1 000 arbetstagare har avlagt utbildningen inom ett år. Utbildningen om sekretess och dataskydd har förnyats vid början av 2018 och följer nu de anvisningar som ges i EU:s dataskyddsdirektiv. Utbildningen ska vara genomförd vid slutet av april 2018.

Sibbo kommuns anvisning om små upphandlingar har uppdaterats år 2017 och godkändes i kommunstyrelsen vid början av år 2018. Kommunens upphandlingsanvisning uppdateras våren 2018.

Ett anmälningsförfarande i fråga om tillbudssituationer anskaffades som en del av konkurrensutsättningen av försäkringar och den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Anmälningsförfarandet har ändå inte tagits i bruk när det anlitade försäkringsbolaget drog tillbaka tjänsten i fråga från sin servicehelhet. Kommunen var tvungen att använda en egen äldre blankett för tillbudssituationer under 2017 och anskaffa ett elektroniskt system från en annan leverantör. I slutet av år 2017 skrev kommunen ett avtal och systemet HaiPro av Awanic Oy kommer att tas i bruk även i arbetarskyddet under år 2018. Då kan även tillbudssituationer rapporteras elektroniskt.

Kommunens riskanalys uppdaterades våren 2017 i samarbete med revisionssammanslutningen BDO. Den interna revisionen har under år 2017 även deltagit i inspektionen av kommunens IT-verksamhet.

Koncernrapporteringen har förbättrats under år 2017. Nu följs även resultatet för den operativa kommunkoncernen (kommunen inklusive Sibbo Vatten och ömsesidiga fastighetsaktiebolag).

1.3 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

1.3.1 Räkenskapsperiodens resultat

Resultaträkning, primärkommunen och Sibbo Vatten

	2017	2016
	1 000 €	**1 000 €**
Verksamhetsintäkter	24 072	24 426
Verksamhetskostnader	-124 915	-119 597
Verksamhetsbidrag	**-100 843**	**-95 170**
Skatteinkomster	96 899	92 698
Statsandelar	14 621	15 815
Finansiella intäkter och kostnader	-361	-369
Årsbidrag	**10 316**	**12 974**
Avskrivningar och nedskrivningar	-7 279	-6 455
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Räkenskapsperiodens resultat	**3 037**	**6 519**
Bokslutsdispositioner	1 339	-11 928
Över-/(under)skott	**4 376**	**1 026**

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
	2017	**2016**
Verksamh.intäkter/Verksamh.kostn., %	**19,3**	**20,4**
Årsbidrag/avskrivningar, %	**141,7**	**201,0**
Årsbidrag, €/invånare	**508**	**651**
Invånarantal	**20 310**	**19 922**

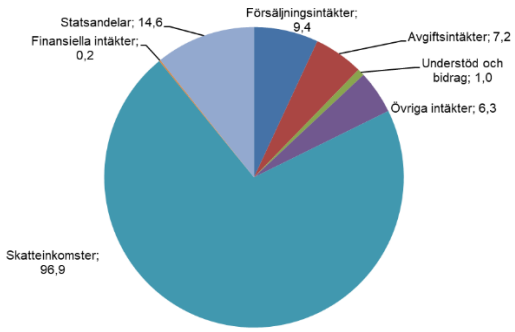
Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader
= 100 x Verksamhetens intäkter/(Verksamhetens kostnader – Tillverkning för eget bruk)

Årsbidraget i procent av avskrivningarna
= 100 x Årsbidrag/Avskrivningar

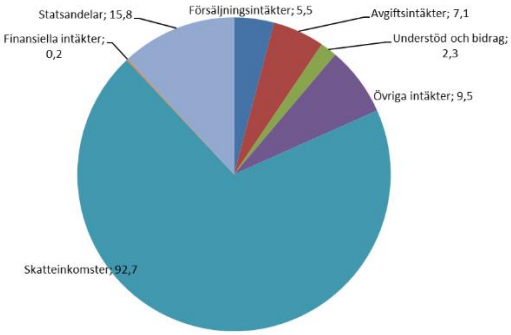
Intäkter

Externa intäkter sammanlagt (primärkommunen och Sibbo Vatten)

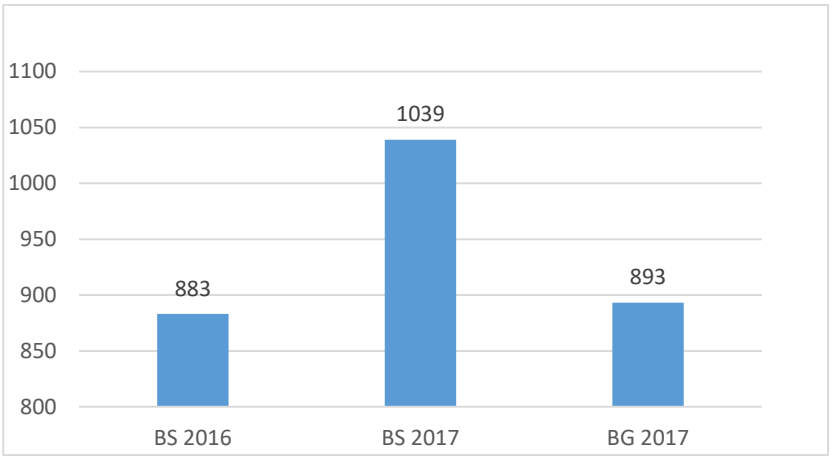
2017
135,8 milj. euro

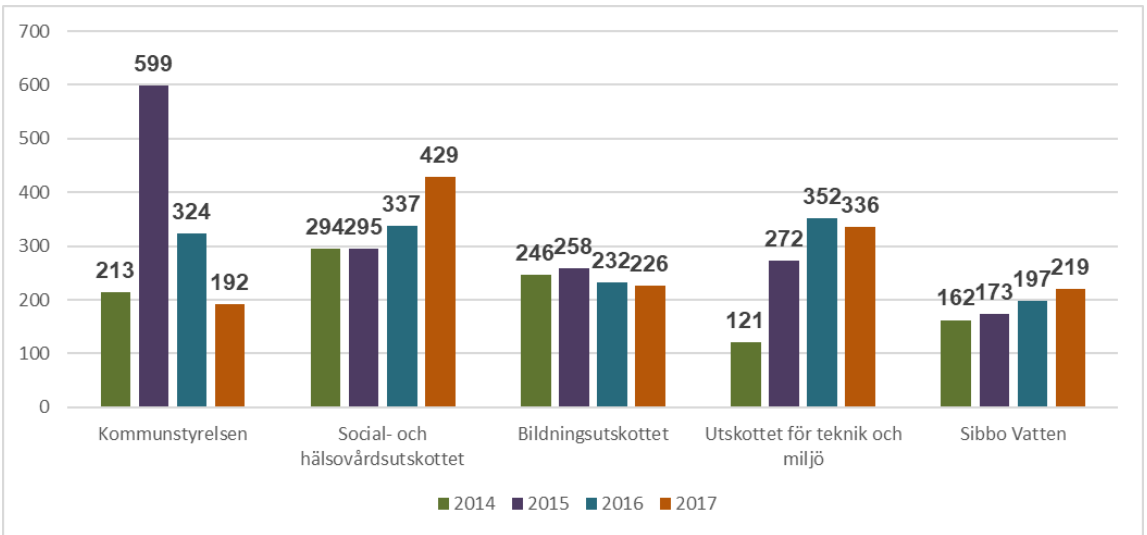
2016
133,1 milj. euro

Externa verksamhetsintäkter, euro/person exklusive försäljningsvinster, primärkommunen

Externa verksamhetsintäkter avdelningsvis, euro/invånare (inklusive försäljningsvinster), primärkommunen och Sibbo Vatten

Kostnader

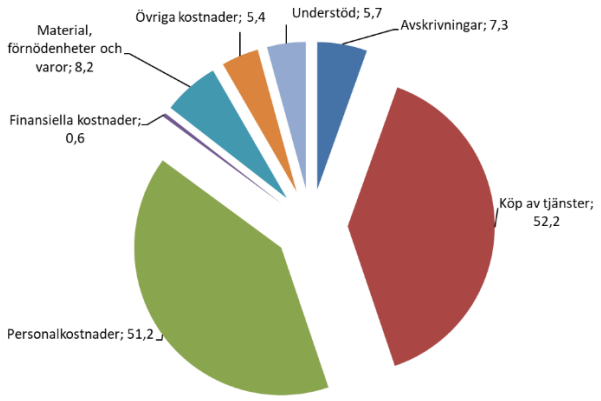
År 2017 uppgick Sibbo kommuns totala kostnader till 124,9 miljoner euro (2016/119,9 milj. euro), en ökning på 5 miljoner euro (4,2 %). De mest betydande kostnaderna var personalkostnaderna och köpta tjänster, som år 2017 uppgick till sammanlagt 105,7 miljoner euro (84,6 % av de totala kostnaderna).

Konkurrenskraftavtalet förbättrade resultatet (lägre semesterlöneskuld) med sammanlagt cirka en miljon euro.

Externa kostnader sammanlagt (primärkommunen och Sibbo Vatten)

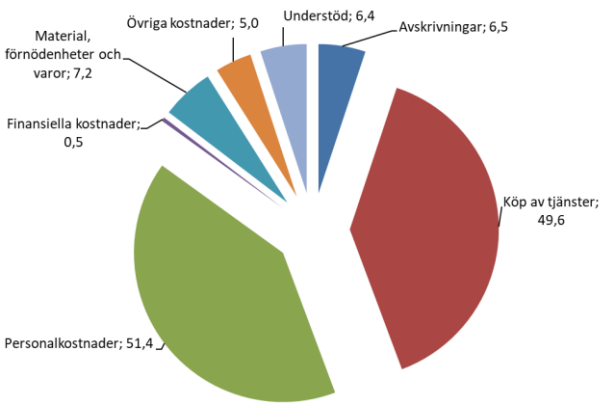
2017

133,3 milj. euro

2016

126,6 milj. euro

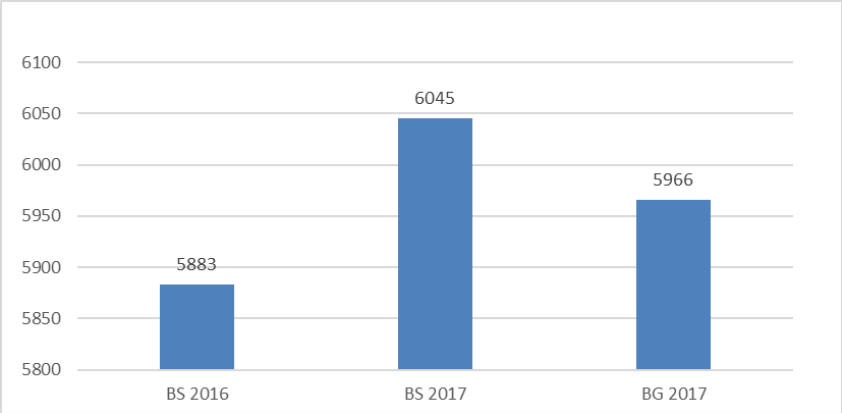

Verksamhetskostnader, primärkommunen och Sibbo Vatten (exklusive elimineringar)

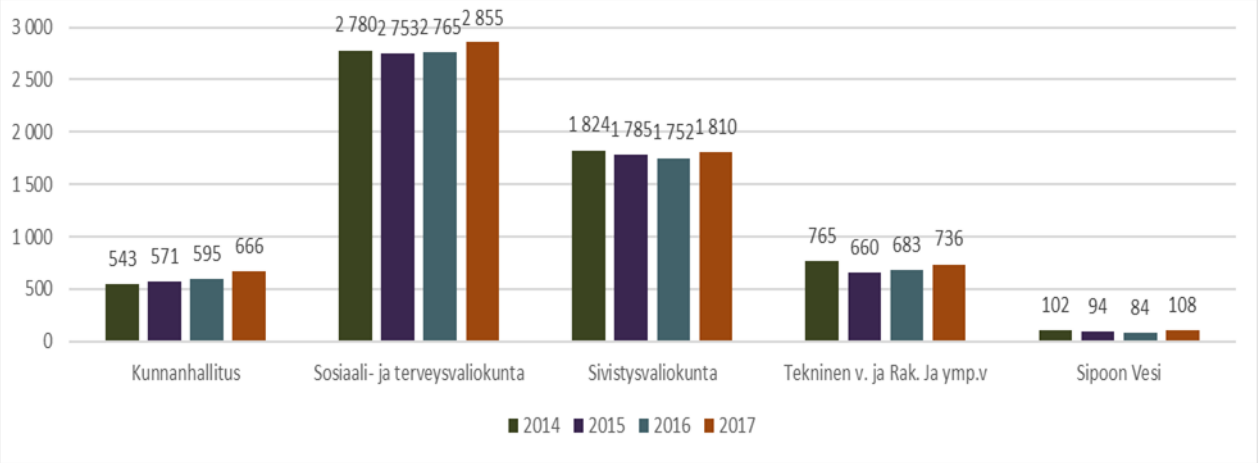
Verksamhetens kostnader, externa	2014	2015	2016	2017	2017	Utfall/BG %
1000 €	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	BG	
Personalkostnader	51 440	51 224	51 433	53 469	53 338	0,2 %
Köp av tjänster	47 252	46 778	49 625	52 192	52 873	-1,3 %
Material, förnödenheter och varor	7 232	6 906	7 169	8 157	7 893	3,3 %
Understöd	5 919	6 281	6 363	5 675	5 278	7,5 %
Övriga verksamhetskostnader	2 621	2 575	2 970	5 422	5 484	-1,1 %
Verksamhetens kostnader, externa	**114 464**	**113 764**	**117 560**	**124 915**	**124 866**	0,0 %

De externa verksamhetskostnaderna ökade med 7,3 miljoner euro i jämförelse med året innan. De övriga verksamhetskostnaderna inbegriper vederlag till fastighetsbolag till ett belopp av cirka 2,5 miljoner euro. De jämförbara verksamhetskostnaderna (primärkommunen) uppgick till 122,7 miljoner euro, varvid kostnaderna/invånare var 6 041 euro. Kommunens kostnader för integration av ungdomar som beviljats asyl ersattes av staten/NTM-centralen till ett belopp av 2,4 miljoner euro år 2017.

De externa verksamhetskostnaderna per invånare (euro) har utvecklats enligt tabellen nedan (primärkommunen):

Externa verksamhetsutgifter avdelningsvis, euro/invånare, inklusive primärkommunen och Sibbo Vatten

År 2017 sjönk kommunens verksamhetsbidrag i jämförelse med år 2016 med 5,8 miljoner euro på grund av att verksamhetskostnaderna ökade och verksamhetsintäkterna minskade. År 2017 täckte verksamhetsintäkterna 16,1 % (2015/24,3 %) av verksamhetskostnaderna.

År 2017 var årsbidraget 10,3 miljoner euro (2016/13,0 milj. euro), per invånare räknat 497 euro (2016/653 euro).

Räkenskapsperiodens resultat år 2017 var +3,0 miljoner euro (2015 +13,0 milj. euro).

Efter bokslutsdispositionerna uppvisar bokslutet för år 2017 ett överskott på 4,3 miljoner euro (2015 +1,0 milj. euro).

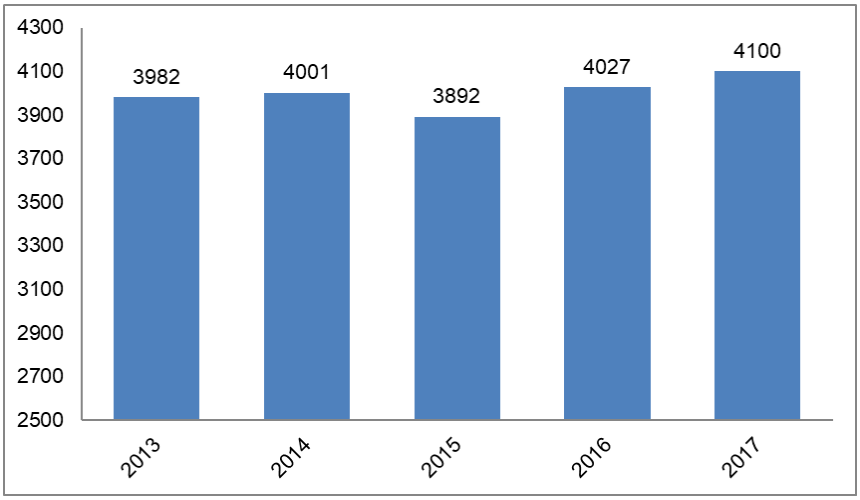
Till följd av nya stadganden är kommunerna skyldiga att täcka väsentliga och långvariga underskott i sådana samkommuner som kommunen är medlem i. Sådana underskott ingår inte i bokslutet 2017.

Skatteinkomster och statsandelar

Skatteintäkter & statsandelar m€	2013 Utfall	2014 Utfall	2015 Utfall	2016 Utfall	2017 Utfall	2017 BG	2017 BGI/ 2017 utfall	2018 BG	2018 BG/ utfall
Kommunalskatt	75,3	76,2	75,5	80,2	83,2	79,4	4,8 %	84,5	1,6 %
Fastighetsskatt	6,5	6,9	7,6	8,4	9,0	9,2	-2,2 %	9,7	7,8 %
Samfundsskatt	3,1	3,2	4,1	4,1	4,7	4,1	14,6 %	4,6	-2,1 %
Skatteinkomster sammanlagt	**84,9**	**86,3**	**87,2**	**92,7**	**96,9**	**92,7**	**4,5 %**	**98,8**	**2,0 %**
Utveckling % jfr med föregående år									
Statsandelar	22,7	21,6	19,0	20,2	19,4	18,2	6,6 %	18,7	-3,6 %
Skatteutjämning (kom samfund.skatt)	-6,0	-6,0	-4,4	-4,4	-4,8	-4,1	17,1 %	-5,4	12,5 %
Statsandelar sammanlagt	**16,7**	**15,6**	**14,6**	**15,8**	**14,6**	**14,1**	**8,2 %**	**13,3**	**-8,9 %**

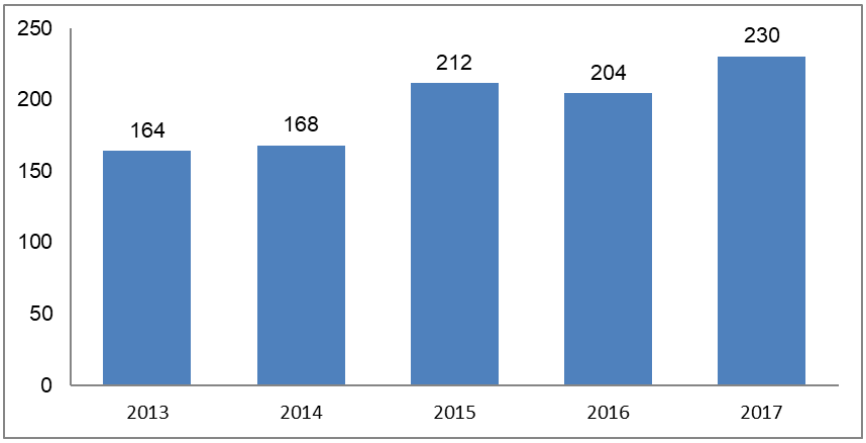
År 2017 blev skatteinkomsterna 4,2 miljoner euro större än beräkningarna i budgeten.

Utveckling av kommunalskatteinkomsterna per invånare

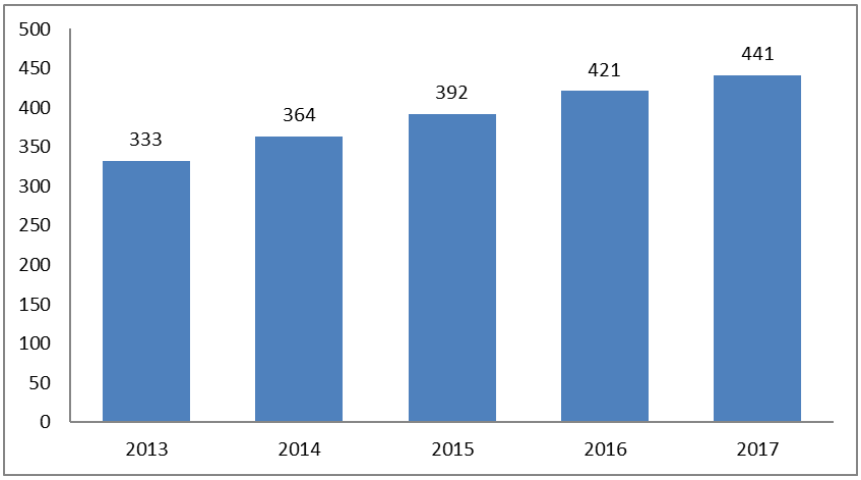
Kommunalskatten ökade jämfört med föregående år främst som en följd av att kommunens utdelning av samfundsskatten ökade samt av att kommuninvånarnas kvarskattebelopp från år 2016 minskade. Befolkningstillväxten inverkade också positivt på det totala utfallet.

Utveckling av samfundsskatteinkomsterna per invånare

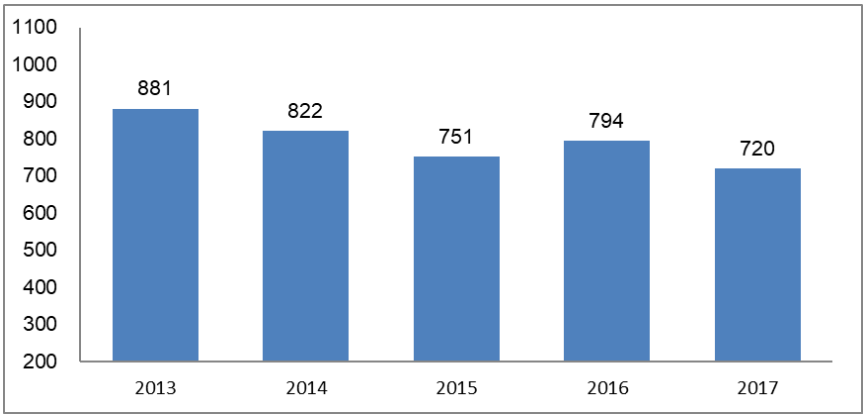
Företagens positiva resultat ledde till att samfundsskatteinkomsterna ökade fastän kommunernas fördelningsandel sänktes. En del av detta förklaras också med att företagens arbetsplatser i kommunen ökade jämfört med föregående år.

Utveckling av fastighetsskatteinkomsterna per invånare

Den största enskilda orsaken till att fastighetsskatteinkomsterna ökade var att beskattningsvärdet för allmänna byggnader steg med cirka 42 miljoner euro i jämförelse med året innan. Detta gav kommunen cirka 420 000 euro mera i skatter än förra året.

Utveckling av statsandelarna per invånare

1.3.2 Finansiering av verksamheten

Finansieringsanalys, primärkommunen och Sibbo Vatten

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	10 316	12 974
Extraordinära poster	0	6 434
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 883	-11 929
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-13 262	-20 958
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	120	109
Försäljningsinkomster av tillgångar bland be	2 413	6 697
Verksamhetens och investeringarnas kassafl	-2 296	-6 673
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåningen		
Minskning av utlåningen	0	1
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	18 300	15 000
Minskning av långfristiga lån	-13 557	-7 883
Förändring av kortfristiga lån	0	1 000
Förändringar i eget kapital	0	20
Övriga förändringar i likviditeten	3 967	-1 220
Kassaflödet för finansieringens del	8 710	6 918
Förändring av likvida medel	**6 414**	**245**
Likvida medel 31.12	***9 170***	***3 246***
Likvida medel 1.1	***3 246***	***3 001***

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTA	2017	2016
Intern finansiering av investeringar, %	78,5	62,2
Inkomstfinansiering av kapitalutgifter, %	38,6	45,2
Låneskötselbidrag	0,8	1,6
Likviditet, kassadagar	22	8

Investeringarnas inkomstfinansiering
= 100 x Årsbidrag/Egen anskaffningsutgift för investeringar
Med egen anskaffningsutgift för investeringar avses det belopp som man får när posten investeringsutgifter i finansieringsanalysen minskas med finansieringsandelarna i samma analys.

Låneskötselbidrag
= (Årsbidrag + Räntekostnader)/(Räntekostnader + Amorteringar på lån)

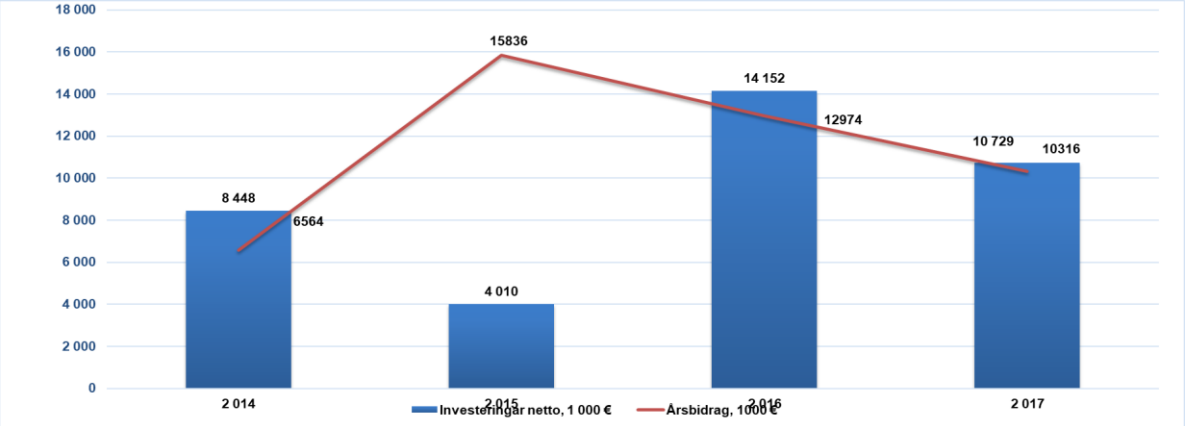
Likviditet (kassadagar)
= 365 dgr x Likvida medel 31.12/Kassautbetalningar under räkenskapsperioden

Finansieringsanalysens innehåll

År 2017 uppgick kassaflödet i verksamheten till +8,4 miljoner euro. År 2017 var bruttoinvesteringsutgifterna sammanlagt 13,3 miljoner euro.

Mellanresultatet räknat som skillnaden mellan kassaflödet i verksamheten och kassaflödet för investeringarnas del var 2,3 miljoner euro negativt under räkenskapsperioden. År 2016 var motsvarande belopp 6,7 miljoner euro negativt.

Årsbidragets och nettoinvesteringarnas utveckling 2013–2017

Finansieringens kassaflöde år 2016 var sammanlagt +8,7 miljoner euro. Lån lyftes till ett sammanlagt belopp av 18,3 miljoner euro och amorteringarna uppgick till 13,6 miljoner euro.

I början av året uppgick kommunens kassamedel till 3,2 miljoner euro och i slutet av året till 9,2 miljoner euro. Likviditeten var god under hela räkenskapsperioden. I slutet av året hade kommunen outnyttjade kreditlimiter till ett belopp av 25 miljoner euro.

1.4 DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH FÖRÄNDRINGAR I DEN

Balansräkning och nyckeltal, primärkommunen och Sibbo Vatten

	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	*1 000 €*
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	**203 905**	**198 547**
Immateriella tillgångar	166	243
Materiella tillgångar	156 731	151 020
Placeringar	47 008	47 284
FÖRVALTADE MEDEL	**269**	**276**
RÖRLIGA AKTIVA	**17 944**	**8 766**
Omsättningstillgångar	21	23
Fordringar	8 752	5 987
Kassa och bank	9 170	2 756
AKTIVA SAMMANLAGT	**222 118**	**207 589**
PASSIVA		
EGET KAPITAL	**82 696**	**78 320**
Grundkapital	68 113	68 113
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperiod	10 207	9 181
Räkenskapsperiodens över-/underskott	4 376	1 026
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	***44 244***	***45 583***
AVSÄTTNINGAR	**163**	**138**
FÖRVALTAT KAPITAL	**269**	**276**
FRÄMMANDE KAPITAL	**94 746**	**83 272**
Långfristigt	59 401	46 553
Kortfristigt	35 345	36 719
PASSIVA SAMMANLAGT	**222 118**	**207 589**

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Accumulerat över-/underskott, 1000 €	14 583	10 207
Accumulerat över-/underskott,€/invånare	718	512
Soliditetsgrad, %	61,3	63,0
Skulder och ansvar i procent av verksamhetsint	64,9	55,9
Relativ skuldsättningsgrad, %	58,9	54,5
Lånebestånd 31.12, milj €	51,6	46,8
Lånestocken 31.12, €/invånare	2 538	2 349
Lånefordringar 31.12, 1000 €	2,3	2,6
Invånarantal	20 310	19 922

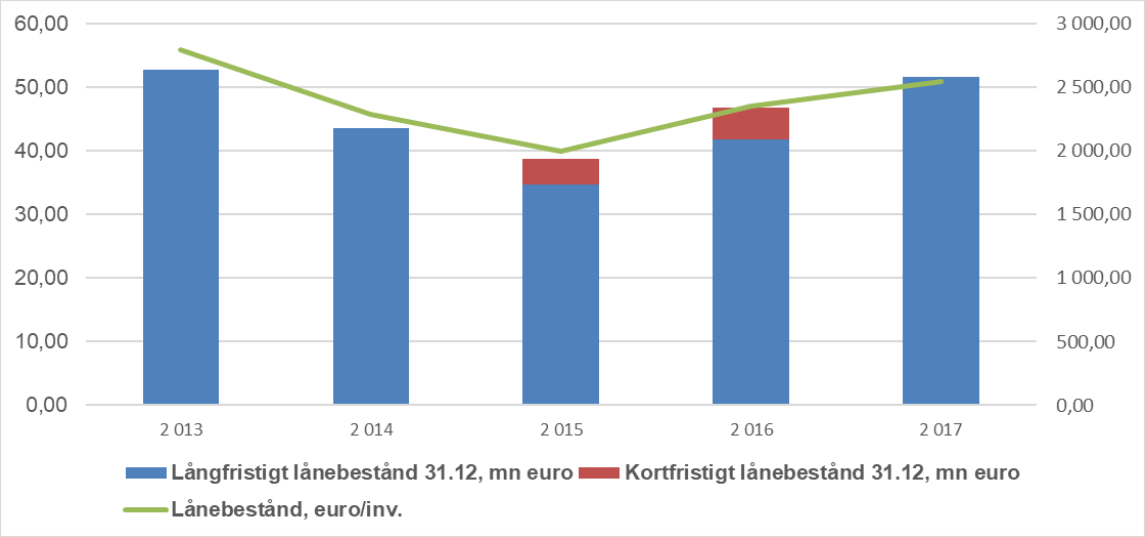
Ackumulerat över-/underskott
= Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder och räkenskapsperiodens Över-/underskott
Soliditetsgrad, %
= 100 x (Eget kapital + Avskrivningsdifferens och reserver)/(Hela kapitalet – Erhållna förskott)
Finansieringsförmögenhet, euro/invånare
= (Fordringar + Finansiella värdepapper + Kassa och bank – (Främmande kapital – Erhållna förskott)/Invånarantal
Relativ skuldsättningsgrad, %
= 100 x (Främmande kapital – Erhållna förskott)/Driftsinkomster
Lånebestånd 31.12

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Anslutningsavgifter och övriga skulder)

Lånefordringar 31.12

= Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som bokförts bland placeringar

Lånebeståendets utveckling 2010–2016, per 31.12

1.5 TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER

Primärkommunen och Sibbo Vatten

År 2017 var kommunens totala utgifter 152,3 miljoner euro och totala inkomster 154,7 miljoner euro. De totala inkomsterna överskred de totala utgifterna med 2,4 miljoner euro. Eftersom de övriga externa förändringarna av likviditeten i finansieringsanalysen var 4,0 miljoner euro, ökade de likvida medlen med 6,4 miljoner euro.

	2017	**2016**
INKOMSTER	1000 €	1000 €
Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	24 072	24 426
Skatteinkomster	96 899	92 698
Statsandelar	14 621	15 815
Ränteintäkter	24	2
Övriga finansiella intäkter	172	177
Extraordinära intäkter	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel		
- Vinst på försäljning av anläggningstillgångar	-1 883	-11 929
Investeringar		
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	120	109
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående	2 413	6 697
Finansieringsverksamhet		
Minskning av utlåningen	0	1
Ökning av långfristiga lån	18 300	15 000
Ökning av kortfristiga lån	0	1 000
Ökning av eget kapital	0	20
Totala inkomster, sammanlagt	**154 737**	**144 017**
UTGIFTER	1000 €	1000 €
Verksamhet		
Verksamhetskostnader	-124 915	-119 597
Räntekostnader	-547	-518
Övriga finansiella kostnader	-9	-30
Investeringar		
Investeringsutgifter	-13 262	-20 958
Finansieringsverksamhet		
Minskning av långfristiga lån	-13 557	-7 883
Totala utgifter, sammanlagt	**-152 290**	**-148 986**

I finansieringsanalysen:	
Övriga förändringar av likviditeten, absolut värde	4,0 miljoner euro
Förändring av likvida medel, absolut värde	2,4 miljoner euro
Summa	6,4 miljoner euro

1.6 KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI

1.6.1 Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet

I kommunens koncernbokslut sammanställs kommunens bokslut och dottersamfundens bokslut samt boksluten för de samkommuner där kommunen är medlem. I koncernbokslutet för en kommun ska därtill tas upp ett mot koncernsamfundens ägarandel svarade belopp av intresseföretagens vinst eller förlust samt av förändringen i eget kapital.

Till koncernen Sibbo kommun hörde i slutet av år 2017 fem dottersamfund där kommunens ägarandel är över 50 % och som sammanställdes med koncernbokslutet. Enligt gällande bestämmelser gjorde kommunen upp ett komplett koncernbokslut för räkenskapsperioden.

Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet

	Sammanställning till koncernbokslutet		
	Sammanmställda		Ej sammanställda
Dotterbolag			
Bolag			
Fastighets- och bostadsbolag	5		
Samkommuner	9		
Intressesamfund	4		1
Sammanlagt	**18**		**1**

Sibbo kommuns koncernstruktur 2017, ägarandel

Dott+M2:V37ersamfund	Kommunens ägarandel, %	2017 Resultat före bokslutsdispo-sitioner, 1000 €	2016 Resultat före bokslutsdispo-sitioner, 1000 €	2015 Resultat före bokslutsdispo-sitioner, 1000 €	2014 Resultat före bokslutsdispo-sitioner, 1 000 €	Eget kapital, 1000€	Kommunens investeringar inom koncernen, 1000 €
Asunto Oy Sipoon Tiltaltti - Bostads Ab Sibbo Gransångar	100,00	**33,50**	29,8	-45,5	15,1	185,2	
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	51,60	**47,90**	35,8	33,7	20,7	576,3	
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 14	100,00		-0,2			25 252,3	
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 18	100,00		0,0			6 402,5	
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Terveystie 1	100,00		0,0			827,5	
Intressesamfund	%						
Asunto Oy Sipoon Mäntykangas - Bostads Ab Sibbo Tallm	50,00			1,3	0,0	313,7	
Bostads Ab Sibbo Vintergröna - Sipoon Talvikki Asunto Oy	29,60	3,00	-5,8	3,8	1,8	158,6	
Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy	23,80			0,5	0,0	1 110,7	
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	33,51	**94,5**	74,8	32,8	187,3	139,4	
Östra Nylands Avfallsservice Ab	25,60	**1 216,20**	915,4	745,1	652,4	5 876,6	
Samkommuner	%						
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts samkommun	1,32	**2 040,80**	-56 712,6	53 451,4	5 901,0	396 638,0	
Eteva kuntayhtymä	0,80	**579,60**	1 513,9	2 388,3	1 086,7	15 596,8	
Kårkulla samkommun	4,37	**894,50**	1 152,0	996,0	-742,3	11 227,8	
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	7,16	**1 275,70**	642,4	-422,5	363,8	20 104,2	11,8
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	4,45	**2 386,50**	4 421,5	2 428,6	2 658,2	33 014,7	
Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland	16,33	**744,70**	-787,9	-775,0	-247,7	7 433,8	
Samkommunen för Helsingforsregionens trafik	1,60	**2 506,90**	18 905,7	21 139,4	4 950,7	83 614,5	
Nylands förbund	1,19	**317,80**	-245,1	180,8	44,6	1 578,8	
Tuusulan seudun vesilaitos	15,70	**-92,40**	68,1	284,5	299,6	16 754,8	

1.6.2 Styrning av koncernens verksamhet

Enligt kommunallagen och koncernanvisningarna som fastställts av fullmäktige leds och styrs koncernen av kommunstyrelsen. Kommundirektören ansvarar för den operativa ledningen.

Kommunstyrelsen övervakar att samfunden följer de riktlinjer som är förenliga med kommunens mål och syften. Dessa förverkligar de uppgifter de fått, och deras mål är att under kommundirektörens ledning utföra sina uppgifter på ett effektivt och ekonomiskt sätt.

För koncernövervakningen ansvarar kommunens ledning, som enligt kommunallagen omfattar kommunstyrelsen och kommundirektören samt övriga myndigheter som anges i förvaltningsstadgan. Syftet med koncernövervakningen är att säkerställa att kommunkoncernens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att informationen som besluten bygger på är tillräcklig och tillförlitlig och att lagens förordningar, myndighetsanvisningar och de kommunala organens beslut följs samt att egendom och resurser tryggas.

Fördelning av behörighet och ansvar i koncernstyrningen

Enligt 14 § i kommunallagen beslutar fullmäktige om de centrala målen i kommunkoncernens verksamhet och ekonomi samt om principerna för ägarstyrningen och koncernanvisningar. Dessutom beslutar fullmäktige om kommunkoncernens strategiska mål som styr koncernens ledning och dottersamfund.

Fullmäktige i Sibbo beslutar om kommunens ägarpolitiska riktlinjer, dvs. koncernanvisningarna.

Givande av anvisningar till kommunens representanter i dottersamfund

Målet är att principerna för koncernstyrningen följs förutom i dotterbolagen även i samkommunerna och intressesamfunden. Motsvarande princip följs också t.ex. i grannkommunernas affärsbolag, i vilkas verksamhet kommunen deltar och för vilkas resultat kommunen delvis är ansvarig.

Enligt koncernanvisningarna beslutar kommunstyrelsen om ställningstaganden avseende väsentliga åtgärder. De som fungerar i dottersamfundens administrationer ska följa koncernledningens anvisningar. Individuella ansvarspersoner kan utses antingen genom fullmakt, protokollsutdrag eller skilt beslut.

En övervakningsansvarig ska se till att ägarens ställningstaganden levereras till dottersamfunden och att ställningstagandena görs på det sätt som fastställs i koncernanvisningarna.

Koncernanvisningarna uppdateras år 2018 (utkast finns redan) för att motsvara förvaltningsstadgan som uppdaterades av fullmäktige i början av året samt kraven i den nya kommunallagen.

Uppföljning, analys och rapportering av resultaten av dottersamfundens verksamhet och finansiella ställning

De ömsesidiga fastighetsaktiebolagen har omfattas av den operativa rapporteringen under året. Målet att uppnå ett nollresultatet för deras del förverkligades. Koncernens övriga dotterbolag, dvs. Bostads Ab Sibbo Gransångaren och Sibbo Ishall Ab, har bedrivits enligt planerna och inga väsentliga förändringar skedde i deras operativa verksamhet.

Dottersamfundens verksamhet och ekonomi följdes upp regelbundet under räkenskapsperioden och samfunden rapporterade med jämna mellanrum om sin verksamhet till enheten Ekonomitjänster.

Enligt kommunstyrelsens uppfattning har de ägarpolitiska riktlinjerna följts under räkenskapsperioden.

Effektiviteten hos dottersamfundens riskhanteringssystem

Ett dottersamfunds styrelse ska sköta om att riskerna som är förknippade med företagets verksamhet identifieras och följs upp och att riskhanteringens principer har definierats. Ett koncernsamfund ska ha riskhanteringsanvisningar som har godkänts av styrelsen. För hanteringen av finansieringsriskerna ska det finnas separata anvisningar för hantering av finansieringsrisker. Enligt kommunstyrelsens uppfattning har dottersamfundens riskhantering genomförts på ett vederbörligt sätt. Inga betydande risker förverkligades under räkenskapsperioden.

Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande nr 113, bokföring av en samkommuns underskott i medlemskommunernas bokföring

Enligt 56 § i kommunallagen svarar medlemskommunerna i enlighet med grundavtalet för finansieringen av sådana utgifter i samkommunen som inte kan täckas på något annat sätt. Den finansiella risk som grundar sig på denna bestämmelse kan realiseras om en kommuns medlemskap i samkommunen upphör, om samkommunen upplöses eller om samkommunens uppgift upphör eller överförs till en medlemskommun eller en annan samkommun. Medlemskommunen ska bokföra sin andel av samkommunens underskott som avsättning, om underskottet sannolikt inte kan täckas inom en nära framtid genom till exempel andra åtgärder som samkommunen beslutar om.

Till följd av de nya bestämmelserna är kommunerna skyldiga att täcka väsentliga och långvariga underskott i sådana samkommuner som kommunen är medlem i. Sibbo kommun behövde inte göra några avsättningar under verksamhetsåret.

1.6.3 Väsentliga händelser som gäller koncernen

Sibbo har de mest betydande ägarandelarna i samkommunerna HNS och HRT. HNS:s resultat var 2,5 miljoner euro, dvs. cirka 3,4 miljoner bättre än budgeterat och cirka 4 miljoner euro bättre än året innan. Räkenskapsperiodens underskott för HRT var cirka -2,5 miljoner euro (preliminär uppgift) då budgeten var -22,7 miljoner euro.

1.6.4 Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

Målet för HNS:s ekonomiplaneperiod 2018–2020 är en balanserad ekonomi. Utgångspunkten är att underskottet från tidigare perioder (–2,5 milj. euro) ska täckas före utgången av år 2017. Resultatmålet för år 2018 och det årliga resultatmålet för ekonomiplaneåren 2019–2020 är ett nollresultat.

HRT uppskattar att underskottet i budgeten år 2018 uppgår till 21,5 miljoner euro.

1.6.5 Redogörelse för hur koncernövervakningen är ordnad

Fastighetsaktiebolagens resultat vad gäller dottersamfunden följs upp varje månad i samband med månadsrapporterna. De övriga dotterbolagens resultat följs upp i samband med delårsöversikterna.

Samkommunerna följs upp av respektive ansvarsavdelning utgående från samkommunernas boksluts- och budgetkalkyler. Rapporteringen till kommunstyrelsen sker vid behov via de representanter som valts till samkommunernas fullmäktige/styrelser.

Övriga ägarsamfund följs upp av respektive ansvarsavdelning bl.a. utgående från ekonomiska siffror.

1.6.6 Koncernbokslutet med nyckeltal

Koncernens resultat för räkenskapsperioden

Koncernens verksamhetsintäkter uppgick till 71,8 miljoner euro. Kommunens andel av verksamhetsintäkterna utgjorde 23,2 miljoner euro och de utomståendes andel 48,6 miljoner euro. Av de utomståendes andelar var de två största HNS:s andel 28,5 miljoner euro och HRT:s andel 10,5 miljoner euro. Koncernens verksamhetsintäkter minskade med 1,2 miljoner euro vilket till största delen berodde på att kommunens tomtförsäljningsintäkter var lägre än tidigare. Det förekom ingen betydande variation i de utomståendes inbördes andelar vad gäller verksamhetsintäkternas ökning.

Koncernens verksamhetskostnader uppgick till 168,2 miljoner euro. Kommunens andel av verksamhetskostnaderna utgjorde 122,8 miljoner euro och de utomståendes andel 45,4 miljoner euro. Av de utomståendes andelar var de två största HNS:s andel 26,8 miljoner euro och HRT:s andel 10,3 miljoner euro. Koncernens verksamhetskostnader ökade med 3,2 miljoner euro, kommunens andel var den största. Det förekom ingen betydande variation i de utomståendes inbördes andelar vad gäller verksamhetskostnadernas ökning. Koncernens verksamhetsbidrag var -96,4 miljoner euro. De utomståendes andel förbättrade bidraget med 3,2 miljoner euro.

Koncernresultaträkning och nyckeltal

	2 017	2 016
	1000 €	1000 €
Verksamhetsintäkter	70 852	69 321
Verksamhetskostnader	-167 663	-160 912
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	266	166
Verksamhetsbidrag	**-96 545**	**-91 425**
Skatteinkomster	96 899	92 698
Statsandelar	14 621	15 815
Finansiella intäkter och kostnader	-503	-511
Ränteintäkter	25	4
Övriga finansiella intäkter	232	249
Räntekostnader	-580	-570
Övriga finansiella kostnader	-179	-193
Årsbidrag	**14 472**	**16 577**
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-11 106	-10 234
Sänkning av värdet	0	-3
Satunnaiset erät	90	0
Räkenskapsperiodens resultat	**3 456**	**6 340**
Bokslutsdispositioner	0	0
Minoritetsandelar	-2	-18
Räkenskapsperioden överskott (underskott)	**3 453**	**6 322**

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	**42,4**	**43,2**
Årsbidrag/Avskrivningar, %	**130,3**	**162,0**
Årsbidrag, euro/invånare	**713**	**833**
Invånarantal	**20 310**	**19 922**

Finansiering av koncernens verksamhet

Koncernens bruttoinvesteringar var 1 miljoner euro mindre än för ett år sedan. Kommunens nettoinvesteringar var cirka 3,5 miljoner euro mindre är året innat. Sammanlagt 99 % av de egna anskaffningsutgifterna för investeringar täcktes genom inkomstfinansiering. Koncernens räntebärande skulder ökade med 7,0 miljoner euro.

Koncernens finansieringsanalys och nyckeltal

	2 017 1 000 €	2 016 1 000 €
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	14 472	16 577
Extraordinära poster	90	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 869	-10 981
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-16 520	-24 081
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	147	129
Inkomster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	2 538	11 747
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1 142	-6 609
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-350	0
Minskning av utlåningen	0	96
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	16 088	2 547
Förändring av kortfristiga lån	-3 112	0
Förändringar i eget kapital	0	0
Övriga förändringar av likviditeten	-4 578	3 095
Finansieringen kassaflöde	8 048	5 737
Förändring av likvida medel	6 905	-871
Likvida medel 31.12, 1 000 €	13 171	6 039
Likvida medel 1.1, 1 000 €	6 266	6 910

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	**2 017**	**2 016**
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, 100	-21 462	1 996
Intern finansiering av investeringar, %	88,4	69,2
Låneskötselbidrag	1,6	28,1
Likviditet, kassadagar	26	12

Koncernens finansiella ställning och förändringar i den

Vid utgången av året uppgick koncernens lånebestånd till 59,7 miljoner euro (46,8 miljoner euro år 2016). Koncernens lån per invånare var 2 941 euro (2 354 euro år 2016). Samkommunernas andel av lånebeståndet var 12,3 %, dottersamfundens andel 0,5 % och modersamfundets, dvs. kommunens, andel 87,2 %. Vid slutet av året uppgick koncernens hela främmande kapital till 106,4 miljoner euro. Detta var en ökning på 9,0 miljoner euro jämfört med året innan. Koncernens soliditetsgrad ändrades inte märkbart i jämförelse med föregående år och var 55 % (55 % år 2016). Koncernens balansomslutning 31.12.2017 var 237,6 miljoner euro.

Koncernbalansräkning och nyckeltal

AKTIVA	31.12.2017 *(1 000 €)*	31.12.2016 *(1 000 €)*
BESTÅENDE AKTIVA	**212 994**	**207 142**
Immateriella tillgångar	2 165	2 289
Materiella tillgångar	203 246	198 173
Placeringar	7 585	6 680
FÖRVALTADE MEDEL	**446**	**473**
RÖRLIGA AKTIVA	**24 176**	**14 910**
Omsättningstillgångar	434	486
Fordringar	10 571	8 158
Långfristiga fordringar	208	307
Kortfristiga fordringar	10 363	7 851
Finansiella värdepapper	1 214	227
Kassa och bank	11 957	6 038
AKTIVA SAMMANLAGT	**237 617**	**222 526**

PASSIVA		
EGET KAPITAL	**127 841**	**123 450**
Grundkapital	68 113	68 113
Uppskrivningsfond		
Övriga egna fonder	553	532
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	55 721	48 483
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	3 453	6 322
MINORITETSANDELAR	**67**	**86**
AVSÄTTNINGAR	**1 148**	**1 134**
FÖRVALTAT KAPITAL	**448**	**474**
FRÄMMANDE KAPITAL	**108 112**	**97 380**
Långfristigt	63 492	53 104
Kortfristigt	44 619	44 275
TOTALT	**237 617**	**222 526**

KONCERNBALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Soliditetsgrad, %	56,2	58,3
Relativ skuldsättnigsgrad, %	55,2	50,5
Accumulerat överskott (underskott), 1000 €	59 147	54 805
Accumulerat överskott (underskott) €/invånare	2 669	2 751
Koncernens lån, €/invånare	2 941	2 354
Koncernens lånestock 31.12, 1000 €	59 822	46 845
Koncernens lånefordringar 31.12, 1000 €	50	3
Komunens invånarantal	20 310	19 922

1.7 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH BALANSERING AV EKONOMIN

1.7.1 Räkernskapsperiodens resultat

Enligt 115 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat samt vid behov redogöra för hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin.

Med räkenskapsperiodens resultat avses resultatet i resultaträkningen före reserveringar och fondöverföringar. Resultatet för kommunens räkenskapsperiod visar ett överskott på +4 376 222,18 euro.

Kommunstyrelsen föreslår att resultatet för räkenskapsperioden 2017 behandlas på följande sätt:

- gjorda avskrivningsdifferenser intäktsförs enligt plan 1 339 438,75 euro

- av investeringsreserveringen för byggande av kommunalteknik på nya planområden intäktsförs 975 507,33 euro och en ökning av avskrivningsdifferensen för objektet görs till ett belopp av 975 507,33 euro

- +4 376 222,18 euro bokförs som räkenskapsperiodens överskott i balansräkningen.

Kommunstyrelsen konstaterar att det i kommunens balansräkning inte förekommer underskott från tidigare år som enligt 110 § i kommunallagen bör täckas.

1.7.2 Balansering av ekonomin

Programmet för att balansera ekonomin, Operation Grytlock, avslutades år 2017 och man uppskattar att resultatet förbättrades med sammanlagt cirka 6 miljoner euro 2014–2017 till följd av programmet. Operation Grytlock fortsätter med separata Induktionsspisprojekt i syfte att ytterligare förbättra verksamhetssätten och kostnadseffektiviteten.

2 BUDGETUTFALLET

2.1 MÅLUPPFYLLELSEN

Sibbo kommun har inte ställt upp ekonomiska mål på koncernnivå som skulle kunna jämföras med bokslutet. I stället har mål ställts upp för den s.k. primärkommunen, som inbegriper Sibbo kommun och socialväsendets tre ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Resultatmålet för primärkommunen uppnåddes då det förverkligade resultatet var 3,2 miljoner euro och den motsvarande korrigerade budgeten -0,4 miljoner euro.

Även kommunens (primärkommunen och Sibbo Vatten) resultatmål uppnåddes då resultatet var 3,0 miljoner euro och den korrigerade budgeten -0,7 miljoner euro. Målet för verksamhetsbidraget uppnåddes inte men då skatteinkomsterna och statsandelarna överskred budgeten kompenserades denna skillnad.

Avdelningarnas ekonomiska resultat (med undantag av Bildningsavdelningen) utföll enligt budgeten eller överskred den.

Budgeten innehöll sammanlagt 21 bindande mål varav 15 uppnåddes.

2.2 UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER

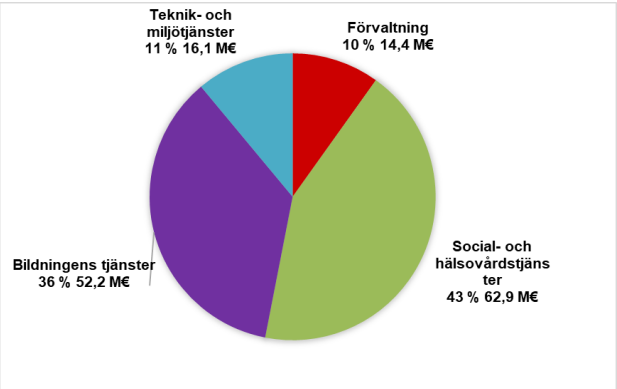
Primärkommunens externa verksamhetsintäkter uppgick till 23,2 miljoner euro då motsvarande budget var 24,9 miljoner euro, skillnaden var med andra ord 1,6 miljoner euro. Kommunens verksamhetsintäkter underskred likaså den eftersträvade nivån med 1,6 miljoner euro. Den största negativa skillnaden berodde på att kommunstyrelsens tomtförsäljningsinkomster underskred budgeten då den totala skillnaden uppgick till 2,7 miljoner euro. Avdelningarnas verksamhetsintäkter utföll enligt budgeten eller överskred den.

Primärkommunens externa verksamhetskostnader överskreds med 0,5 miljoner euro då utfallet var 122,8 miljoner euro och budgeten 122,3 miljoner euro. Bildningsavdelningen var den enda avdelningen som överskred sina verksamhetskostnader och överskridningen uppgick till 1,4 miljoner euro. Överskridningen hänförde sig till Utbildningstjänster. Även några enheter överskred sina budgetar, men med undantag av Bildningsavdelningen höll sig alla avdelningar inom budgetramen.

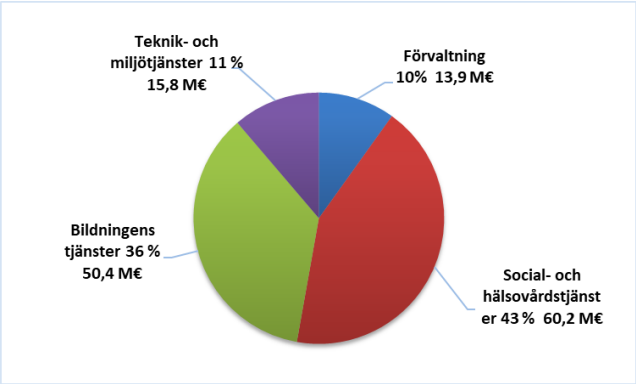
2.3 DRIFTSEKONOMIDELENS UTFALL

KOSTNADERNAS (externa och interna) fördelning enligt verksamhetsområde åren 2016–2017, primärkommunen

2017

2016

2.3.1 Centralvalnämnden

ANSVARSOMRÅDE: VAL
ANSVARSPERSON: Kommunsekreteraren

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter								
Verksamhetens kostnader	-38		-38	-31		7	0	
Verksamhetsbidrag	**-38**		**-38**	**-31**		**7**	**0**	

2.3.2 Revisionsnämnden

ANSVARSOMRÅDE: REVISION
ANSVARSPERSON: Nämndens ordförande

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter								
Verksamhetens kostnader	-50,0		-50	-31	62,4	19	-37	-14,9
Verksamhetsbidrag	-50,0		**-50**	**-31**	**62,4**	**19**	**-37**	**-14,9**
Räkenskapsperiodens resultat	**-50**		**-50**	**-31**	**62,4**	**19**	**-37**	**-14,9**
Revisionsdagar	35		35	40	114,3	5	31	29,0

Verksamhet år 2017

Kommunens förvaltning och ekonomi år 2017 granskas i enlighet med kommunallagen och kommunens förvaltningsstadga. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår uppskattningsvis till 37. Därtill kommer nämndens sekreteraruppgifter och eventuella köpta sakkunnigtjänster. Revisionssammanslutningen avger skriftliga och muntliga rapporter till nämnden enligt behov. Efter granskningen av bokslutet avges en revisionsberättelse till fullmäktige. Revisionsnämnden bereder valet av revisionssammanslutning och tillställer fullmäktige ett förslag om vilken sammanslutning som ska väljas.

Revisionsnämndens sammansättning ändrades våren 2017. Den tidigare revisionsnämnden sammanträdde 6 gånger och den nya 4 gånger. Kommunens revisionssamfund konkurrensutsattes av den nya revisionsnämnden under sommaren. Till revisionssamfund för fullmäktigeperioden valdes KPMG Offentliga Tjänster Ab. För att fullfölja sin utvärderingsuppgift har nämnden hört olika tjänsteinnehavare vid sina möten. Dessutom har revisionsnämnden följt upp genomförandet av revisionsplanen och upprätthållit ett register över tjänsteinnehavares och förtroendevaldas bindningar.

2.3.3 Kommunstyrelsen

ANSVARSOMRÅDE: ALLMÄN FÖRVALTNING OCH KOMMUNENS LEDNING
ANSVARSPERSON: Kommundirektören

Utfallet av kommunens bindande mål år 2017

Strategiskt / Bindande mål	Åtgärd	Mätare	
Kundorienterade kommuntjänster som främjar välbefinnandet och hälsan	Kommuninvånarna, företagarna och övriga kunder engageras i utvecklandet av kommuntjänsterna och ökandet av kundtillfredsställelsen.	Kommunen har utarbetat en modell för att mäta kundtillfreds-ställelsen.	
	Modellen för att mäta kundtillfredsställelsen färdigställdes och togs i bruk år 2017.		
Ständig förbättring	Vi fortsätter att följa Operation Induktionsspis utvecklingsvägar med effektivare och mera verkningsfulla kommuntjänster som mål.	I kommunen har minst 10 Induktions-spisprojekt färdigställts år 2017.	
	Vi inleder byggandet av en helhetsarkitektur.	En plan för att förverkliga en helhetsarkitektur utarbetas och förverkligandet har inletts.	
	År 2017 färdigställdes 30 Induktionsspisprojekt. Helhetsarkitekturen har beskrivits på konceptnivå och kopplats ihop med den strategiska planeringen. Målen för servicearkitekturen har definierats och behandlats. Den befintliga tekniska arkitekturen har beskrivits med hjälp av ett system för konfigurationshantering och en begäran om information har gjorts angående de kommande ändringarna. En teknisk och		

	affärsmässig kravspecifikation för den kommande utvecklingen har påbörjats.		
Grytlocksprincipen inom ekonomin	Kommunorganisationen för Operation Grytlocks förslag för vidare beslutsfattande och verkställer besluten i enlighet med fullmäktiges riktlinjer i euro.	De strukturella förändringarna som Operation Grytlock medför för resultaträkningen har uppnåtts. Den totala eftersträvade förändringen under perioden 2014–2017 är 5,8 miljoner euro.	
	Till följd av Operation Grytlock har resultatet förbättras med cirka 6 miljoner euro under perioden 2014–2017.		
Lyftkranar till Sibbo	Befolkningstillväxt enligt målen	Sibbos befolkningsmängd minst 20 500 personer 31.12.2017	
	Sibbos befolkningsmängd var 20 310 personer 31.12.2017. Målet var att befolkningsmängden skulle öka med 500 invånare, ökningen var 388 invånare.		

Ekonomiskt resultat (inbegriper Kommunens ledning, Ekonomi- och förvaltningscentralen och Utvecklings- och planläggningscentralen)

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	18 417	40	18 457	15 449	83,7	-3 008	17 428	-11,4
Verksamhetens kostnader	-13 311	-1 355	-14 666	-14 429	98,4	237	-13 907	3,8
Verksamhetsbidrag	**5 106**	**-1 315**	**3 791**	**1 020**	**26,9**	**-2 771**	**3 521**	**-71,0**
Avskrivningar enligt plan				-109			-63	
Personal 31.12.								
tjänster, årsverk	68,4		68,4	71,0	103,8	2,6	65,5	8,4

Verksamhetsintäkterna underskred budgeten till följd av lägre tomtförsäljningsinkomster. Skillnaden jämfört med budgeten var totalt 3,9 miljoner euro. Verksamhetsutgifterna underskred budgeten på grund av att Utvecklings- och planläggningscentralens kostnader underskred budgeten med cirka 0,5 miljoner euro. Å andra sidan överskred verksamhetsområdet Allmän förvaltning och kommunens ledning kostnadsbudgeten med 0,2 miljoner euro (bl.a. kreditförluster och försäljningsförluster bland bestående aktiva).

Resultatenhet: Kommunstyrelsens ledning

ANSVARSPERSON: Kommundirektören

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	14 595		14 595	11 108	76,1	-3 487	13 947	-20,4
Verksamhetens kostnader	-1 042	-1 355	-2 397	-2 639	110,1	-242	-2 317	13,9
Verksamhetsbidrag	**13 553**	**-1 355**	**12 198**	**8 470**	**69,4**	**-3 728**	**11 630**	**-27,2**
Avskrivningar enligt plan				-36				
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	1,0		1,0	1,0	100,0		1,0	

Verksamhetsintäkterna underskred budgeten med 3 877 000 euro på grund av tomtförsäljningen. Å andra sidan fick kommunen obudgeterade markanvändnings- och utvecklingsersättningar till ett belopp av 442 000 euro. Överskridningen av verksamhetskostnaderna beror bland annat på försäljningsförluster bland bestående aktiva (97 000 euro) och kreditförluster (113 000 euro) inom de övriga verksamhetsintäkterna.

Resultatenhet: Ekonomi- och förvaltningscentralen

ANSVARSPERSON: Ekonomi- och förvaltningsdirektören

Utfallet av de bindande målen år 2017

Strategiskt / Bindande mål	Åtgärd	Mätare	
Kundorienterade kommuntjänster som främjar välbefinnandet och hälsan	Kommuninvånarna, företagarna och övriga kunder engageras i utvecklandet av kommuntjänsterna och ökandet av kundtillfredsställelsen.	Kommunen har utarbetat en modell för att mäta kundtillfredsställelsen och den första kundenkäten har genomförts.	
	Modellen för att mäta kundtillfredsställelsen utarbetades och kundenkäten genomfördes år 2017.		
Ständig förbättring	Vi fortsätter att följa Operation Induktionsspis utvecklingsvägar med effektivare och allt smidigare interna kommuntjänster/ planeringsrutiner angående bokslutet, delårsöversikterna och budgeten som mål. Vi satsar på att utveckla en god förvaltningssed.	Ekonomi- och förvaltningscentralens enheter skapar tillsammans en tydlig årsklocka som klart förbättrar och förtydligar processerna för bokslutet, delårsöversikterna och budgeten genom att utnyttja de tillgängliga verktygens egenskaper för att effektivera verksamheten. Planeringen och resurshanteringen underlättas.	
	Årsklockan skapades år 2017 och den står till avdelningarnas förfogande i Sinetti. För närvarande är årsklockan indelad i tre delar.		

Grytlocksprincipen inom ekonomin	Kommunorganisationen för Operation Grytlocks förslag för vidare beslutsfattande och verkställer besluten i enlighet med fullmäktiges riktlinjer i euro.	Avdelningen har uppfyllt målen för år 2017 enligt fullmäktiges riktlinjer.	
	Avdelningens verksamhetsbidrag underskred budgeten med 26 000 euro. Budgetöverskridningen berodde på att man var tvungen att skaffa IT-utrustning till de tillfälliga lokalerna för Talman koulu. Bildningsavdelningen godkände att överskridningen bokförs på EDU IT:s kostnadsställe.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	3 316	21	3 337	3 382	101,4	45	2 827	19,7
Verksamhetens kostnader	-7 242		-7 242	-7 314	101,0	-72	-6 401	14,2
Verksamhetsbidrag	**-3 926**	**21**	**-3 905**	**-3 931**	**100,7**	**-26**	**-3 575**	**10,0**
Avskrivningar enligt plan				-58			-46	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	48,1		48,1	50,3	104,5	2,2	46,4	8,3
IT-toiminta								
Verksamhetens intäkter	3 028		3 028	2 964	97,9	-64	2 449	21,1
Verksamhetens kostnader	-3 157		-3 157	-3 112	98,6	45	-2 608	19,4
Verksamhetsbidrag	**-129**		**-129**	**-148**	114,8	-19	**-159**	**-7,1**

Budgetändringen 2017 hänför sig till avtalet om förvaltningstjänster som gjorts upp mellan Ekonomi- och förvaltningscentralen och fastighetsaktiebolagen.

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Våren 2017 utreddes en verksamhetsmodell enligt vilken bokförings- och löneräkningstjänsterna skulle produceras av en utomstående serviceproducent. Målet var att hitta en lösning enligt vilken kostnaderna skulle dimensioneras enligt volym då social- och hälsovårdstjänsterna överförs från kommunen till landskapet. I detta skede fattades ännu inget beslut om att ändra den nuvarande verksamhetsmodellen bland annat på grund av kostnadsskäl.

Under våren testades ett nytt IT-koncept där en IT-patrull åker runt till olika fastigheter enligt en på förhand överenskommen tidtabell. Samtidigt öppnades en IT-servicepunkt i Sockengården dit kunderna kan komma med sina datorer och problem för att få hjälp. Båda tjänsterna har fått god respons och verksamheten fortsätter. Under våren överfördes telefonapparat- och anslutningstjänsterna från Info till IT-servicepunkten. I augusti anställdes en utvecklingschef till IT-tjänster i syfte att genomföra de nödvändiga ändringarna av verksamhetssätten och utvecklingsprojekten utan tilläggspersonal. Under hösten 2017 deltog hela IT-tjänsters personal i en ITIL Foundation certifieringsutbildning. Det pågår flera renoveringsprojekt och projekt med tillfälliga lokaler i kommunen som i hög grad har sysselsatt IT-tjänster samt orsakat överraskande tilläggskostnader i budgeten.

Verksamhetsmål och nyckeltal

	BS 2014	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Volymmål					
E-försäljnings-fakturornas andel	9,8	9,8	11,1	30,0	14,7
E-inköpsfakturornas andel	56,5	66,1	71,2	78,0	84,4

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Ekonomi- och förvaltningscentralens största operativa risker hänför sig fortfarande till ICT-verksamheten och att garantera systemens funktionsduglighet i alla situationer. Under hösten beskrevs de program som används inom kommunen i det nya systemet för konfigurationshantering och på det sättet har nyckelpersonernas risker minskats betydligt. Antalet utvecklingsprojekt och den tidsmässiga överlappningen är också en identifierad risk.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Kommunens ICT-kostnader fortsätter att öka eftersom vi allt mer övergår till att köpa mjukvara som tjänst (SaaS) där vi betalar för att använda tjänsterna i stället för att köpa dem. Investeringarna minskar i motsvarande grad. Antalet apparater och programmens mångfald ökar hela tiden i takt med att kommunens funktioner digitaliseras. På grund av detta och för att förbättra riskhanteringen är vi i fortsättningen troligtvis tvungna att öka antalet anställda inom IT-tjänster. Å andra sidan kommer överföringen av social- och hälsovården till landskapet i början av år 2020 att minska behovet av resurser. För att vi ska kunna anpassa oss till denna situation utarbetas nya verksamhetsmodeller för den grundläggande bokföringen och löneräkningen.

Under den kommande räkenskapsperioden kommer vi bland annat att göra upp ett introduktionsprogram för nya arbetstagare samt processer för nya och avgående arbetstagare.

År 2018 utreds de kommande verksamhetsmodellerna för överföringen av social- och hälsovårdstjänsterna till landskapet.

Resultatenhet: Utvecklings- och planläggningscentralen

ANSVARSPERSON: Utvecklingsdirektören

Verksamhetsidé

Utvecklings- och planläggningscentralen verkar direkt under kommunens ledning som en planeringsenhet för markanvändning och trafik. Till centralens uppgifter hör också skötsel av markpolitik, fastighetsbildning, mätnings- och GIS-ärenden samt ärenden som berör näringspolitik och turism. Centralen följer aktivt med förändringar i omvärlden och kan effektivt reagera på dem.

Bindande mål för år 2017

Strategiskt / Bindande mål	Åtgärd	Mätare	
Ständig förbättring	Gång och cykling beaktas i planeringen i enlighet med främjandeprogrammet.	Kundenkäter genomförs årligen.	
	Det interna samarbetet förbättras genom att utveckla detaljplanebestämmelserna.	De nya bestämmelserna har tagits i bruk.	
	Gång och cykling har främjats i enlighet med programmet för främjande av gång och cykling. Programmet för främjande av resekedjor i Sibbo färdigställdes i januari 2018. Som en del av arbetet genomfördes i augusti 2017 en invånarenkät där man bland annat frågade efter utvecklingsönskemål och åtgärdsförslag samt kartlade invånarnas tillfredsställelse med kollektivtrafiken. Enkäten skickades till 6 500 fullvuxna Sibbobor (svarsprocent 27).		🟢
Grytlocksprincipen inom ekonomin, fas 1 och 2	Tomter säljs i enlighet med marknadsföringsstrategin.	Tomtförsäljningsinkomsterna 6,5 miljoner euro	
	Markförsäljningsinkomsterna uppgick till cirka 2,2 miljoner euro år 2017. År 2017 fördes förhandlingar om tomter till ett värde av cirka 10–15 miljoner euro och tomtreserveringar gjordes för cirka 6 miljoner euro. En del av tomtaffärerna som hade planerats för år 2017 görs i början av år 2018 och största delen av reserveringarna under år 2018. Kommunen hyrde ut betydligt fler tomter än tidigare.		🔴
Lyftkranar till Sibbo	Kommunens centrala arbetsplats- och bostadsområden planläggs effektivt.	Detaljplanen för Sandbackavägen förs till fullmäktige år 2017. Förslaget till detaljplan för Tallmo har utarbetats.	
	. Arbetsplatsområden 76 500 m²vy i en plan i utkastskedet (framlagd 14.9–15.10.2017). Bostadsområden 3 256 m²vy i färdiga planer + 16 000 m²vy i en plan i utkastskedet (framlagd 14.9–15.10.2017). Detaljplanen för Sandbackavägen är i utkastskedet och den behandlas av fullmäktige i slutet av våren. Detaljplanen för Tallmo är i inledningsskedet. Detaljplanen når utkastskedet i slutet av år 2018.		🔴

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	506	19	525	958	182,4	433	654	46,4
Verksamhetens kostnader	-5 027		-5 027	-4 476	89,0	551	-5 188	-13,7
Verksamhetsbidrag	**-4 521**	**19**	**-4 502**	**-3 518**	**78,2**	**984**	**-4 534**	**-22,4**
Avskrivningar enligt plan				-16			-17	-9,9
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	19,3		19,3	19,7	102,2	0,4	18,1	9,0

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Hyresintäkterna uppgick till sammanlagt 414 000 euro varav årets avtal utgjorde 175 000 euro. Om hyresavtalen år 2017 skulle ha förverkligats som tomtförsäljningar, skulle tomtförsäljningsinkomsterna ha varit cirka 3,9 miljoner euro större än de nuvarande.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Volymmål				
Detaljplaner m^2vy	131 622	134 100	80 000	95 756
- arbetsplatsområden		134 100	50 000	76 500[1)]
- bostadsområden		0	30 000	19 256[2)]
Bydelgeneralplaner, st.	0	1	1	0
Strategiska delgeneralplaner, st.	1	0	0	0
Beslut om tomtförsäljning, st.	21	25	22	24
Markanskaffning, ha	51	31	20	38
Markförsäljning, ha	48	68	20	4

1) Arbetsplatsområden 76 500 m^2vy i en plan i utkastskedet
2) Bostadsområden 3 256 m^2vy i färdiga planer + 16 000 m^2vy i en plan i utkastskedet

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

De största riskerna vad gäller planläggningen är de planbesvär som inte kan förutses. Vad gäller tomtförsäljningen görs inte alla reserveringar och en del av affärerna genomförs senare än beräknat.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Efterfrågan på tomter är fortfarande stor och reserveringar görs. Om alla reserveringar leder till tomtköp, har nästan alla tomter i Hassellunden sålts och tomterna i Stenkulla kan börja säljas. De viktigaste projekten inom detaljplaneringen är detaljplanen för Massby egnahemstomter och detaljplanen för Tallmo, som båda går vidare till förslagsskedet.
Delgeneralplanen för Norra Paipis (där en ny dimensioneringsprincip tillämpas) ska föras till fullmäktige och arbetet med delgeneralplan för Gumbostrand inleds. Banprojektet Kervo–Nickby fortsätter i aktivt samarbete med Kervo. Företagsverksamheten utvecklas av en ny näringschef.

2.3.4 Social- och hälsovårdsutskottet

ANSVARSOMRÅDE: SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD
ANSVARSPERSON: Social- och hälsovårdsdirektören

Verksamhetsidé

Social- och hälsovårdsutskottets uppgift är att tillsammans med de andra förvaltningarna främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd samt förhindra utslagning och minska hälsoskillnader mellan befolkningsgrupperna.

Social- och hälsovårdstjänsterna ordnas kundorienterat och kostnadseffektivt med fokus på totalekonomisk lönsamhet och primärtjänster.

Tjänsteutbudet är omfattande och inbegriper också andra än traditionella social- och hälsovårdstjänster. Vi använder mångprofessionell expertis och innovation då skräddarsydda tjänster ordnas för klienten.

Vi utnyttjar teknologins möjligheter då rättidiga och smidiga tjänster som ger kunden mervärde ordnas.

Vi satsar medvetet på främjande av välfärd och förebyggande tjänster för att hindra större problem och utslagning. Vi förverkligar detta genom att påverka individerna, samfunden och samhället.

Genom ett rehabiliterande förhållningssätt stöder vi klientens funktionsförmåga, aktivitet och förmåga att ta ansvar för sitt eget välbefinnande.

Uppfyllelsen av bindande mål år 2017

<table>
<tr><th>Strategiskt / Bindande mål</th><th>Åtgärd</th><th>Mätare</th><th></th></tr>
<tr><td rowspan="2">Kundorienterade kommuntjänster som främjar välbefinnandet och hälsan</td><td>Vi skapar nya serviceformer och utvecklar våra nuvarande tjänster med målet att förbättra kundorienteringen, gemenskapen och kommuninvånarnas välfärd.</td><td>Inom varje resultatenhet har ett projekt startat som stöder egenvård/självservice eller rehabilitering.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2"><u>Måluppfyllelse</u>
1. Fokus läggs på att stärka det rehabiliterande och förberedande arbetssättet enligt lågtröskelprincipen inom socialarbetet för familjer. En Walk in -mottagning har öppnats våren 2017.
2. En webbaserad erfarenhetsexpertens stödtjänst KokeNet. En webbaserad erfarenhetsexpertens samtalstjänst har tagits i bruk hösten 2017.
3. Utbildningen Kunnon hoitaja på gång, hela personalen deltar. Utbildningen har börjat och verksamheten fortsätter kontinuerligt.
4. Matlistorna inklusive matens ingredienser och näringsvärde på kommunens webbplats. Utbildningar om program samt inmatningen av data och menyer har påbörjats hösten 2017.
Målet har uppnåtts.</td><td></td></tr>
</table>

Ständig förbättring	Vi fortsätter att följa utvecklingsvägarna för social- och hälsovården 2020 med effektivare och mera verkningsfulla kommuntjänster som mål.	Inom varje resultatenhet har minst två nya s.k. mikroprojekt förverkligats.	
	<u>Måluppfyllelse</u> 1. Hälsokontroller för familjevårdare tas i bruk. För närvårdare bosatta utanför Sibbo har hälsokontroller utförts på den egna orten. För närvårdare bosatta i Sibbo utförs hälsokontrollerna i Sibbo hälsostation. Självhjälp används mer ofta i talterapi. Ett paket för självständiga talövningar hemma har tagits i bruk i rådgivningen. Självhjälpsövningar kan även användas på webben. 2. VIPA-projektet (verksamhetsmodell för snabb poliklinikverksamhet). Verksamhetssättet i hälsostationerna har ändrats för att möjliggöra snabb mottagning av nya icke-brådskande hälsoproblem. Utredning av de långtidsarbetslösas arbetsförmåga som ett regionalt pilotprojekt. Sibbo har tillsammans med de övriga kommunerna i Östra Nyland tagit i bruk en regional modell för att utreda pensions- och rehabiliteringsmöjligheter av funktionshindrade långtidsarbetslösa. 3. Telia-Vihko – en elektronisk interaktionskanal mellan hemvården och de anhöriga. Telia har slutat utveckla produkten 8/17. Ett pilotprojekt för virtuell rehabilitering genomförs i dagcentralen. Även detta mikroprojekt flyttades till år 2018 på serviceproducentens initiativ. I stället för ovan nämnda två avbrutna projekt färdigställdes den centraliserade servicepunkten Träff. vid Servicehuset Elsie. Träff erbjuder rådgivning och handledning för äldre Sibbobor. Skype-förbindelse mellan enheternas boende och de anhöriga. Förbindelser och utrustning har anskaffats till varje boendeenhet och kontakterna har inletts. 4. Egenkontroll som mobilapplikation. Applikationen i bruk. Cook & Chill-verksamheten utvidgas med mellanmål. Mellanmål tillverkas med principen Cook & Chill från och med hösten 2017. Målet uppfylldes.		

S.k. grytlocksprincip inom ekonomin	Social- och hälsovårdsavdelningen fortsätter för sin del genomförandet av Operation Grytlock i enlighet med fullmäktiges riktlinjer i euro.	Social- och hälsovårdsavdelningen har genomfört de inledda åtgärderna i anknytning till Operation Grytlock år 2017 inom ramen för avdelningens påverkningsmöjligheter.	
	Måluppfyllelse Grytlocksåtgärderna framskrider som planerat. Social- och hälsovårdsavdelningen uppnådde besparingarna för år 2017. Målet uppfylldes.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	11 947		11 947	12 012	100,5	65	10 088	19,1
Verksamhetens kostnader	-63 302		-63 302	-62 900	99,4	402	-60 220	4,4
Verksamhetsbidrag	**-51 355**		**-51 355**	**-50 888**	**99,1**	**467**	**-50 133**	**1,5**
Avskrivningar enligt plan	-300		-300	-11,6			-19	-38,9
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	345,8		345,8	346,5	100,2	0,7	332,4	4,2

Väsentliga händelser i verksamheten samt analys av utfallet av mål och nyckeltal

Social- och hälsovårdsavdelningen underskred verksamhetsutgifterna med ca 0,4 miljoner euro samtidigt som verksamhetsintäkterna utföll nästan enligt budgeten. Verksamhetsbidraget för avdelningen blev 99,1 %.

Social- och hälsovårdsavdelningen lyckades genomföra alla bindande mål och även de sista effektiveringsåtgärder inom ramen för Operation Grytlock som fullmäktige linjerat för avdelningen.

Social- och hälsovårdsavdelningen lyckades tack vare en gemensam klientstyrning, samarbete över enhetsgränserna, utnyttjande av mångprofessionalitet och en engagerad och yrkeskunnig personal. Den kraftiga befolkningstillväxten utökade bråttomkänslan, vilket syns även i svaren av Kevas arbetshälsoenkät, och inskolningen i arbetet kunde också förbättras.

Resultatenheternas åldersstandardiserade nyckeltal fås från Kommunförbundets rapport Kostnaderna för social- och hälsovården i medelstora kommuner år 2017, som blir färdig i juni innevarande år. I kostnadsjämförelsen under de senaste åren hade social- och hälsovårdsväsendet i Sibbo de näst lägsta ålderstandardiserade totalkostnaderna (euro/invånare) bland 20 jämförelsekommuner.

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Verksamhetsstadgan för Social- och hälsovårdsavdelningen har uppdaterats efter det att kommunens förvaltningsstadga förnyades och godkändes. Befogenheterna att godkänna fakturor samt ersättare har definierats. Ekonomin har uppföljts och analyserats på grund av

månadsrapporter och delårsöversikter. Avtalen hanteras med hjälp av ett elektroniskt system. Avdelningen har genomfört talrika tillsynsbesök hos avtalspartner enligt vad som fastställts i avtalen. Hela personalen på avdelningen har genomfört datasäkerhetsutbildningen enligt överenskommelse. Personalen har arbetat enligt fastställda mål och regler, utvecklat verksamheten samt upprätthållit och utvecklat kontinuerligt sin egen yrkeskunnighet.

Bedömning av den framtida utvekclingen

Den kraftiga tillväxten i kommunen gör att efterfrågan av social- och hälsotjänster också blir större, vilket är typiskt för växande kommuner. Detta förutsätter att kommunen ökar resurserna och förstärker kunnandet för att förebygga ojämlikheter och diskriminering.

Beredningen av landskaps- samt social- och hälsovårdsreformen fortsätter med målet att överföra social- och hälsovårdstjänsterna och finansieringen till landskapet Nyland i början av år 2020.

Resultatenhet: Förvaltning och ekonomi

ANSVARSPERSON: Social- och hälsovårdsdirektören

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter				0		-1	7	-95,1
Verksamhetens kostnader	-595		-595	-600	100,9	-5	-600	0,1
Verksamhetsbidrag	**-594**		**-594**	**-600**	**101,0**	**-6**	**-592**	**1,3**
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	10,0		10,0	**9,4**	93,8	-0,6	9,7	-3,3

Verksamhetsidé

Att utveckla och förnya social- och hälsovårdstjänsterna utgående från strategin och målen. Att följa upp och utvärdera social- och hälsovårdstjänsternas verkningsfullhet så att de på bästa möjliga sätt motsvarar kommuninvånarnas föränderliga behov. Att leda verksamheten på ett förutseende sätt som grundar sig på kunskap och se till att tjänsterna är kostnadseffektiva.

Väsentliga händelser i verksamheten samt analys av utfallet av mål och nyckeltal

Verksamhetsutgifterna överskreds något på flera olika konton, sammanlagt 6 000 euro.

Verksamhetsmål och nyckeltal år 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för social- och hälsoväsendet, euro/invånare	3 026	3 027	3 090	3051

* klarnar sommaren 2018

Bedömning av den framtida utvecklingen

Enheten deltar aktivt i utvecklandet av samarbete mellan avdelningarna.

Resultatenhet: Stödjande av barnens och de ungas uppväxt och utveckling samt främjande av barnfamiljernas hälsa och välfärd

ANSVARSPERSON: Servicedirektören

Verksamhetsidé

Verksamhetsidén för tjänsterna för barn, unga och familjer är att främja hälsan och välfärden hos kommunens barn, unga och barnfamiljer genom att erbjuda rättidiga och effektiva social- och hälsovårdstjänster med fokus på förebyggande och tidigt stöd.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	2 954		2 954	2 541	86,0	-413	726	250,1
Verksamhetens kostnader	-7 480		-7 480	-6 950	92,9	530	-4 548	52,8
Verksamhetsbidrag	**-4 526**		**-4 526**	**-4 409**	**97,4**	**117**	**-3 822**	**15,4**
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	44,2		44,2	44,9	101,5	0,6	39,5	13,5

Väsentliga händelser i verksamheten samt analys av utfallet av mål och nyckeltal

Verksamhetsintäkterna för resultatenheten underskred budgeten med 0,4 miljoner euro. De budgeterade verksamhetsutgifterna underskreds med drygt 0,5 miljoner euro. Besparingar uppnåddes i köpta tjänster. De årliga budgetskillnaderna för både intäkter och kostnader orsakades av kostnader för de unga som hade beviljats uppehållstillstånd.

Vid slutet av året ordnades familjegrupphemsboende för 12 ungdomar som hade beviljats uppehållstillstånd och som var för unga gör att flytta till kommunens stödboständer när den privata serviceproducentens verksamhet lagts ner i Sibbo. Familjegrupphemmet i Nickby har startat sin verksamhet 30.11.2017 och samtidigt har personalmängden ökat på enheten Tjänster för barn, unga och familjer med 14 anställda.

Kostnaderna för familjegrupphemmet var 2,4 miljoner euro under år 2017, en summa för vilken kommunen kompenserades fullt ut av NTM-centralen.

Tillväxten i kommunens invånarantal märktes tydligt i den ökade efterfrågan av tjänster för barn, unga och familjer. Antalet födslar ökade inte, men åtskilliga flerbarnsfamiljer och familjer i behov av särskilt stöd har flyttat till kommunen.

Skolhälsovårdens klientkrets växte med cirka 50 nya elever och antalet utförda hälsokontroll ökade. Arbetsuppgifterna blev flera på grund av ändringar i det vaccinationsprogram som Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar. Beträffande smittsamma sjukdomar var 2017 ett livligt år; under årets lopp genomfördes fyra omfattande epidemiutredningar vilket ledde till t.ex. avbokningar i de normala tjänsterna. Antalet klienter inom socialarbetet för barnfamiljer var exceptionellt stor vilket orsakade köer. Inom barnskyddet har allt fler barn placerats utanför det egna hemmet.

Flera av resultatenhetens anställda har varit sjukskrivna på längre tid och det har varit problematiskt att rekrytera tvåspråkiga vikarier. Utmaningen med att rekrytera talterapeuter, socialarbetare och psykologer har pågått länge och orsakat varierande specialarrangemang.

Verksamhetsmål och nyckeltal år 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
0–17-åringar som placerats utanför hemmet, antal på årsnivå	42	20	25	27
Antal inkomna barnskyddsanmälningar och kontakter enligt Socialvårdst. under året*	432	412	490	796
Klientrelationer inom öppen- och eftervården som upphört under året (antal barn och unga)		57	39	48
Antal familjer som får familjearbete enligt socialvårdslagen**			80	84
Familjearbetet enligt socialvårdslagen; avslutade kundrelationer			60	59
Antal familjer som får rådgivningens familjearbete	162	159	182	245
Avslutade kundrelationer inom rådgivningens familjearbete	97	118	157	224

** *Kontakter enligt den nya socialvårdslagen*
*** Verksamheten påbörjat år 2017*

Åldersstandardiserade kostnader för barnskyddet, * euro/invånare	82	119	78	75
0–17-åringar som placeras utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder	0,90 %	0,40 %	0,50 %	0,55 %

* 2017 klarnar sommaren 2018

Bedömning av den framtida utvecklingen

Antalet unga som mår dåligt är oroväckande och situationen kommer att kräva åtgärder samt missbrukar- och psykvård på basnivå.

Resultatenhet: Stödjande av verksamhetsförutsättningarna för befolkningen i arbetsför ålder samt främjande av dess välfärd och hälsa

ANSVARSPERSON: Chefläkaren

Verksamhetsidé

Målet med tjänsterna för personer i arbetsför ålder är att främja välfärden, hälsan och arbetsförmågan hos kommuninvånare i arbetsför ålder samt att förebygga sjukdomar och utslagning samt att ansvara för sjukvården för alla åldersgrupper. Invandrarnas samhälleliga gemenskap och integration stöds, och det mångprofessionella samarbetet främjas och utvecklas. Inom alla tjänster aktiveras kommuninvånarna att med hjälp av sina egna resurser sköta om sin egen hälsa och välfärd och stöds att få kontroll över sina liv. Tjänsterna produceras kundorienterat, smidigt och effektivt, och ett mångprofessionellt arbetsgrepp och en förebyggande verksamhet betonas.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	3 035		3 035	3 224	106,2	189	3 225	-0,1
Verksamhetens kostnader	-35 418		-35 418	-35 633	100,6	-215	-35 755	-0,3
Verksamhetsbidrag	**-32 383**		**-32 383**	**-32 409**	**100,1**	**-26**	**-32 530**	**-0,4**
Avskrivningar enligt plan				-8		-8		
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	123,7		123,7	129,5		5,8	120,6	7,4
Specialsjukvård								
Verksamhetens intäkter								
Verksamhetens kostnader	-20 767		-20 767	-20 336	97,9	432	-20 223	0,6
Verksamhetsbidrag	-20 767		-20 767	-20 336	97,9	432	-20 223	0,6

Väsentliga händelser i verksamheten samt analys av utfallet av mål och nyckeltal

Verksamhetsbidraget för Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder underskred i sin helhet knappt det budgeterade (0,03 miljoner euro). Kostnaderna överskred budgeten med ca 0,2 miljoner euro, men en överskridning av 0,2 miljoner euro i inkomster balanserade helheten.

Den enda nämnvärda avvikelsen bland kostnadsställen i Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder var vuxensocialarbetet vars kostnader överskred budgeten med ca 0,3 miljoner. Överskridningen är en påföljd av kostnaderna för utkomststöd som blev större än budgeterade samt av de andelar som kommunen betalar för arbetsmarknadsstödet. Den totala arbetslösheten minskade under året men långtidsarbetslösheten har inte blivit mindre på önskat sätt trots kommunens åtgärder. Det goda verksamhetsbidraget särskilt på kostnadsstället specialsjukvården (0,4 miljoner under budget) kompenserade för överskridningen i vuxensocialarbetet. På övriga kostnadsställen avvek verksamhetsbidraget inte nämnvärt från budgeten.

Drygt 20 unga invandrare har flyttat under år 2017 från ett privat familjegrupphem som fungerade som kommunens köptjänst till stödboende som kommunen upprätthåller själv. För att möjliggöra detta har kommunen med hjälp av statens medel anställt fler boendeledare på viss tid.

Kostnaderna för invandrartjänsterna inklusive stödboendet för unga var 0,778 miljoner euro och ersättningar till kommunen som Närings-, trafik- och miljöcentralen betalar var 0,788 miljoner euro.

I enlighet med Social- och hälsovårdsavdelningens mål har Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder under året startat flera nya projekt som utvecklar verksamheten och de bindande målen har uppnåtts väl för enhetens del.

Verksamhetsmål och nyckeltal år 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017*
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för primärhälsovården, euro/invånare	597	596	623	570
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för specialsjukvården, euro/invånare	1 153	1 146	1 188	1106
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för utkomstskyddet och sysselsättande av arbetslösa, euro/invånare	116	127	87	100

* 2017 klarnar sommaren 2018

Bedömning av den framtida utvecklingen

I takt med att befolkningen åldras framhävs betydelsen av tjänster som stöder de äldres funktionsförmåga och möjligheter att klara sig självständigt. Inom den medicinska rehabiliteringen betyder detta att man satsar på rehabilitering som ges hemma och stöder klienterna att klara sig hemma. För att åstadkomma detta behövs det mer personal i de rehabiliterande tjänsterna. Samtidigt kommer verksamheten ändå i motsvarande del att minska tillväxttrycket i specialsjukvården och i stödboendeenheter som erbjuder vård dygnet runt.

Kostnaderna för specialsjukvård år 2017 var för Sibbos del mindre än väntat. Delvis beror detta på det medvetna arbetet som HNS gjort för att förbättra kostnadseffektiviteten, men situationen påverkas även av den betydande slumpmässiga variationen från år till år. I Östra Nyland samarbetar kommunerna ständigt med specialsjukvården för att hålla kostnaderna i styr.

Resultatenhet: Främjande av de äldres och handikappades välfärd och livskvalitet

ANSVARSPERSON: Servicedirektören för service för äldre

Verksamhetsidé

Att ge råd samt erbjuda och producera mångsidig och verkningsfull service för äldre och handikappade kommuninvånares individuella behov som stöd för ett gott liv med personlig prägel. Verksamhetsprinciperna för tjänsterna är den äldre och handikappade personens delaktighet i frågor som rör honom eller henne samt utnyttjande av de egna resurserna.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	2 453		2 453	2 714	110,7	261	2 525	7,5
Verksamhetens kostnader	-16 414		-16 414	-16 534	100,7	-120	-15 963	3,6
Verksamhetsbidrag	**-13 961**		**-13 961**	**-13 820**	**99,0**	**141**	**-13 438**	**2,8**
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	130,9		130,9	128,9	98,5	-2,0	127,9	0,8

Väsentliga händelser i verksamheten samt analys av utfallet av mål och nyckeltal

Resultatenhetens verksamhetsintäkter överskreds med cirka 0,3 miljoner euro och verksamhetskostnaderna med knappt 0,1 miljoner euro; verksamhetsbidraget var 99 %. Överskridningen berodde huvudsakligen på ökningen i antalet klienter inom handikappservicen samt i antalet klienter som är berättigade till stöd för närståendevård.

Familjevårdens ställning som ett servicealternativ inom äldrevården blev starkare. Den mångprofessionella servicepunkten Träff. för rådgivning och handledning för äldre har börjat sin verksamhet i servicehuset Elsie. Arbetarna på träffpunkten erbjuder service även på andra håll i Sibbo och besöker klienternas hem varje vecka.

Verksamhetsmål och nyckeltal

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017*
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för tjänster för äldre, euro/invånare	681	665	718	640
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för handikappade, euro/invånare	287	286	291	290
euro/invånare				

* 2017 klarnar sommaren 2018

Bedömning av den framtida utvecklingen

En privat boendeenhet för utvecklingsstörda har beviljats bygglov och blir färdig i Ådalen i Nickby i början av hösten 2018. Servicesedlarna tas i bruk både inom boendetjänster för utvecklingsstörda och inom närståendevård. Kvaliteten på tjänsterna och kostnadseffektiviteten för enheterna utvecklas vidare bland annat med hjälp av kundjuryn, enkäter och erfarenhetsexperter.

Antalet kommuninvånare som fyllt 85 år har vuxit med 32 % under de senaste fem åren. Enligt prognosen fortsätter antalet att växa kraftigt.

Resultatenhet: Kostservice

ANSVARSPERSON: Kostservicechefen

Verksamhetsidé

Kostservicens uppgift är att stödja de olika förvaltningarna i deras huvuduppgift genom att producera kostservicetjänster till Bildningsavdelningen och Social- och hälsovårdsavdelningen. Målet och utgångspunkten är att producera högklassig måltidsservice till alla kundgrupper. Kostservicen betjänar kunderna i alla skeden av livscykeln. Maten ska vara välsmakande och högklassig. Kostservicen främjar kommuninvånarnas hälsa och välfärd genom att iaktta kostrekommendationerna för de olika kundgrupperna och genom att vägleda kunderna att göra hälsosamma val i vardagen.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	3 504		3 504	3 533	100,8	29	3 605	-2,0
Verksamhetens kostnader	-3 395		-3 395	-3 182	93,7	213	-3 355	-5,1
Verksamhetsbidrag	**109**		**109**	**351**	**321,7**	**242**	**250**	**40,3**
Avskrivningar enligt plan				-4			-8	-51,3
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	37,0		37,0	33,8	91,2	-3,2	34,7	-2,7

Väsentliga händelser i verksamheten samt analys av utfallet av mål och nyckeltal

Kostservicens inkomster ökade mer än väntat, vilket ledde till att ett beslut fattades att återbetala 0,175 miljoner euro till interna kunder inom bildningsväsendet och social- och hälsoväsendet. Kostservicen lyckades med att hålla sina interna debiteringar från anda avdelningar under budgeterade vilket berodde på verksamhetskostnaderna som underskred budgeten.

Verksamhetsutgifterna underskred budgeten med 0,2 miljoner euro fast kostnaderna för livsmedel ökade en aning, främst på grund av att fler inhemska råvaror än tidigare har använts vid matlagning. Även användning av ekologiska produkter har höjt kostnaderna i någon mån. Man lyckades också med att minska personalkostnaderna inom Kostservice en aning. Detta var möjligt tack vare ändringar i arbetsskiften och verksamhetssättet.

Antalet prestationer uppnådde inte helt fastställda mål, för en del av eleverna i Talman koulu flyttades till tillfälliga lokaler på hösten 2017 och en utomstående måltidsserviceleverantör anlitades.

Cook & Chill-metoden har nu testats under cirka ett och ett halvt år. Metoden fungerar bra och är kostnadseffektiv, man får fortfarande bra respons om maten. Ekologisk mjölk har använts i alla skolor, daghem och på social- och hälsovårdstationen som anordnar personalmåltider i Sibbo från och med höstterminen 2017. Vegetariska och köttfria rätter serveras i regel en gång i veckan i skolor och daghem. Med den här metoden har köket igen kunnat tillreda största delen av mellanmål för skolor och daghem själv. Samtidigt har användningen av färdigfabrikat samt kostnaderna för mellanmål minskat.

Under 2016 var de genomsnittliga kostnaderna för samtliga prestationer inom Kostservice 3,18 euro respektive 3,07 euro under 2017.

Nyckeltal

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Antal tillrednings- och utdelningskök	5+27	5+27	3+29	3+29
Antal elever som deltar i skolbespisningen på årsnivå	551 337	591 307	550 000	580 732
Antalet prestationer på årsnivå	1 048 161	1 057 634	1 058 100	1 035 494
Kostnad/prestation, Lukkarin koulu	3.12	2,73	2,87	2,57
Antal elever som deltar i skolbespisningen i genomsnitt per dag	3 026	3 128	2 750	2 984
Skollunchens kostnad*, euro	2,65	2,93	2,93	2,93
Daghemslunchens kostnad*, euro	2,60	2,60	2,60	2,60

*Lunchkostnaden är även summan som debiteras internt

Bedömning av den framtida utvecklingen

Intäkterna kommer att minska en aning när försäljningen av måltider för privata daghem tar slut 1.8.2018 i samband med att kommunens avtal med köpservicedaghem sägs upp. Förskolan i Sipoonlahden koulu flyttar till tillfälliga lokaler och anlitar samtidigt en privat måltidsserviceleverantör på en viss tid, vilket kommer också att dra ner inkomsterna. Programmet ”matlistorna på nätet” tas i bruk. Programmet visar förutom matlistan även de råvaror som använts för att tillreda maten och näringsämnen på rätterna.

Skolor går vidare till steg 3 i programmet Stegvis mot eko.

När elevantalet ökar ska man se till att tillredningskapaciteten i köket räcker till.

2.3.5 Bildningsutskottet

ANSVARSOMRÅDE: UTBILDNING, SMÅBARNSPEDAGOGIK OCH FRITIDSVERKSAMHET
ANSVARSPERSON: Bildningsdirektören

Verksamhetsidé

Bildningsavdelningen erbjuder olika målgrupper mångsidiga och högklassiga tjänster för småbarnspedagogik, utbildningstjänster, kulturtjänster och fritidstjänster i egen regi, som köpta tjänster eller i form av understödd verksamhet. Kommuninvånaren kan själv vara med och påverka planeringen av servicen. Via uppväxten, utvecklingen, inlärningen och trivseln erbjuds barn och unga vägkost för ett gott liv.

Utfallet av de bindande målen år 2017

Strategiskt / Bindande mål	Åtgärd	Mätare	
Kundorienterade kommuntjänster som främjar välbefinnandet och hälsan	Kommuninvånarna, företagarna och övriga kunder engageras i utvecklandet av kommuntjänsterna och ökandet av kundtillfredsställelsen.	Inom varje resultatenhet har ett projekt startat som stöder målet.	
	Småbarnspedagogik: Principer för fakturering som baserar sig på vårdtiden utarbetas. *På grund av ändringarna i lagen om klientavgifter är det inte ändamålsenligt att bereda ett nytt betalningssystem innan lagen träder i kraft. Principerna för fakturering som baserar sig på vårdtiden utarbetas först år 2018.* --- Utbildning: Projektet Skolan i rörelse har startat. --- Kultur och fritid: Uppdateringen av kommunens bidragsprinciper (hela kommunen) har inletts. Två av tre mål uppnåddes.		
Ständig förbättring	Pågående induktionsspisprojekt slutförs.	Inom varje resultatenhet har minst ett projekt genomförts år 2017.	
	Småbarnspedagogik: En extern utvärdering av småbarnspedagogiken i Sibbo görs i form av en kundenkät. --- Utbildning: Utveckling av lärmiljön: Användningen av Googles GAFE-tjänster effektiveras. --- Kultur och fritid: Användningen av kultur- och motionssedlar utvidgas och ett webbaserat biljettförsäljningssystem tas i bruk.		
Grytlocksprincipen inom ekonomin	Bildningsavdelningen fortsätter för sin del genomförandet av	Bildningsavdelningen har genomfört de	

	Operation Grytlock i enlighet med fullmäktiges riktlinjer i euro.	inledda åtgärderna i anknytning till Operation Grytlock år 2017 inom ramen för avdelningens påverkningsmöjligheter.	
	Verksamhetsmålen uppnåddes till största delen men de ekonomiska målen uppnåddes inte. Verksamhetsbidraget underskred den eftersträvade nivån..		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	4 272		4 272	4 635	108,5	363	4 638	-0,1
Verksamhetens kostnader	-50 846		-50 846	-52 160	102,6	-1 314	-50 403	3,5
Verksamhetsbidrag	**-46 574**		**-46 574**	**-47 526**	**102,0**	**-952**	**-45 765**	**3,8**
Avskrivningar enligt plan				-309		140	-295	4,6
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	576,0		576,0	613,7	106,5	37,7	593,7	3,4

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Bildningsavdelningens verksamhetsmål, såväl de bindande målen som de övriga målen, uppnåddes delvis som planerat. Digitaliseringen av utbildnings-, småbarnspedagogik- och fritidsfunktionerna fortsatte.

Målen beträffande ekonomin uppnåddes inte enligt budgeten. Bildningsavdelningens verksamhetsinkomster överskreds med cirka 360 000 euro och utgifterna med cirka 1 300 000 euro; verksamhetsbidraget överskreds med nästan 1 000 000 euro.

Verksamhetsbidragen för enheterna Kultur- och fritidstjänster samt Tjänster för småbarnspedagogik är positiva. Tjänster för småbarnspedagogik +85 000 euro och Kultur- och fritidstjänster +75 000 euro. Överskridningen av verksamhetsutgifterna beror på att utbildningstjänsternas utgifter överskreds.

Kostnaderna för förändringsprojektet för yrkesutbildningen på andra stadiet i Östra Nyland uppgick till cirka 200 000 euro och intäkterna var lika stora.

Antalet barn inom småbarnspedagogiken har varit relativt oförändrat, men invånarna har använt småbarnspedagogikens servicesedlar i allt större utsträckning.

Antalet elever inom den grundläggande utbildningen har ökat med ungefär 100 elever, vilket är cirka 40 fler än beräknat. Antalet gymnasiestuderande ökade också något i jämförelse med år 2016.

Lokalfrågorna har ökat arbetsbördan under året. De tillfälliga lokalerna som skaffades för Talman koulu och Söderkulla skolcentrum på grund av problemen med inneluften ledde till undantagsarrangemang beträffande undervisningen, bespisningen, it-utrustningen, möbleringen samt rengöringen av de saker som skulle flyttas, och allt detta måste planeras och genomföras. Även inneluftssituationen i Nickby Hjärta har krävt planering och uppföljning. En grupp i

Västerskogin päiväkoti var också tvungen att flytta på grund av dålig inneluft och detta ledde till att man började utreda hur småbarnspedagogiken ska ordnas i Västerskog i framtiden. Bildningsavdelningen har deltagit i planeringen av Nickby Hjärtas daghem, planeringen av utbyggnaderna av Nickby Hjärta och Sipoonlahden koulu samt i saneringen av huvudbiblioteket.

Beredningen av uppdateringen av servicenätplanen fortsatte under hösten och arbetet slutförs under våren 2018.

Utbildningstjänsternas överskridning beror på oförutsebara händelser i verksamheten (problem med inneluften och kostnader i anslutning till dem) samt på oplanerade kostnader till följd av tillväxten såsom bland annat större behov av särskilt stöd för smågrupper, ordnande av särskilt stöd (såväl köpta tjänster som egna) samt transportkostnader i anslutning till dessa. För närvarande ser det också ut som om timresursens kostnadseffekt skulle ha underskattats vilket i hög grad påverkar lönekostnaderna.

De väsentliga händelserna i verksamheten och analysen av utfallet av mål och nyckeltal behandlas noggrannare i de enskilda enheternas texter.

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Enskilda händelser såsom behov av planering och organisering till följd av problem med inneluften har krävt mycket arbetstid och tålamod av eleverna, vårdnadshavarna och personalen.

På grundval av uppgifterna i bokslutet 2017 bör konstateras att det tycks vara besvärligare än väntat att uppskatta kostnaderna för skolväsendet i en växande kommun. I ljuset av bokslutsuppgifterna bör man noggrant bedöma hållbarheten och förutsägbarheten i budgeten 2018 samt göra korrigeringar under våren 2018 så att motsvarande överskridningar ska kunna undvikas.

Arbetet med att planera och följa upp saneringsprojekt, nyetableringar och ombyggnader kommer att vara omfattande år 2018. Vad gäller personalens ork och tillräcklighet kommer detta att belasta hela avdelningen, såväl förvaltningen som de enheter som berörs av projekten. Även lösningarna för de tillfälliga lokalerna (Söderkulla skolcentrum) kräver planering samt ekonomiska och personalresurser som man inte har räknat med.

Bedömning av den framtida utvecklingen

I ljuset av uppgifterna för räkenskapsperioden 2017 är det skäl att göra ändringar och förbättra förutsägbarheten och uppföljningen av ekonomin. Satsningar görs på detta år 2018 och framför allt i samband med beredningen av budgeten för år 2018.

Man uppskattar att intäkterna förblir oförändrade, men det är svårt att förutspå statsunderstödens omfattning och syfte innan statens budget godkänns hösten 2018.

Det är svårt att förutspå utgifterna för de tillfälliga lokallösningarna innan den slutliga tidtabellen och kostnaderna klarnar i samband med konkurrensutsättningen av de tillfälliga lokalerna. Utbildningens kostnadsstruktur och det eventuellt för låga budgetanslaget i förhållande till antalet elever/studerande utreds under våren och de fortsatta åtgärderna grundar sig på detta.

Resultatenhet: Förvaltningstjänster

ANSVARSPERSON: Bildningsdirektören

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter				4		4	0	11 102,3
Verksamhetens kostnader	-358		-358	-430	120,0	-72	-362	18,6
Verksamhetsbidrag	**-358**		**-358**	**-425**	**118,8**	**-67**	**-362**	**17,4**
Avskrivningar enligt plan						280		
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	4,0		4,0	4,0	99,3	0,0	2,2	80,5

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Inom enheten Förvaltningstjänster arbetar förutom bildningsdirektören, en sekreterare och en specialplanerare. Tjänsterna utvecklas centraliserat av kommunens Ekonomi- och förvaltningscentral. Sibbo kommun var värdkommun för förändringsprojektet för yrkesutbildningen på andra stadiet i Östra Nyland år 2017 och bildningsdirektören fungerade som projektets förändringsledare på halvtid. Budgeten överskreds till följd av förändringsprojektets lönekostnader. Totalt sett är förändringsprojektet kostnadsneutralt ur kommunens synvinkel.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Enheten Förvaltningstjänster har ingen egen verksamhet utan den stöder och erbjuder tjänster till Bildningsavdelningens övriga enheter.

Resultatenhet: Tjänster för småbarnspedagogik

ANSVARSPERSON: Chefen för småbarnspedagogik

Verksamhetsidé

Resultatenheten Tjänster för småbarnspedagogik erbjuder lagstadgad, högklassig och mångsidig småbarnspedagogik och förskoleundervisning samt öppen lek- och gruppverksamhet. I mån av möjlighet får föräldrarna välja dagvård på finska eller svenska. Även hemvårdsstöd och privatvårdsstöd samt kommuntillägg och servicesedlar hör till våra tjänster. Avsikten med vår verksamhet är att trygga barnens välbefinnande genom att erbjuda högklassig småbarnspedagogik till barnen i Sibbo.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	2 045		2 045	1 979	96,7	-66	2 078	-4,8
Verksamhetens kostnader	-16 612		-16 612	-16 460	99,1	152	-16 476	-0,1
Verksamhetsbidrag	**-14 567**		**-14 567**	**-14 481**	**99,4**	**86**	**-14 399**	**0,6**
Avskrivningar enligt plan				-8		140	-2	285,0
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	236,7		236,7	232,9	98,4	-3,8	238,3	-2,3

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Det ekonomiska resultatet för Tjänster för småbarnspedagogik var positivt under verksamhetsåret (cirka 86 000 euro). Personalkostnaderna underskreds med cirka 175 000 euro eftersom antalet barn inte ökade enligt förväntningarna och användningen av servicesedeldaghem ökade mera än väntat. Klientavgifterna som tas ut av familjerna underskred budgeten med 95 000 euro till följd av de riksomfattande ändringarna i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken.

Behovet av småbarnspedagogik kommer att öka i Sibbo i framtiden om än långsammare än väntat. För att tillgodose behovet öppnades ett servicesedeldaghem med fyra grupper i Söderkulla (Touhula Söderkulla) hösten 2017. Dessutom öppnar ett nytt servicesedeldaghem med fyra grupper i Sibbo Ådal i Nickby hösten 2018. Förberedelserna av det nya kommunala daghemmet Nickby Hjärtas daghem framskrider enligt planerna.

Verksamheten vid det svenskspråkiga daghemmet Ängskullen i Västerskog avslutades våren 2017 på grund av problem med inomhusluften. Det är nu exceptionellt utmanande att erbjuda ett tillräckligt antal svenskspråkiga platser i södra Sibbo. Därför har fullmäktige begärt en utredning om de olika alternativa lösningarna: ett daghem enligt livscykelmodellen i kommunens egen regi, ett servicesedeldaghem eller eventuellt en kombination av dessa, där verksamheten skulle ordnas både i privat och kommunal regi.

Småbarnspedagogikens servicestruktur ändras mycket till följd av att avtalen med köpservicedaghemmen upphör och ersätts med köpserviceavtal 31.7.2018. Den största delen av de privata serviceproducenterna kommer dock att fortsätta sin verksamhet i Sibbo antingen med stöd för privat vård eller med hjälp av servicesedlar. Bildningsutskottet har dessutom beslutat att privata serviceproducenter kan ordna förskoleundervisning enligt lagen om grundläggande utbildning från och med hösten 2018.

Arbetet med den nya planen för småbarnspedagogik pågick hela våren och den togs i bruk enligt tidtabellen 1.8.2017. Flera olika slags utbildningar och workshoppar ordnades för personalen. Anslagen för anskaffning av material riktades speciellt till anskaffning av mångsidiga och sporrande idrottsredskap.

Familjernas klientavgifter sjönk till följd av de ändringar som gjordes i den riksomfattande lagen om klientavgifter under verksamhetsåret. I slutet av år 2017 fattades ännu ett beslut om att klientavgifterna kommer att sänkas ytterligare för familjer med små inkomster samt för syskon.

Utvecklingsprojektet med Helsingfors universitet fortsätter. Projektet Orientaatio förnyades och heter nu Utvecklande respons inom småbarnspedagogiken, och antalet kommuner och städer som deltar i projektet ökade. Tjänster för småbarnspedagogik deltar tillsammans med Utbildningstjänster i ett projekt vars syfte är att berika barnens språk.

Verksamhetsmål och nyckeltal

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Antal barn i kommunen i åldern 0–6 år**	1 635	1 730	1 626	1 573
Antal förskolebarn i kommunen	238	298	290	256
Antal barn i kommunal dagvård	1 141	1 161	1 108	1 008
Antal barn i köpservicedaghem	155	149	154	142
kostnader/plats/år, kommun*	11 635	10 535	11 600	11 825
kostnader/plats/år, köpservice*	9 963	10 881	10 500	11 641

- Verksamheten vid Talman päiväkoti upphörde 31.7.2016, 42 platser.
- År 2017 fanns det två servicesedeldaghem i kommunen (51 barn).
* Sättet att beräkna nyckeltalen ändrades i bokslutet 2017, år 2015 och 2016 oförändrat

** källa: Facta befolkningsregister 2016 och 2017.

Bedömning av den framtida utvecklingen

I början av året skedde några förändringar i kostnaderna för Tjänster för småbarnspedagogik som inte kunde beaktas då budgeten för år 2018 utarbetades. Klientavgiftsintäkterna beräknas vara cirka 100 000 euro mindre än vid tidpunkten då budgeten utarbetades. Dessutom kommer hyreskostnaderna för de tillfälliga lokalerna för förskoleundervisningen vid Sipoonlahden koulu (Touhula Söderkulla) att uppgå till cirka 70 000 euro under våren 2018. De ovan nämnda förändringarnas helhetseffekt på småbarnspedagogikens ekonomi klarnar först under hösten då man ser hur ekonomin påverkas av att köpservicedaghemmen upphör och de privat daghemmens verksamhet inleds.

Resultatenhet: Utbildningstjänster

Finskspråkiga utbildningstjänster
ANSVARSPERSON: Bildningsdirektören

Svenskspråkiga utbildningstjänster
ANSVARSPERSON: Undervisningschefen

Verksamhetsidé

Resultatenhetens ändamål är att ge kommuninvånarna en högklassig utbildning i skolorna med kunniga lärare, upprätthålla trivsamma och trygga skolor, skapa möjligheter till yrkesutbildning även parallellt med gymnasieutbildningen och stärka ungdomarnas framtidstro. Detta innebär att barn, ungdomar och vuxna erbjuds vägkost för ett gott liv. Verksamheten erbjuds både centralt och i byarna och bidrar sålunda till att utforma ett mångsidigt samhälle.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget	Budgetändring	Budget + Ändring	Utfall	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	1 650		1 650	2 081	126,1	431	1 962	6,1
Verksamhetens kostnader	-28 079		-28 079	-29 554	105,3	-1 475	-27 912	5,9
Verksamhetsbidrag	**-26 429**		**-26 429**	**-27 473**	**104,0**	**-1 044**	**-25 951**	**5,9**
Avskrivningar enligt plan				-103		140	-85	21,1
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	298,9		298,9	331,8	111,0	32,9	309,6	7,2

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Orsaken till att inkomsterna överskreds beror i huvudsak på att statsunderstöden/projektbidragen var större än beräknat (+250 000 euro) samt på att Sibbo var värdkommun för förändringsprojektet för yrkesutbildningen på andra stadiet i Östra Nyland (+200 000 euro).

Utgiftsöverskridningar

Personalkostnaderna var 0,5 miljoner euro högre än beräknat bl.a. på grund av följande orsaker:

- man har varit tvungen att utöka antalet grupper för särskilt stöd mera än beräknat (lagstadgad dimensionering)
- vikariekostnader har uppstått på grund av problem med inneluften och man har varit tvungen att flytta personal till andra enheter
- timresursen utökades 1.8.2017 till följd av ett ökat antal elever, kostnadseffekten underskattades

Anskaffningar, överskridning 0,27 miljoner euro

- kostnaderna för att ordna special-/handikappundervisning som skaffas av staten och andra kommuner har varit högre (morgon-/eftermiddagsverksamhet, transport samt undervisning)

Tjänster, anskaffningar och övriga kostnader, överskridning 0,66 miljoner euro

- skolskjutskostnaderna ökade främst till följd av transporterna till de tillfälliga lokalerna samt transporterna till Mikkolan koulu/Tusby (handikappundervisning)
- tillfälliga lokaler/extra lokaler som skaffats av utomstående aktörer
- materialanskaffningar i stället för undervisningsmaterial/utrustning som slängts bort till följd av den dåliga inneluften
- it-anskaffningar för de tillfälliga lokalerna
- måltidskostnader

Det bör noteras att den största delen av kostnadsökningen hänförde sig till höstterminen. De ovan nämnda faktorerna förklarar utbildningstjänsternas överskridning. Det tycks vara besvärligare än väntat att uppskatta kostnaderna för skolväsendet i en växande kommun. I ljuset av bokslutsuppgifterna bör man noggrant bedöma hållbarheten och förutsägbarheten i budgeten 2018 samt göra korrigeringar under våren 2018 så att motsvarande överskridningar ska kunna undvikas.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017
(gäller såväl de finskspråkiga som de svenskspråkiga utbildningstjänsterna)

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Antal skolor, grundskola + gymnasium*	15+2	15+2	15+2	15+2
Antal elever, grundskola	2 461	2 518	2 551	2 616
Antal studerande, gymnasium	332	313	322	327
Kostnad euro/gymnasiestuderande*	9 700	10 071	9 637	9 369
Kostnad euro/grundskoleelev*	8 972	8 841	8 988	9 632
Totalt antal veckotimmar grundskola	4 361	4 514	4 514	4 770
Totalt antal veckotimmar gymnasium	615	613	613	613
Totalt antal årsveckotimmar/elev	1,82	1,84	1,84	1,82
Antal kurser/studerande	1,53	1,53	1,53	1,50
Lärarvikariernas lönekostnader t€	725	588	575	647
Antal barn i morgon- och eftermiddagsverksamhet**	403	456	500	458

* Sättet att beräkna nyckeltalen ändrades år 2017, år 2015 och 2017 oförändrat
** 04/ och 08/

Bedömning av den framtida utvecklingen

Det tycks vara besvärligare än väntat att uppskatta kostnaderna för skolväsendet i en växande kommun. Man har inte lyckats utarbeta en tillförlitlig budget för skolväsendet för år 2017 utgående från uppgifterna i bokslutet 2015 och budgeten 2016. I ljuset av bokslutsuppgifterna bör man noggrant bedöma hållbarheten och förutsägbarheten i budgeten 2018 samt göra korrigeringar under våren 2018 så att motsvarande överskridningar ska kunna undvikas. Uppföljningen av ekonomin måste också förbättras så att man kan reagera snabbare på avvikelser under året. Uppföljningssystemen och controllerfunktionerna utvecklas och ändras under våren 2018 i samarbete med Ekonomi- och förvaltningscentralen så att uppföljningen av ekonomin ska motsvara behoven.

Kostnaderna för utbildningsväsendet, 29,6 miljoner euro, fördelades enligt följande år 2017:

Löner	53 %	15,5 milj. euro
Verksamhetslokaler	27 %	8,1 milj. euro
It, bespisning, skolskjutsar	11 %	3,3 milj. euro
Lärmaterial och övriga köp	9 %	2,6 milj. euro
	100 %	29,5 milj. euro

På grund av kostnadsstrukturen ovan kommer speciell fokus att ligga på uppföljningen av lönekostnaderna år 2018.

Kontrollen av ekonomin preciseras och utökas så att man under våren 2018 försäkrar sig om att ett tillräcklig anslag för lönekostnader reserveras i budgeten. Detta bör göras innan beslut fattas om skolornas löneresurser (timresurs) för läsåret 2018–2019. Situationen kontrolleras situationen på nytt hösten 2018 när man känner till alla löneuppgifter för läsåret 2018–2019 (bl.a. erfarenhets- och behörighetsstruktur).

När ramen för år 2019 bereds tas de noggranna löneuppgifterna för läsåret 2017–2018 med i beräkningarna samt i resurserna för läsåret 2018–2019.

Utgifterna till följd av de tillfälliga lokalerna för Söderkulla skolcentrum kommer att utgöra en särskild utmaning. Dessa är bl.a. skolskjutsarna under våren som man inte hade beaktat i budgeten 2018 samt de tillfälliga lokalerna under hösten som visserligen hade beaktats men de slutliga kostnaderna klarnar först senare.

Utöver ekonomin kommer de åtgärder som tillväxten kräver, bl.a. planering och uppföljning av byggprojekt, att kräva större arbetsinsatser än normalt.

Resultatenhet: Kultur- och fritidstjänster

ANSVARSPERSON: Chefen för kultur och fritid

Verksamhetsidé

Enheten för kultur- och fritidstjänster omfattar medborgarinstitutet, kultur-, biblioteks- samt idrotts- och ungdomstjänsterna.

Via enhetens verksamhet kan invånarna utveckla sig själva, öka sitt kunnande, främja sin välfärd och uppleva samhörighet.

Kommuninvånarnas önskemål om hur tjänsterna ska utvecklas beaktas och målet är ett gott samarbete med föreningar och andra aktörer som är verksamma i kommunen.

Lokalerna, evenemangen och verksamheten skapar möjligheter för kommuninvånare i olika åldrar att mötas. En trivsam miljö och en möjlighet till ett aktivt levnadssätt och livslångt lärande ökar välfärden och kommunens dragningskraft.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring	Utfall	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	577		577	571	99,0	-6	599	-4,7
Verksamhetens kostnader	-5 797		-5 797	-5 717	98,6	80	-5 652	1,2
Verksamhetsbidrag	**-5 220**		**-5 220**	**-5 146**	**98,6**	**74**	**-5 053**	**1,8**
Avskrivningar enligt plan				-198			-208	-4,8
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	36,4		36,4	45,0	123,6	8,6	43,6	3,2

Verksamhetsbidraget för Kultur- och fritidstjänster överskred budgeten med drygt 70 000 euro.En del av kostnadsanslaget förblev oanvänt eftersom simbassängen i Servicehuset Linda togs ur burk 2017, och ledde till besparingar på cirka 30 000 euro i de externa hyrorna. Det har inte skaffats lika mycket litteratur till biblioteket som vanligt eftersom huvudbibliotekets tillfälliga lokaler har varit trånga. Kulturtjänsternas evenemangsproduktion har varit mindre eftersom Topeliussalen inte har kunnat användas.

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Kultur- och fritidstjänster tog i bruk ett elektroniskt system för bidrag, Timmi, våren 2017. Under året uppdaterades de allmänna bidragsprinciperna och arbetet fortsätter med principerna för olika bidragsformerna.

Följande viktiga förändringar skedde inom de olika serviceenheterna:

- Antalet studerande vid medborgarinstitutet ökade vilket ledde till ett ökat kursutbud. Under vår- och höstterminen ansvarade medborgarinstitutet för integrationsutbildningen för invandrare som överskridit läropliktsåldern.
- Biblioteket tog i bruk ett nytt datasystem som går under namnet Koha. Sibbo kommunbibliotek anslöt sig till biblioteksnätverket Helle, som är ett konsortium bestående av följande kommuner: Borgå, Askola, Borgnäs, Lovisa, Mörskom, Lappträsk, Pukkila, Hangö, Ingå, Raseborg och Sjundeå. Användningen av biblioteket minskade under år 2017 eftersom huvudbiblioteket har funnits i tillfälliga lokaler och varit stängt under flytten.
- Sibbo kommuns plan för idrottstjänster gjordes upp i samarbete mellan Idrottstjänster och lokala föreningar, företag, kommunens sektorer och kommuninvånarna. Utgående från planen utarbetas ett åtgärdsprogram för idrottstjänsterna år 2018.
- En specialungdomsarbetare anställdes till ungdomstjänsterna i syfte att intensifiera samarbetet med grundskolorna.
- Kulturtjänster ordnade för första gången festivalen Sibbo toner i samarbete med församlingarna, musikinstitutet och Lilla Villan. Ett avtal om elektronisk biljettjänst slöts i slutet av året. I fortsättningen ansvarar kommunens Info för de praktiska arrangemangen.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Medborgarinstitut, antal undervisningstimmar	9 793	11 300	10 200	12 576
Medborgarinstitut, verksamhetsbidrag euro/invånare*	-36	-28	-29	-28
Bibliotek, antal besökare	164 881	193 126	110 000	166 002
Bibliotek, antal utlåningar/invånare	15,6	14,2	14	12
Kulturtjänster, verksamhetsbidrag euro/invånare*	-32	-27	-28	-28
Grundläggande konstutbildning, antal barn	680	761	685	654
Idrottstjänster, verksamhetsbidrag euro/invånare	-	-91	-90	-88
Idrottsunderstöd, euro/invånare	13	12	12	12
Ungdomstjänster, verksamhetsbidrag euro/invånare	-24	-29	-29	-33

Saneringen av huvudbiblioteket inleddes våren 2017 och biblioteket flyttade till tillfälliga lokaler. Det var svårt att bedöma hur detta skulle påverka antalet besökare och utlåningar.

*Inbegriper inte de gemensamma kostnaderna för enheten Kultur- och fritidstjänster år 2017 som är cirka 7 euro/invånare.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Saneringen av huvudbiblioteket färdigställs hösten 2018. Bibliotekets servicekoncept kompletteras med kommuninvånarnas Info som flyttar från Sockengården till biblioteket. Dessutom öppnar verksamhetscentret Vägskälet ett kafé i bibliotekets lokaler och i kaféet finns också Ohjaamo Sibbo. Man förväntar sig att antalet biblioteksbesökare ökar avsevärt från och med år 2019 till följd av att både Söderkulla bibliotek och huvudbiblioteket har trivsamma och fungerande lokaler.

2.3.6 Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet

ANSVARSOMRÅDE: TEKNIK OCH MILJÖ
ANSVARSPERSON: Tekniska direktören

Verksamhetsidé

Avdelningen erbjuder kommuninvånarna en trivsam, trygg och fungerande livsmiljö genom att leda och genomföra kommunens investeringar, styra och övervaka byggandet i kommunen samt underhålla infrastrukturens service och lokaliteter.

Utfallet av de bindande målen år 2017

<table>
<tr><th>Strategiskt / Bindande mål</th><th>Åtgärd</th><th>Mätare</th><th></th></tr>
<tr><td rowspan="2">Kundorienterade kommuntjänster som främjar välbefinnandet och hälsan</td><td>Miljö- och grävtillstånd hanteras med hjälp av elektroniska system.</td><td>Systemen används som tjänstekanal.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Det elektroniska systemet för miljötillstånd, Lupapiste.fi, togs i bruk år 2017, och från och med början av år 2018 handläggs alla tillstånd och anmälningar i mån av möjlighet elektroniskt i tjänsten Lupapiste.fi.
Den elektroniska handläggningen av grävtillstånd baserar sig på en elektronisk blankett som Sibbo själv har utarbetat och som togs i bruk i början av år 2017.</td><td> </td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ständig förbättring</td><td>Pågående induktionsspisprojekt slutförs.</td><td>Minst två godkända induktionsspisprojekt har slutförts.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">År 2017 genomfördes sammanlagt nio induktionsspisprojekt planenligt och flera uppföljande projekt har startat.
1. Förenhetligande av låsning, passagekontroll och säkerhetssystem samt användargränssnitt – det fortsatta arbetet, ibruktagandet och den fortsatta utvecklingen har inletts
2. Sibbohuset – det fortsatta arbetet har inletts
3. Byggnadstillsynens elektroniska tillståndshantering och arkivering – det fortsatta arbetet, ibruktagandet och den fortsatta utvecklingen har inletts
4. Förbättring av byggnads- och lägenhetsregistret – det fortsatta arbetet och terränggranskningar har inletts
5. Ett register skapas över fastigheternas avloppsvattensystem i glesbygden.
6. Utarbetande av ett gatu- och parkregister
7. Elektronisk hantering av fastighetsegendomen och kartgränssnitt – det fortsatta arbetet, utvidgningen och diversifieringen av användningen har inletts
8. Utveckling av den digitala projektkommunikationen – det fortsatta arbetet, utvidgningen och upplysningen om användningen har inletts
9. Ibruktagande av ett digital tillståndsförfarande inom miljövården – det fortsatta arbetet har inletts</td><td> </td></tr>
</table>

Grytlocksprincipen inom ekonomin	Att hålla verksamhetsutgifterna och verksamhetsintäkterna inom ramen för budgeten för år 2017	Verksamhetsbidrag < = -5 500 000 euro Utgifter <= 14 800 000 euro	
	Utgifterna var -16 084 000 euro och verksamhetsbidraget -5 655 000 euro. Enligt fullmäktiges ändrade budget (13.11.2017) och de nya bindande målen är utgifterna -16 406 000 euro och verksamhetsbidraget -6 200 000 euro. Avdelningen för teknik och miljö uppnådde det bindande målet.		
Lyftkranar till Sibbo	Investeringsprogrammet för 10 år uppdateras och en investeringsplan utarbetas.	Investeringsprogrammet och -planen har utarbetats som en del av budgetprocessen.	
	Investeringsprogrammet och -planen har utarbetats som en del av budgetprocessen Det bindande målet uppnåddes.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	9 230	976	10 206	10 429	102,2	223	11 198	-6,9
Verksamhetens kostnader	-14 630	-1 776	-16 406	-16 084	98,0	322	-15 822	1,7
Verksamhetsbidrag	**-5 400**	**-800**	**-6 200**	**-5 655**	**91,2**	**545**	**-4 624**	**22,3**
Avskrivningar enligt plan	-3 485		-3 485	-5 716			-4 862	17,6
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	116,5		116,5	102,5	88,0	-14,0	102,7	-0,2

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

En högklassig process för samhällsbyggande och servicebyggande, planläggningsekonomin och fungerande områden och byggnader är nyckelfaktorer för Sibbo kommuns framgång då kommunen växer. År 2016 växte Sibbo med 501 invånare (2,6 %) och år 2017 med 388 invånare (1,9 %). År 2017 beviljade byggnadstillsynen bygglov för byggande av 785 nya bostäder. Åren 2016 och 2015 var motsvarande siffror 450 och 585, vilket tyder på att tillväxten ökar under de kommande åren.

År 2017 satsade kommunen framför allt på att vidare utveckla processen för samhällsbyggande och servicebyggande. I investeringsprogrammet för de följande tio åren granskas planläggningsekonomin och behovet av servicebyggande samt vilka konsekvenserna är för kommunen på lång sikt. Perlacon Oy och Eero Laesterä har utvärderat processen och konstaterat att den jämte de nya nyckeltalen utgör en bra grund och ett mycket bra verktyg för att styra kommunens samhällsutveckling.

År 2017 utvecklades också ett verktyg (HAPI) som styr kommunens projektarbete inom samhälls- och servicebyggandet från referensplanen till det färdiga området och inom servicebyggandet från behovsutredningen till mottagandet. Under året planerades flera projekt för att bygga infrastrukturen på detaljplaneområden, bland annat utbyggnaderna av Sipoonlahden koulu och Nickby Hjärta vars projektplaner godkändes året innan samt Nickby Hjärtas daghem och flera andra

byggprojekt. Även växelverkan med invånarna utökades samt användningen av webbplatsen ”Sibbo bygger och utvecklar” som berättar om samhälls- och servicebyggande.

Avdelningens arbete, effektivitet och samarbete har förnyats systematiskt med hjälp av metoden för kollektivt lärande ända sedan början av förra fullmäktigeperioden. Vid förnyandet av organisationen fästes vikt vid utvecklandet av verksamhetssättet, det strategiska arbetet och ledarskapet.

Verksamhetssättet bygger i första hand på processtänkande, en nätverksbaserad verksamhet, fastställda ansvarsområden och samarbete. Vid förändringen av verksamhetssättet i en funktionell organisation framhävs ändringen av uppgifterna till funktioner som tjänar enheterna eller uppgifterna med betoning på arbetets smidighet, samarbete och respekt för varandra.

De viktigaste utvecklingsåtgärderna inom den operativa verksamheten har bland annat varit: i) projektet Sibbohuset, ii) Byggnadstillsynens och miljövårdens elektroniska tillståndshantering, iii) Utveckling av byggnads- och lägenhetsregistret, iv) Utarbetande av ett gatu- och parkregister, v) Verksamhetsstyrningssystem för underhåll av fastigheter och vi) Ökning av städningens kostnadseffektivitet.

Analys av avdelningens resultat

År 2017 var verksamhetsbidraget för Avdelningen för teknik och miljö 544 000 euro bättre än budgeterat. Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med cirka 222 000 euro och verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 322 000 euro.

Budgetutfallet 2017 var bättre än planerat. Den största bidragande orsaken till att budgeten uppnåddes var den månatliga uppföljningen, analysen av avvikelser samt att åtgärderna och ledarskapet anpassades till den rådande situationen.

Avdelningen resultat utgörs av enheternas resultat. Resultatet för enheten Utveckling och stödtjänster är bättre än budgeterat fastän det inbegriper personalkostnader som hör till enheten Gator och grönområdet. Nettoresultatet för byggnadstillsynsenheten är planenligt. Inkomsterna överskrider budgeten till följd av ett stort antal beviljade bygglov, och den ringa överskridningen av utgifterna beror på expertarvoden vid utarbetandet av byggnadsordningen. Miljövården uppvisade ett bra resultat. Personalkostnaderna minskade för vikariernas del. Myndighetsenheterna har lyckats väl med sin verksamhet trots svårigheterna att rekrytera personal.

Enheten Gator och grönområden underskred budgeten och skulle även hållas inom budgetramen med beaktande av saknade personalkostnaderna. Resultatet för enheten Lokalitetsförvaltning var bättre än budgeten som ändrades i november 2017, där man justerade social- och hälsovårdsfastigheternas effekt på budgetens inkomst- och utgiftssida som inte tidigare hade beaktats. Man lyckades genomföra den omfattande och krävande investeringsverksamheten med hjälp av tillfälliga arrangemang och byte av uppgifter trots att personalresurserna var begränsade och det är svårt att rekrytera teknisk personal i Finland. Även den operativa verksamheten utvecklades kraftigt. På basis av personalenkäten är tillfredsställelsen i arbetet och ledarskapet på en god nivå.

Analys av målen

Ett av avdelningens viktigaste mål under fullmäktigeperioden har varit att stödja kommunens tillväxtstrategi. Ett exempel på detta är investeringsprogrammet, som beaktar utvecklandet av hela samhällsstrukturen med början från planläggningen, tomtförsäljningen och marknadsföringen till genomförandet av investeringarna såväl vad gäller infrastrukturen som servicen. Att utnyttja digitala verktyg är också en central del av avdelningens verktygslåda.

Investeringshelheten utgår ifrån att varje investeringsobjekt ses som en utvecklingsåtgärd som förnyar verksamheten, där verksamheten och miljön i objektet förnyas och utvecklas.

Under budgetåret 2017 genomfördes sammanlagt nio induktionsspisprojekt planenligt och flera uppföljande projekt har startat. Avdelningen hade sammanlagt fyra bindande strategiska mål som hänför sig till driftsekonomin. Alla bindande mål uppnåddes.

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Riskerna som rör tekniska väsendet kan delas in i operativa risker, ekonomiska risker och risker i anknytning till hälsan. Riskerna som rör vattentjänsterna behandlas separat i bokslutet för Sibbo Vatten. Risker utgör bl.a. exceptionella naturföreteelser såsom kraftiga regn och vindar, uppkomsten av plötsliga situationer i anknytning till inomhusluften samt risker i anknytning till investeringsprojekt och miljön.

Tekniska väsendet har förnyat sitt beredskapssystem i syfte att minska riskerna och effektivera verksamheten som kräver snabba åtgärder. Hösten 2016 infördes teknisk jourberedskap inom kommunens fastighetsservice och vattentjänster. Även säkerhetskoordineringen av investeringsprojekt förnyades och förenhetligades i syfte att bättre kunna kontrollera verksamhetens kvalitet.

Inga betydande skador eller olägenheter uppstod till följd av exceptionella naturföreteelser under året. Det uppstod inte heller några betydande ekonomiska risker som hänför sig till miljön.

Bedömning av den framtida utvecklingen

De främsta utmaningarna och möjligheterna i en nära framtid hänför sig till kontrollen av tillväxten. Det är viktigt att kunna kontrollera och leda en växande kommun som helhet samt dess investeringsportfölj. Samtidigt blir det allt viktigare att förutse invånarnas kommande behov i en föränderlig verksamhetsmiljö.

Kommande tillväxtår

En kontrollerad tillväxt är den viktigaste förutsättningen för att Avdelningen för teknik och miljö och Sibbo kommun ska klara sig under de kommande åren. År 2016 växte Sibbo med 501 invånare (2,6 %) och år 2017 med 388 invånare (1,9 %). Utgående från antalet beviljade bygglov förutspås tillväxttakten öka till över 3,0 procent under de kommande åren. Det centrala vad gäller kontrollen av tillväxten är att förutse de åtgärder som hänför sig till tillväxten, planera dem väl samt genomföra dem på ett ändamålsenligt sätt.

Kontrollen av tillväxten är förknippad med helhetsprocessen för samhällsutvecklingen. Helhetsprocessen för tillväxten omfattar planläggning, planering och byggande av infrastruktur, tomtförsäljning, processen för bygglov och utökande av servicekapaciteten (skolor, daghem osv.) I samband med tillväxten ska olika slags funktioner tryggas och utvecklas så att de blir allt smidigare och betjänar invånarna bättre.

En smidig och kostnadseffektiv hantering av helhetsprocessen för tillväxten är livsviktig för Sibbo kommun i framtiden för att upprätthålla balansen mellan ekonomin och servicen. För att vi ska lyckas med detta måste tjänsterna tryggas samt investerings- och driftsekonomin hållas under kontroll. I detta hänseende har samarbetet en nyckelroll. I fortsättningen är det viktigt att bedriva ett intensivt samarbete med planläggningen, Bildningsavdelningen och Social- och hälsovårdsavdelningen oberoende av förvaltningsgränserna.

Reaktion på förändringar i omvärlden

Avdelningen för teknik och miljö har utvecklat sin egen verksamhet tillsammans med planläggningsenheten och Bildningsavdelningen. Att planera verksamheten och nya verksamhetssätt samt utnyttja ICT framhävs i takt med att tillväxten fortsätter och ökar. Man måste dock förbereda sig på överraskningar, variationer i tillväxttakten samt på ett ökat antal kundenkäter. Detta skapar speciella krav på planeringen av investeringar, byggnadstillsynens tillståndsprocess och infrastrukturen samt på utvecklingen av fastighetstjänster. Dialogen och samspelet med invånarna ska stärkas ytterligare.

Resultatenhet: Utveckling och stödtjänster

ANSVARSPERSON: Utvecklingschefen för sektorn

Verksamhetsidé

Resultatenheten handhar avdelningens stödtjänster samt koordineringen av utvecklingen och strategiarbetet. Enheten ansvarar för kommunens kortvariga lokaluthyrning och tekniska arrangemang vid evenemang (Sibbohuset) samt för kommunens personalbostäder. I enhetens anslag ingår även anslaget för räddningsverksamhet.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	629	-29	600	694	115,7	94	103	575,1
Verksamhetens kostnader	-3 272	-182	-3 454	-3 341	96,7	113	-2 696	24,0
Verksamhetsbidrag	**-2 643**	**-211**	**-2 854**	**-2 647**	**92,7**	**207**	**-2 593**	**2,1**
Avskrivningar enligt plan				-9			-9	-3,2
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	10,1		10,1	10,5	103,6	0,4	10,5	-0,4

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Sibbos tillväxt har synts i investeringsprojektens antal och omfattning. Till följd av detta har också behovet av kommunikation, stödtjänster och koordinering i anknytning till projekten ökat. Det har gjorts stora prioriteringar i arbetet och experternas roller har ändrats enligt behov. Kommunikationen i samband med samhällsutvecklingen och byggandet har utvecklats i

samarbete med Avdelningen för teknik och miljö och Utvecklings- och planläggningscentralen. Målet är att ge kommuninvånarna tidsenligt information om byggprojekten och detaljer rörande dem.

Upphandlingsverksamheten har utvecklats så att experterna ansvarar självständigt för genomförandet av de upphandlingar som faller inom deras ansvarsområde. Uppdateringen av anvisningen om småupphandlingar stöder denna process. Anvisningen utarbetades i samarbete med Ekonomi- och förvaltningscentralen.

Det tväradministrativa koordineringsarbetet för en hållbar utveckling fortsatte under ledning av enheten, och som exempel kan nämnas beredningen av energieffektivitetsavtalet och antagandet av Östersjöutmaningen. Sibbo var en bland de första kommunerna i Finland som helt övergick till att använda elenergi från förnybara energikällor. Upphandlingen och elavtalet bereddes år 2017 och den nya avtalsperioden inleds i början av år 2018. Energieffektivitet och lösningar för decentraliserad energiproduktion har främjats på alla områden, och som exempel kan nämnas den lokala energilösningen för Sibbo huvudbibliotek som långt baserar sig på förnybara energikällor, förnyandet av inomhusbelysningen i allaktivitetshallen i Nickby samt de pågående nya byggprojekten och saneringsprojekten.

Med hjälp av en miljö- och serviceformgivare som anställdes i början av år 2017 har enheten strävat efter att främja trivseln i Sibbo samt utveckla en god närmiljö genom formgivning. Dialogen med kommuninvånarna har stått i centrum för detta arbete.

Kommunens tillväxt har ökat arbetsbördan inom stödtjänsterna och förvaltningen bland annat på grund av det stora antalet fastigheter som anslutit sig till Sibbo Vatten. För att klara av den ökade arbetsmängden har man gjort prioriteringar och stärkt teamarbetet som jämnar ut belastningen inom sektorsekreterarnas ansvarsområden. Sibbohusets verksamhet har ytterligare etablerats under budgetperioden. Verksamheten har dock lidit av att Festsalen och Sibbo huvudbibliotek har sanerats och evenemangssalarna inte har kunnat användas.

Budgeten utföll planenligt under verksamhetsåret. Orsaken till att personalkostnaderna överskreds i bokslutet beror på att en del av Gator och grönområdens personalkostnader felaktigt bokfördes på Utveckling och stödtjänster. Ekonomi- och förvaltningscentralen ansåg det inte nödvändigt att korrigera bokföringen så överskridningen syns i bokslutssiffrorna.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Räddningsväsendet, driftskostnader, euro/invånare*	116	105	104	100
- antal hyrda bostadslägenheter	103	103	89	88

*I driftskostnaderna ingår verksamhetskostnader, avskrivningar och nedskrivningar.

Bedömning av den framtida utvecklingen

År 2018 startar betydande byggprojekt framför allt i Nickby och Söderkulla centrum. Enhetens uppgift är att koordinera projektens kommunikation och växelverkan. Detta förutsätter stora satsningar på kommunikationen och dess resurser. I början av år 2018 anställdes en projektplanerare på viss tid som stöder investeringsprojektens projektchefer framför allt i kommunikationen. Trots detta sätts resurserna på prov.

Utvecklingen av upphandlingarna fortsätter på avdelningen och inom hela kommunen. Härnäst ska den allmänna upphandlingsanvisningen uppdateras. Enhetens planerare deltar i processen.

Stödtjänsterna och förvaltningen påverkas även i fortsättningen av det resurstryck som tillväxten medför. Man försöker hantera detta genom tydlig ledning och prioritering.

Att skapa och stödja en balanserad samhällsutveckling samt att förnya helhetsprocessen för samhällsutvecklingen kräver mycket arbete i framtiden. Arbetet utförs i nära samarbete med Utvecklings- och planläggningscentralen.

Resultatenhet: Byggnadstillsyn

ANSVARSPERSON: Byggnadstillsynschefen

Verksamhetsidé

Byggnadstillsynen fungerar som byggnadstillsynsmyndighet och är underställd byggnads- och miljöutskottet i Sibbo kommun.

Byggnadstillsynens uppgift är att skapa ett hälsosamt och tryggt byggande, en god kommunbild och en trivsam boendemiljö. Till Byggnadstillsynens uppgifter hör tillsyn av den byggda miljön samt styrning, rådgivning och lovbehandling i samband med byggande och övriga åtgärder samt tillsyn under byggandet.

Byggnadstillsynsverksamheten styrs bl.a. av markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, Sibbo kommuns byggnadsordning, Finlands byggbestämmelsesamling samt planer och deras bestämmelser.

Byggnadstillsynens verksamhet är kundorienterad och positiv.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	559		559	581	104,0	22	481	20,9
Verksamhetens kostnader	-728	-45	-773	-793	102,5	-20	-785	0,9
Verksamhetsbidrag	**-169**	**-45**	**-214**	**-212**	**98,9**	**2**	**-305**	**-30,5**
Avskrivningar enligt plan				-3			-5	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	10,5		10,5	9,3	88,4	-1,2	10,3	-9,9

Byggnadstillsynens verksamhetsintäkter överskreds till och med något i jämförelse med budgeten fastän personalbristen på enheten var betydande 2/3 av året.

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Den elektroniska ärendehanteringstjänsten Lupapiste.fi används aktivt av hela byggnadstillsynens personal. Alla tillståndformer – bygglov, åtgärdstillstånd, rivningslov samt undantagsbeslut och avgöranden som gäller planeringsbehov – söks elektroniskt via Lupapiste. Våra kunder har varit positivt inställda till ändringen. Även byggnadstillsynens elektroniska arkivering har tagits i bruk och alla tillstånd som beviljades år 2017 arkiveras smidigt i Lupapiste.

Projektet som syftar till att förbättra kvaliteten på byggnads- och lägenhetsregistret har efter massgranskningarna fortsatt med de fastighetsvisa granskningarna. För att undvika fel i registret i framtiden har man också satsat på utbildning, förenhetligande och samarbete.

Den förnyade byggnadsordningen fördes i december till fullmäktige för godkännande. Arbetet med att förnya byggnadsordningen gjordes huvudsakligen som ett samarbete mellan en arbetsgrupp bestående av planläggningens, miljövårdens och byggnadstillsynens personal och en styrgrupp utsedd av kommunstyrelsen bestående av beslutsfattare (styrgrupp för att göra byggandet smidigare), som anlitade konsulter som resurshjälp.

Nyckeltalen i tabellerna uppvisar fortfarande en avvikande statistik för åren 2016 och 2017, vilket beror på att byggnadstillsynens program för beslutsfattning, övervakning och registrering byttes ut (Kunta net -> Facta). Antalet behandlade bygglov var mindre på grund av resursbrist, rekryteringssvårigheter samt arbetsbördan i anknytning till förnyandet av byggnadsordningen. I år räknades de genomsnittliga behandlingstiderna för bygglov såväl för korrekt uppgjorda ansökningar som från dagen då ansökan lämnades in: för korrekt uppgjorda ansökningar var behandlingstiden 1,5 månader och räknat från dagen då ansökan lämnades in 4,4 månader. Antalet ansökningar om undantagstillstånd och avgöranden som gäller planeringsbehov har varit konstant; köerna avkortades i slutet av året med hjälp av konsulter. Antal bostäder som de beviljade loven för bostadsbyggande innehåller var igen rekordhögt: 785 bostäder.

Verksamhetsmål och nyckeltal

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
- bygglov, st.	322	225	280	202
- åtgärdstillstånd, st.	109	69	100	76
- undantagstillstånd, st.	96	inte fastställt	70	52
- genomsnittlig behandlingstid för undantagstillstånd, mån.	9	inte fastställt	7	8,6
- genomsnittlig behandlingstid för bygglov, mån.	1,9	3,7	2,0	1,5/4,4
- ibruktagna eller färdigställda bostäder (nybyggnation), st.	220	427	450	171
- antal lov som beviljats för bostadsbyggande (nybyggnation), st.	120	74	125	83
- antal bostäder som de beviljade loven för bostadsbyggande innehåller (nybyggnation), st.	300	558	450	785

Bedömning av den framtida utvecklingen

Det ökade antalet tillstånd och framför allt det ökade antalet bostäder i anknytning till dem tyder på att tillväxten kommer att vara kraftig under de närmaste åren. Förutom i Söderkulla tätort pågår även omfattande byggarbeten i Nickby kärncentrum och på området Sibbo Ådal. Till följd av att centrala områden detaljplaneras blir det möjligt att bygga och utöka antalet tillstånd för vånings-, rad- och loftgångshus som är effektivare än att bygga fristående småhus. Byggandet av daghem, skolor och vårdhem ökar kraftigt i en växande kommun.

Byggnadstillsynens tillståndsprocess och arkivering sköts smidigt i ärendehanteringstjänsten Lupapiste. Vi fortsätter att utbilda kunderna och öka deras kännedom om tillståndsprocessen med hjälp av olika slags tillställningar och självinstruktioner. Vi vidare utvecklar också bygglovsprocessen (Sibbo kommuns anvisning för ansökan om bygglov) i syfte att förbättra ansökningarnas kvalitet och förkorta behandlingstiderna. En tillståndsassistent rekryteras för att hjälpa till med tillståndsbehandlingen. Det s.k. mellanarkivet som är i pappersform och används av byggnadsinspektörerna (halvfärdiga byggprojekt) ska digitaliseras så snart som möjligt. Målet är att också digitalisera myndighetsskedet under byggandet. När mellanarkivet digitaliseras tar man modell av arbetet med att skanna det gamla pappersarkivet – målet att underlätta myndigheternas arbete och betjäna byggnadstillsynens kunder allt bättre i framtiden.

Den pågående processen med att förbättra kvaliteten på byggnads- och lägenhetsregistret fortsätter med ett pilotprojekt beträffande delgeneralplanen för Norra Paipis, där man ber markägarna att lämna uppgifter på en blankett i syfte att föra in de byggnader som saknas i registret. Dessutom görs terränggranskningar av en registerassistent som rekryteras under våren.

I samarbete med en styrgrupp (styrgruppen för att göra byggandet smidigare) utarbetas principer för beredningen av avgöranden som gäller planeringsbehov och undantagsbeslut. Principerna tillämpas på de ovan nämnda tillståndsformerna såväl vid förhandsstyrningen som vid tillståndsberedningen.

Resultatenhet: Miljövård

ANSVARSPERSON: Miljövårdschefen

Verksamhetsidé

Miljövården fungerar som miljövårdsmyndighet i Sibbo kommun och är underställd byggnads- och miljöutskottet. Enheten tar även hand om de uppgifter som hör till den kommunala myndigheten för campingområden.

Miljövården ska via styrning, rådgivning, tillståndsbehandling och övervakning se till att lagstiftningen och föreskrifterna om miljövård följs.

Miljövårdsverksamheten styrs av bl.a. miljöskyddslagen, marktäktslagen, vattenlagen, avfallslagen, terrängtrafiklagen, sjötrafiklagen, lagen om vattentjänster, naturvårdslagen, miljöskyddslagen för sjöfarten, lagen om friluftsliv, den s.k. lagen om grannelagsförhållanden, markanvändnings- och bygglagen och ett flertal förordningar givna med stöd av dem samt kommunala bestämmelser såsom miljöskyddsföreskrifter, avfallshanteringsbestämmelser och planbestämmelser.

I enhetens anslag ingår ett anslag reserverat för uppgifter inom den regionalt administrerade lantbruksförvaltningen.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	40		40	12	30,8	-28	19	-34,0
Verksamhetens kostnader	-491		-491	-409	83,4	82	-434	-5,7
Verksamhetsbidrag	**-451**		**-451**	**-397**	**88,0**	**54**	**-416**	**-4,5**
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	4,9		4,9	5,1	103,3	0,2	5,3	-3,6

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Samarbetet med polisen har framskridit väl. Båda parternas kännedom om och förståelse för verksamhetsområdet har ökat och verksamhetssätten har blivit tydligare.

Flera tillstånd för tagande av marksubstanser antingen upphörde år 2017 eller kommer att upphöra vilket har lett till att man måste allokera resurser för övervakning och justera uppgiftsbeskrivningar.

På grund av vikariearrangemang har verksamhetens effektivitet inte varit optimal, vilket syns i nyckeltalen under punkten ”tillstånd och beslut”. Man har varit tvungen att göra prioriteringar i arbetet och i första hand har man skött brådskande kundserviceärenden. Det har inte varit möjligt att till fullo sköta omfattande och tidskrävande tillståndsärenden inom ramen för de tillgängliga resurserna.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
- tillstånd och beslut, st.	21	34	25	15
- skadeanmälningar, st.	*	110	100	100
- utlåtanden, st.	98	59	50	59

* Uppgifterna har inte räknats tidigare.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Miljövårdens pågående digitaliseringsprojekt fortsätter. Vi styr aktivt tillståndshanteringen till ett digitalt redskap. Från och med början av år 2018 sker handläggningen av alla tillstånd och anmälningar i mån av möjlighet elektroniskt i tjänsten Lupapiste.fi. Det elektroniska programmet för informationsstyrning (Facta) förbättrar tillgången till information och vi kan sålunda erbjuda kunderna bättre och snabbare service. För att vi ska kunna ta i bruk programmet som en del av övervakningen krävs dock att vårt eget arbete skräddarsys samt att användarna och administratören aktivt utvecklar programmet i gemensamma projekt. År 2018 inleds arbetet med att digitalisera de befintliga uppgifterna och föra in dem i programmet. Målet på lång sikt är att digitalisera arkiveringen och det befintliga arkivmaterialet.

Vad gäller arbetets smidighet och effektivitet är det skäl att granska enhetens uppgiftsbeskrivningar och att koncentrera förhands- och efterhandskontrollen inom ett visst delområde till en tjänsteinnehavare. Den krävande personalsituationen underlättas en aning i början av år 2018 då en ordinarie anställd återvänder till arbetet, och då är endast en av enhetens 4,5 anställda en vikarie. Detta påverkar dock oundvikligen fortfarande enhetens verksamhet. Resultatet av det pågående projektet med att göra stödtjänsterna för myndighetsfunktionerna smidigare torde främja stödtjänsterna och göra det möjligt för experterna att koncentrera sig på arbetets substans.

Totalreformen av miljöskyddslagen framskrider och allt fler funktioner överförs från förhandskontrollen till efterhandskontrollen (från tillståndsplikt till registrering och anmälningsförfarande). Detta förutsätter att arbetsformerna, processerna och verksamhetssätten måste undersökas. Det bör också observeras att efterhandskontrollen oftast är mera tidskrävande än förhandskontrollen.

Resultatenhet: Gator och grönområden

ANSVARSPERSON: Kommuntekniska chefen

Verksamhetsidé

Resultatenheten svarar för byggande och underhåll av gator, parker och andra allmänna områden i kommunen. Dessutom svarar enheten för skötseln av kommunens skogar samt för kommunens uppgifter enligt avfallslagen, skrotfordonslagen samt lagen om enskilda vägar.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	151	50	201	242	120,5	41	235	3,3
Verksamhetens kostnader	-2 043	131	-1 912	-1 826	95,5	86	-1 776	2,8
Verksamhetsbidrag	**-1 892**	**181**	**-1 711**	**-1 584**	**92,6**	**127**	**-1 541**	**2,8**
Avskrivningar enligt plan				-1 051			-1 139	-7,8
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	15,0		15,0	14,7	97,7	-0,4	14,0	5,0

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Räkenskapsåret 2017 har varit en tid av kraftigt tillväxtbyggande för enheten Gator och grönområden. Enhetens organisation har framför allt koncentrerat sig på att planera och genomföra investeringar och byggande. Det skedde personalförändringar under räkenskapsåret, och trots ansträngningar kunde man inte besätta alla tjänster och befattningar på grund av den rådande arbetsmarknadssituationen för ingenjörer och annan teknisk personal. Situationen är den samma eller till och med värre i Sibbos grann- och jämförelsekommuner. På grund av detta är trycket på enheten och personalen till följd av tillväxten speciellt stort. Situationen kräver en god ledning, ett planmässigt arbetsgrepp och en allt bättre hantering av den samhälleliga helhetsprocessen. För att råda bot på personalbristen har man i mån av möjlighet anlitat konsulter.

I början av år 2018 anställdes en chef för grönarbeten för att leda underhållsarbetet och stödja organisationen. Antalet områden som är i behov av underhåll ökar till följd av tillväxten och byggandet, och för att kunna svara på detta behov utvecklas underhållsarbetet aktivt utan att öka kostnaderna. Genom att planera arbetet bättre har man kunnat öka effektiviteten.

Information om byggprojekt och en god växelverkan med invånarna är nyckelfaktorer med tanke på trivseln i en växande kommun. Det gjordes också betydande satsningar på dessa under räkenskapsåret. Att bygga en trivsam miljö och värna om trivseln utgör också i övrigt kärnan i verksamheten. Genom ett väl planerat byggande och ett fungerande underhåll skapas en trivsam närmiljö för kommuninvånarna – den överlägset mest använda kommuntjänsten.

Budgeten uppnåddes relativt väl under räkenskapsperioden. Personalkostnaderna i bokslutet underskred klart budgetnivån. Orsaken till detta är att en del av kostnaderna felaktigt bokfördes på enheten Utveckling och stödtjänster, och Ekonomi- och förvaltningscentralen ansåg det inte nödvändigt att rätta till felet. En delorsak till det dåliga budgetutfallet är också enhetens personalbrist och rekryteringssvårigheterna inom sektorn.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
- Vägar som underhålls av kommunen (km)	63,9	67,5	67,5	69,5
- Vägbelysningspunkter (st.)	3 689	3 750	3 750	3 850
- Parker som byggts och vårdats (ha)	55,2	56,0	57,5	59

Bedömning av den framtida utvecklingen

Tillväxten syns kraftigt också i de kommande årens verksamhet. En prioriterad och planmässig verksamhet är villkor för att garantera en hållbar och ostörd verksamhet. Det är nödvändigt att bygga upp en helhetsprocess för samhällsutvecklingen och förbättra samarbetet. Avdelningen för teknik och miljö och Utvecklings- och planläggningscentralen har tillsatt en gemensam tillväxtgrupp för den samhälleliga helhetsprocessen som leds av kommundirektören. Tillväxtgruppen utgör en central del av utvecklingsarbetet och det är nödvändigt att skärpa dess roll ytterligare. På detta sätt garanterar man att samhällsutvecklingen utgår från helheten.

Det ökade antalet investeringar förutsätter att rekryteringen är framgångsrik och att man hela tiden ser till att resurserna är tillräckliga. I takt med tillväxten ökar också underhållsarbetet och det tär på resurserna.

Att bygga en trivsam miljö i enlighet med Sibbos nya strategi kommer att synas i enhetens och kommuninvånarnas vardag under de närmaste åren. Ett systematiskt och dirigerat arbete garanterar möjligheterna att effektivt skapa en trivsam levnadsmiljö. I praktiken betyder detta att en trivsam och fungerande närmiljö är målet för investeringsprojekten och underhållsarbetet.

Kommunikation och växelverkan ingår i varje investeringsprojekt. Kommunikationen och växelverkan med invånarna utvecklas aktivt.

Resultatenhet: Lokalitetsförvaltning

ANSVARSPERSON: Lokalservicechefen

Verksamhetsidé

Resultatenheten planerar, låter bygga, underhåller och hyr ut lokaler för kommunens egna enheters behov samt säkrar att byggnadsbeståndets värde bevaras genom en framsynt och hållbar fastighetshållning.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	7 851	955	8 806	8 898	101,0	92	10 361	-14,1
Verksamhetens kostnader	-8 096	-1 680	-9 776	-9 714	99,4	62	-10 131	-4,1
Verksamhetsbidrag	**-245**	**-725**	**-970**	**-816**	**84,1**	**154**	**230**	**-455,3**
Avskrivningar enligt plan	-3 485		-3 485	-4 653			-3 709	25,5
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	76,0		76,0	63,1	83,0	-12,9	62,7	0,6

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

I början av år 2017 överfördes förvaltningen av bostäder från enheten Lokalitetsförvaltning till enheten Stöd och utvecklingstjänster, och detta syns i nyckeltalen då man jämför siffrorna för år 2016 och 2017.

Kostnaderna för saneringen av vattenskadan i Leppätien koulu i början av året samt kostnaderna för rivandet av campusområdet i Nickby upptas som engångskostnader.

Under året såldes den gamla förvaltningsbyggnaden i Östanåparken och de gamla B2- och B3-byggnaderna vid Kungsvägens skola revs.

Nya tillfälliga lokaler skaffades för Talman koulu och för första hjälpen vid Räddningsverket i Östra Nyland. Byggnaderna blir färdiga före utgången av året.

De ömsesidiga fastighetsaktiebolagen hör till Avdelningen för teknik och miljös ansvarsområde vad gäller den operativa verksamheten. Enheten Lokalitetsförvaltning ansvarar för fastighetsbolagens operativa verksamhet (tre dotterbolag som ägs av kommunen till 100 %). Bolagens sammanlagda kostnader exklusive fastighetsskatten överskred budgeten en aning. Ekonomi- och förvaltningscentralen ansvarar för fastighetsbolagens förvaltning.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2017

	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
- lokaler som används av avdelningarna, m^2vy (inte bostäder)	91 500	84 700	85 000	80 500
- övriga uthyrda fastigheter, st.	16	15	21	18
- lokaler som inte är i bruk, m^2vy (passiva)	1 435	3 900	3 800	2 500

Bedömning av den framtida utvecklingen

Anskaffningen och ibruktagandet av tillfälliga lokaler för Sipoonlahden koulu och Söderkulla skola vid Lärdomsvägen påverkar avsevärt verksamhetskostnaderna år 2018.

Samtidigt framskrider byggandet av campusområdena i Nickby och Söderkulla såväl vad gäller skolorna som daghemmet. Även saneringen av biblioteket i Nickby färdigställs.

Utvecklingen av låsningen och passagekontrollen samt städningen inom småbarnspedagogiken och den strategiska ändringen av kostservicen fortsätter som viktiga utvecklingsprojekt.

Personalstyrkan förväntas förbli den samma. Det kommer att bli svårt att rekrytera ny personal.

2.3.7 Primärkommunen totalt

Primärkommunen totalt; verksamhetens intäkter och kostnader inklusive externa och interna poster, siffrorna inbegriper inte Sibbo Vatten

1 000 €	1) Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring	Utfall 2017	Förv-%	2) Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 16/17
Verksamhetens intäkter	43 866	1 016	44 882	42 524	94,7	-2 358	43 352	-1,9
Verksamhetens kostnader	-142 178	-3 131	-145 309	-145 635	100,2	-326	-140 389	3,7
Verksamhetsbidrag	**-98 312**	**-2 115**	**-100 427**	**-103 111**	**102,7**	**-2 684**	**-97 037**	**6,3**
Avskrivningar enligt plan	7 000		7 000	-6 146		65	-5 250	17,1
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjäns	1 106,7			1 133,6	102,4	26,9	1 094,3	3,6

Driftsekonomin avdelningsvis 2017, sammandrag

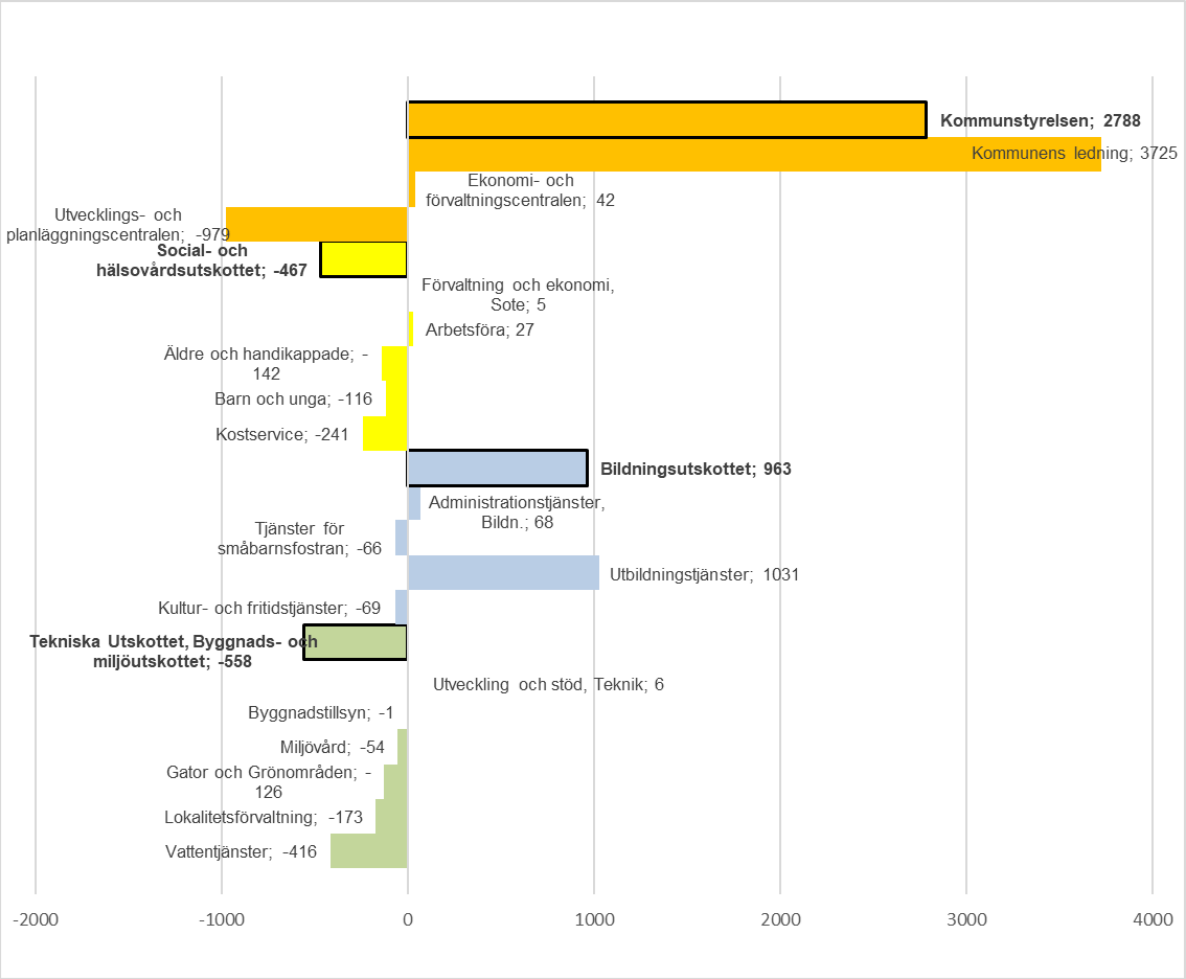
Ansvarsområdenas anslag är bindande enligt nettoprincipen. I nedanstående tabell inbegriper såväl verksamhetens intäkter som verksamhetens kostnader externa och interna poster.

1 000 €	Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring	Utfall 2017	Förv-%	Avvikelse
Centralvalnämnden						
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens kostnader	-38		-38	-31		
Netto	**-38**		**-38**	**-31**		
Revisionsnämnden						
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens kostnader	-50		-50	-31	62,4	-37
Netto	**-50**		**-50**	**-31**	**62,4**	**-37**
Kommunstyrelsen						
Verksamhetens intäkter	18 417	40	18 457	15 449	83,7	17 428
Verksamhetens kostnader	-13 311	-1 355	-14 666	-14 429	98,4	237
Netto	**5 106**	**-1 315**	**3 791**	**1 020**	**26,9**	**-2 771**
Social- och hälsovårdsutskottet						
Verksamhetens intäkter	11 947		11 947	12 012	100,5	65
Verksamhetens kostnader	-63 302		-63 302	-62 900	99,4	402
Netto	**-51 355**		**-51 355**	**-50 888**	**99,1**	**467**
Bildningsutskottet						
Verksamhetens intäkter	4 272		4 272	4 635	108,5	363
Verksamhetens kostnader	-50 846		-50 846	-52 160	102,6	-1 314
Netto	**-46 574**		**-46 574**	**-47 526**	**102,0**	**-952**
Tekniska Utskottet, Byggnads- och miljöutskottet						
Verksamhetens intäkter	9 230	976	10 206	10 429	102,2	223
Verksamhetens kostnader	-14 630	-1 776	-16 406	-16 084	98,0	322
Netto	**-5 400**	**-800**	**-6 200**	**-5 655**	**91,2**	**545**
Totalt						
Verksamhetens intäkter	43 867	1 016	44 882	42 524	94,7	18 078
Verksamhetens kostnader	-142 176	-3 131	-145 308	-145 635	100,2	-389
Netto	**-98 311**	**-2 115**	**-100 426**	**-103 111**	**102,7**	**-2 747**

2.3.8 Avvikelserna från bokslutsårets budget och föregående år

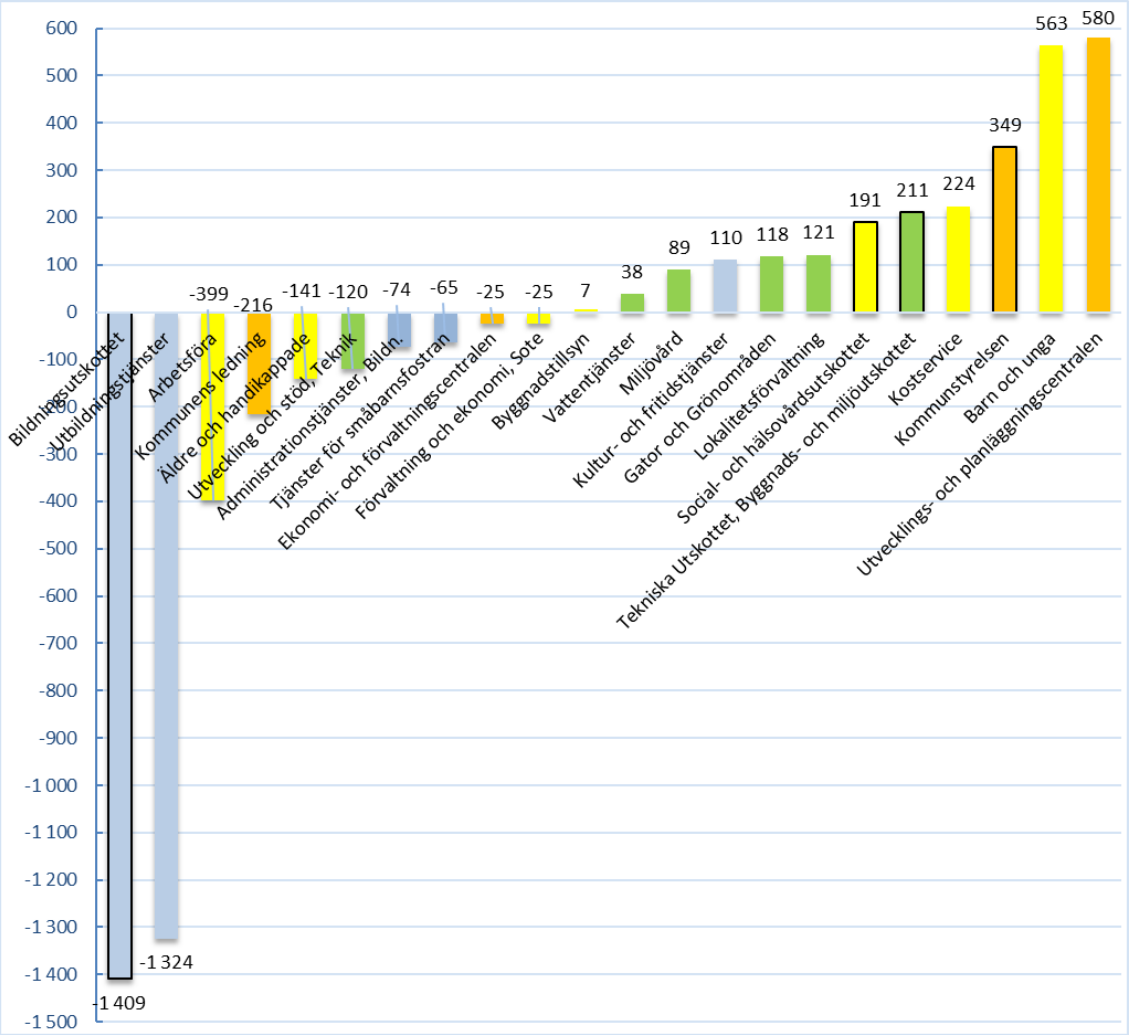
Verksamhetsbidragets avvikelser (nedan) i jämförelse med budgeten, 1 000 euro. Inbegriper såväl avdelningarnas som resultatenheternas avvikelser. Siffrorna inbegriper **såväl externa som interna poster.** I jämförelsen primärkommunen och Sibbo Vatten.

– bättre än målet, **+** sämre än målet (avdelningsvisa resultat inom ramarna)

Verksamhetskostnadernas avvikelser (nedan) i jämförelse med budgeten, 1 000 euro (samma färgkoder som i grafen för verksamhetsbidraget). Inbegriper såväl avdelningarnas som resultatenheternas avvikelser. Siffrorna inbegriper endast **externa poster.** I jämförelsen primärkommunen och Sibbo Vatten.

verksamhetskostnaderna över budgeten –, bättre är målet +

2.4 RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL

ANSVARSPERSON (posterna som följer efter verksamhetsbidraget): Ekonomi- och förvaltningsdirektören

Primärkommunen exklusive Sibbo Vatten, tabellen inbegriper externa och interna poster

1 000 €	Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 2017/16
Verksamhetens intäkter							
Försäljningsintäkter	5 142		5 142	5 319	177	1 787	197,7
Avgiftsintäkter	6 836		6 836	7 246	410	7 093	2,2
Understöd och bidrag	655		655	1 042	387	2 329	-55,3
Övriga verksamhetsintäkter	31 233	1 016	32 249	28 917	-3 332	32 142	-10,0
Verksamhetens intäkter totalt	**43 866**	**1 016**	**44 882**	**42 524**	**-2 358**	**43 352**	**-1,9**
Verksamhetens kostnader							
Löner och arvoden	42 114		42 114	42 180	66	39 404	7,0
Pensionskostnader	8 840		8 840	8 954	115	9 118	-1,8
Övriga lönebikostnader	1 855		1 855	1 891	36	2 382	-20,6
Personalkostnader	52 809		52 809	53 025	216	50 903	4,2
Köp av tjänster	57 769	427	58 196	57 610	-586	54 829	5,1
Material, förnödenheter och varor	7 128	-5	7 123	7 443	321	6 502	14,5
Avustukset muille	5 278		5 278	5 674	396	6 364	-10,8
Övriga verksamhetskostnader	19 194	2 709	21 903	21 883	-21	21 788	0,4
Verksamhetens kostnader sammanlagt	-142 177	-3 131	-145 309	-145 635	-326	-140 389	3,7
Verksamhetsbidrag	**-98 312**	**-2 115**	**-100 427**	**-103 111**	**2 684**	**-97 037**	**6,3**
Skatteinkomster	92 650		92 650	96 899	4 249	92 698	4,5
Statsandelar	14 100		14 100	14 621	521	15 815	-7,5
Finansiella intäkter och kostnader	**-518**		**312**	**461**	**149**	**362**	**27,3**
Årsbidrag	**7 920**	**-2 115**	**6 636**	**8 870**	**2 234**	**11 838**	**-25,1**
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-7 200		-7 200	-6 146	1 054	-5 280	16,4
Extraordinära poster				0,00			
Extraordinära intäkter				0,00		6 434	
Räkenskapsperiodens resultat	**720**	**-2 115**	**-564**	**2 724**	**3 288**	**12 992**	**-79,0**
Ökn. (-) eller minskn. (+) av avskrivn.diff.	1 490			1 339		-19 644	
Ökn. (-) eller minskn. (+) av reserver						7 716	
Räkenskapsperiodens överskott	**2 210**	**-2 115**	**-564**	**4 063**	**4 627**	**1 065**	**281,6**

2.5 INVESTERINGSDELENS UTFALL

Investeringar, sammandrag, inklusive Sibbo Vatten

1 000 €	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden	-3 440	750	-2 690	-1 942	72,2	-2 637
nuvarande palner	-2 285	650	-1 635	-6	0,4	-397
Utvidgningsinvesteringar,byggnader	-1 950	-70	-2 020	-1 980	98,0	-1 360
Återinvesteringar	-670	-125	-795	-561	70,6	-8 798
Saneringsinvesteringar	-4 450	-1 205	-5 655	-5 449	96,4	-2 610
Trafikledsinvesteringar, befintliga planeområden	-1 750		-1 750	-64	3,6	
Allmänna investeringar	-195		-195	-107	54,8	-23
Bruttoinvesteringar till infra och byggnader	**-14 740**		**-14 740**	**-10 109**	**68,6**	**-15 826**
Bruttoinnvestoinnit Sipoon Vesi	**-3 350**		**-3 350**	**-1 105**	33,0	**-2 267**
Markköp	**-2 500**		**-2 500**	**-1 501**	**60,0**	**-1 909**
Lösegendom, sammalagt	**-1 346**		**-1 346**	**-599**	**44,5**	**-464**
Aktier och andelar, netto	**-130**		**-130**	**-12**	**9,1**	**-494**
Bruttoinvesteringar sammanlag	**-22 066**		**-22 066**	**-13 326**	**60,4**	**-20 959**
Mark och driftsegendom, försäljning	**6 600**		6 600	**2 413**	36,6	**6 700**
Finansieringsandelar för investeringar				120		109
Investeringar sammanlagt, netto	**-15 466**		**-15 466**	**-10 793**	**69,8**	**-14 149**

Sibbo Vattens investeringar presenteras skilt i punkt 5. I diagrammet nedan nettoinvesteringar för Sibbo Vatten. I tabellen har man beaktat finansieringsandelen, 105 000 euro.

1 000 €	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%
Utvidgningsinvesteringar, nya planeområd	-1 400		-1 400	-282	20 %
ändringsområden för nuvarande palner	-1 000		-1 000	0	0 %
Glesbygden	-500		-500	-196	39 %
Saneringsinvesteringar	-450		-450	-522	116 %
Lösegendom					
Investeringar sammanlagt, netto	**-3 350**		**-3 350**	**-1 000**	**30 %**

Tekniska utskottet beslutade vid sitt möte 20.11.2017 att överföra 1,3 miljoner euro från infrainvesteringarnas anslag till bygginvesteringarnas anslag, som är indelat i olika kategorier. Efter överföringen uppgår bygginvesteringarnas anslag till 8,0 miljoner euro och det utföll till ett belopp strax under 7,6 miljoner euro. Infrainvesteringarnas nya anslag är cirka 6,77 miljoner euro, och det utföll till ett belopp av 2,5 miljoner euro.

Man har kunnat genomföra investeringsprojekt under rådande omständigheter trots mycket begränsade resurser. Små resurser är även i fortsättningen en faktor som påverkar tidtabellerna och kvaliteten i investeringsprojekt och gör dem mer riskabla. Att investeringarna underskreds har inte direkt kunnat påverkas av Avdelningen för teknik och miljö utan berodde i huvudsak på antingen att planen blev färdigt senare än planerat, på förseningar i markköpet eller att arbeten fördröjdes på grund av fåglarnas häckningstid respektive ett besvär som behandlas i marknadsdomstolen. Ovan nämnda saker behandlas närmare under ifågavarande investering.

Kommunens bruttoinvesteringar inom samhälls- och servicebyggandet (infrastruktur och byggnader) underskred budgeten med cirka 4,7 miljoner euro. Avdelningen för teknik och miljös förverkligade bruttoinvesteringar uppgick till 10,1 miljoner euro, då budgeten var 14,7 miljoner euro.

Markköpet underskred budgeten med cirka 1,0 miljoner euro. Mark köptes till ett värde av cirka 1,5 miljoner euro, då budgeten var 2,5 miljoner euro.

Investeringar i lös egendom underskred budgeten med cirka 0,7 miljoner euro. Lös egendom köptes till et värde av cirka 0,6 miljoner euro, då budgeten var 1,3 miljoner euro.

Markförsäljningen underskred budgeten med 4,2 miljoner euro. Mark såldes till ett värde av cirka 2,4 miljoner euro, då budgeten var 6,6 miljoner euro.

Sibbo kommuns nettoinvesteringar exklusive affärsverk underskred budgeten med cirka 2,5 miljoner euro. Sibbo kommuns nettoinvesteringar exklusive affärsverk gordes till ett värde av cirka 9,6 miljoner euro då budgeten var cirka 12,1 miljoner euro.

Investeringar för vattenaffärsverket Sibbo Vatten underskred budgeten med cirka 2,4 miljoner euro. Investeringar uppgick till cirka 1,0 miljoner euro då budgeten var 3,4 miljoner euro.

Kommunens bruttoinvesteringar inklusive vattenaffärsverket Sibbo Vatten underskred budgeten med cirka 8,8 miljoner euro och nettoinvesteringar underskred budgeten med 4,7 miljoner euro. Kommunens nettoinvesteringar inklusive Sibbo Vatten uppgick till cirka 10,7 miljoner euro då budgeten var cirka 15,5 miljoner euro.

Inom bruttoinvesteringar var utvidgningsinvesteringars del cirka 40 % under år 2017 då återinvesteringar och saneringar täckte i praktiken resten av beloppet. Enligt principerna för Operation Grytlock hölls anskaffningarna av lösa anläggningstillgångar på en lägre nivå än budgeterat.

Investeringsdelens utfall

Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter						
Kostnader	-3 440	750	-2 690	-1 942	72	-2 637
Netto	**-3 440**	**750**	**-2 690**	**-1 942**	**72**	**-2 637**

Utvidgningsinvesteringar underskred budgeten med cirka 0,75 miljoner euro. Det största arbetet som genomfördes var byggandet av kommunaltekniken i Herrgårdsbrinken och i Sibbo Ådal. Inledningsskedet i entreprenaden för byggandet av kommunaltekniken i Sibbo Ådal flyttades dock från början av sommaren till senhösten i väntan av marknadsdomstolens beslut med den följden att byggnadsarbeten senareläggs delvis till år 2018, vilket orsakade i viss mån att budgeten för år 2017 underskreds.

Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande palner

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter						
Kostnader	-2 285	650	-1 635	-6	0	-397
Netto	**-2 285**	**650**	**-1 635**	**-6**	**0**	**-397**

De arbeten som planerats på befintliga planområden kunde inte påbörjas på planområden Sandbackavägen och Stenkulla.

Gatuplanerna på ett planområde kan godkännas och konkurrensutsättas först efter det att planen för området vunnit laga kraft. Planen för Sandbackavägen var först i utkastskedet år 2017 och uppskattas inte bli färdig förrän vid början av sommaren 2018. Således har planområdet vid Sandbackavägen inte kunnat genomföras.

Planområdet T8 Stenkulla är beläget på ett område där arbeten inte kunde inledas under sommaren 2017 på grund av fåglarnas häckningstid, vilket ledde till att arbeten påbörjades senare än planerat på hösten 2017 med att fälla träd och största delen av kostnaderna flyttades till budgeten för år 2018.

Trafikledsinvesteringar, befintliga planeområden

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter						
Kostnader	-1 750		-1 750	-64	4	-1 360
Netto	**-1 750**		**-1 750**	**-64**	**4**	**-1 360**

Underskridningen av budgeten beror på att inga av de trafikledsprojekt som planerades – rondellen i Mårtensby, leden för lätt trafik mellan Bastukärr och Kervo samt leden för lätt trafik i Eriksnäs – kunde genomföras enligt den ursprungliga optimistiska tidtabellen. Orsaken till att byggnadsarbeten för rondellen i Mårtensby inte kunde påbörjas var att markområdet i sin helhet inte var i Sibbo kommuns ägo efter ett misslyckat markköp. Leden för lätt trafik mellan Bastukärr och Kervo kunde inte genomföras när Kervo stad och S-gruppen plötsligt drog sig tillbaka från det gemensamma projektet. Byggandet av en led för lätt trafik i Eriksnäs inleddes senare än planerat när planläggningen blivit färdig.

Utvidgningsinvesteringar,byggnader

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter						
Kostnader	-1 950	-70	-2 020	-1 980	98	-1 360
Netto	**-1 950**	**-70**	**-2 020**	**-1 980**	**98**	**-1 360**

Utvidgningsinvesteringarna, dvs. utvidgningen och ändringarna av Sipoonlahden koulu samt planeringsarbeten och förbederelserna för entreprenader gällande utvidgning av Nickby Hjärta har framskridit enligt tidtabellen och budgeten.

Återinvesteringar

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter				15		
Kostnader	-670	-125	-795	-561	71	-8 798
Netto	**-670**	**-125**	**-795**	**-546**	**69**	**-8 798**

Nyinvesteringarna, dvs. planeringen och förberedelserna för entreprenader gällande daghemmet Nickby Hjärta samt den nya gymnastiksalen i utvidgningsdelen av Nickby Hjärta har framskridit enligt tidtabellen och budgeten.

Saneringsinvesteringar

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter						
Kostnader	-4 450	-1 205	-5 655	-5 449	96	-2 610
Netto	**-4 450**	**-1 205**	**-5 655**	**-5 449**	**96**	**-2 610**

År 2017 genomfördes flera saneringsinvesteringar. Den ursprungliga budgeten överskreds för saneringsinvesteringarnas del framför allt på grund av kostnaderna för Wessman-huset men även på grund av reparationskostnaderna för skolcentret i Söderkulla. Tekniska utskottet beslutade på sitt möte 20.11.2017 att överföra tilläggsanslag enligt behov till ovan nämnda projekt.

Under räkenskapsåret var de mest betydelsefulla projekten inom byggnadssaneringen enligt följande: saneringen och ändringar av Wessman-huset till en skola för årskurserna 0–6 samt förskola, där syftet är att tillgodose de behoven som det växande elevantalet i Nickby medför; saneringen av huvudbiblioteket i Nickby som framskrider enligt tidtabellen och blir färdig hösten 2018; samt saneringen av Festhuset som kompletteras genom att skapa en multifunktionell möteslokal som både invånarna och kommunen kan använda. Mindre projekt innefattar bland annat saneringen av Sibbo räddningsstation samt saneringsarbeten i Sockengården, två skolor och tre daghem. Tekniska utskottet har valt dessa objekt för sanering på grund av de valkriterier som nämns i budgeten.

Energieffektiviteten har förbättrats med ändringar i allaktivitetshallens belysningsanläggningar samt med byte av uppvärmningssystemet i Borgby skola. De mest centrala projekten inom gator och grönområden har varit gatusaneringar i Nickby och Söderkulla.

Allmänna investeringar

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Intäkter						
Kostnader	-195		-195	-107	55	-23,0
Netto	**-195**		**-195**	**-107**	**55**	**-23,0**

NTM-centralen genomför en gång- och cykelväg mellan Nissbacka och Nickby under åren 2018–2019 och anslag för detta projekt har investerats enligt planerna.

Markförsäljning och markköp

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Fast egendom						
Fast egendom, försäljning	6 600		6 600	2 413	36,6	6 700
Fast egendom, inköp	-2 500		-2 500	-1 501	60,0	-1 909
	4 100		**4 100**	**912**	**22,3**	**4 791**

Kommunens markförsäljningsinkomster uppgick till cirka 2,4 miljoner euro år 2017. Tomter såldes i Hassellunden, Hansas, Tasträsk, Dominokvarteret och Herrgårdsbrinken.

Mark skaffades framför allt i Mårtensby, Massby och Nickby. Totalt skaffades cirka 38 hektar mark.

Investeringar i lös egendom

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Kommunstyrelsen	-766		-766	-160	20,9	-123,0
Social- och hälsovårdsutskottet	-80		-80			
Bildningsutskottet	-400		-400	-349	87,3	-231
Tekniska utskottet	-100		-100	-90	90,0	-110
Netto	**-1 346**		**-1 346**	**-599**	**44,5**	**-464**

Kommunstyrelsen investerade i it-anskaffningar, Bildningsavdelningen i anskaffningar av maskiner, möbler och utrustning och Avdelningen för teknik och miljö i anskaffningar av maskiner och utrustning.

Aktier och andelar

	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%	Bokslut 2016
Kommunstyrelsen						-482,0
Social- och hälsovårdsutskottet	-30		-30			
Bildningsutskottet	-100		-100	-12	11,8	-12
Netto	**-130**		**-130**	**-12**	**9,1**	**-494**

Kommunen betalade kommunandelen av investeringarna i Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä till ett belopp av 11 800 euro.

2.6 FINANSIERINGSDELENS UTFALL

ANSVARSPERSON (finansiering och likvida medel): Ekonomi- och förvaltningsdirektören

Bindande mål för år 2017

Under de kommande åren ska investeringar till största delen finansieras med inkomstfinansiering i enlighet med vad som fastställts i strategin. Detta förutsätter att kostnaderna följs strängt, att driftsekonomin är i balans, att inkomsterna för försäljning av egendom öronmärks för utvidgningsinvesteringar och markanskaffningar samt att tidpunkten för investeringarna planeras noggrant för att motsvara det verkliga behovet.

Bindande mål	**Eftersträvad nivå/uppföljningssätt**	
Lån per invånare är under 3 000 euro per 31.12.2017.	Lånebeloppet ska inte ökas i regel i annat fall än för finansiering av utvidgningsinvesteringar. Den eftersträvade nivån uppnås vid behov genom att göra ändringar i intäkterna, kostnaderna och investeringarna.	
	<u>Måluppfyllelse</u> Målet uppfylldes, lånebeloppet per invånare var 2 540 euro. Kommunens lånebelopp ökade med 4,8 miljoner euro under räkenskapsåret. Lånebeloppet var 51,6 miljoner euro (brutto) respektive 42,4 miljoner euro (netto) (lånebelopp ./. kassa) Utvidgningsinvesteringar var sammanlagt ca 3,9 miljoner euro.	

NYCKELTAL	BS 2015	BS 2016	BU 2017	BS 2017
Investeringarnas inkomstfinansiering, %	95,2	62,3	42,0	78,5
Lånebelopp, euro/invånare	1 997	2 354	2 941	2 540

Kommunens likviditet var god under hela räkenskapsåret. Under räkenskapsperioden utnyttjades kortfristiga krediter till ett totalt belopp av 25 miljoner euro inom ramen för den maximala befogenheten på 25 miljoner euro.

Kort- och långfristiga krediter amorterades till ett belopp av 8,6 miljoner euro, långfristiga lån lyftes till ett belopp av 18,3 miljoner euro.

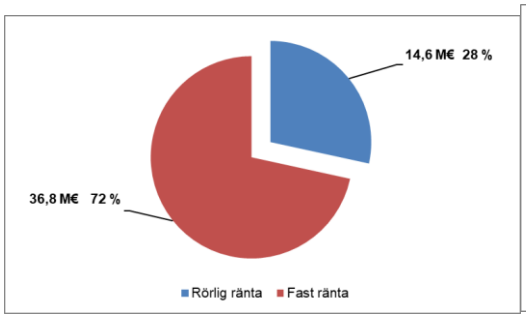
Finansieringsrisker

Den genomsnittliga räntan på kommunens långfristiga lån (inklusive finansinstitutets marginal) var 1,2 % under räkenskapsåret, dvs. samma som under föregående år.

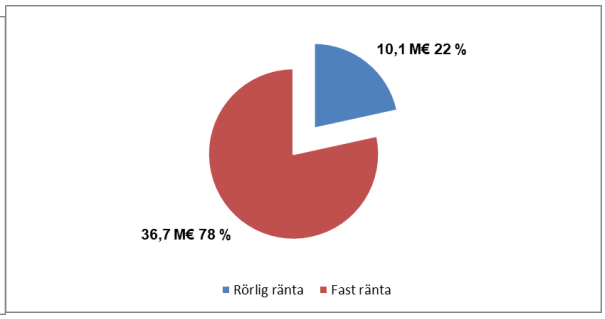
Räntebärande skulder

	M€		
Amorteringar	Finansieringslån	Skuld av finansieringslea	Sammanlagt
2018	9,6	1,15	10,8
2019	8,3	0,96	9,3
2020	6,7	0,7	7,4
2021	6,0	0,4	6,4
2022	5,2	0,26	5,5
2023-	15,8	0,21	16,0
Sammanlagt	51,6	3,7	55,3

Låneportfölj 31.12.2017
51,6 milj. euro

Låneportfölj 31.12.2016
46,8 milj. euro

Av lånen var 72 % lån med fast ränta och 28 % lån med rörlig ränta. Året innan var de motsvarande siffrorna 68 % och 32 %.

Låneportföljens sammansättning har ändrats från lån med rörlig ränta till lån med fast ränta. En procentenhets förändring i räntenivån skulle påverka räntekostnaderna med 0,15 miljoner euro.

Totalt 99,6 % av krediterna kommer från samma medelanskaffningskälla. I låneportföljen ingår ingen valutarisk, alla krediter är i euro.

Utfallet av budgetens finansieringsdel 2017 1 000 €

Primärkommunen exklusive Sibbo Vatten

1 000 €	Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Förv. 2016	Ändr-% 2017/16
Verksamhet och investeringar							
Kassaflödet i verksamheten							
Årsbidrag	7 701	-2 115	5 586	8 870	3 284	11 838	-25,1
Extraordinära poster				0,00		6 434	
Korrektivposter till internt tillförda medel	-5 950		-5 950	-1 883	4 067	-11 929	-84,2
Kassaflödet för investeringarnas del							
Investeringsutgifter	-18 716		-18 716	-12 157	6 559	-18 692	-35,0
Finansieringsandelar för investeringsutgifter				15	15	75	-80,0
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	6 600		6 600	2 413	-4 187	6 697	-64,0
Verksamhet och investeringar, netto	**-10 365**	**-2 115**	**-12 480**	**-2 742**	**9 738**	**-5 577**	**-288**
Finansieringsverksamhet							
Förändringar i utlåningen							
Minskning av utlåningen	1		1	0		1	
Förändringar i lånebeståndet							
Ökning av långfristiga lån	18 500		18 500	18 300	-200	15 000	
Minskning av långfristiga lån	-7 053		-7 053	-13 557	-6 504	-7 883	
Minskning av kortfristiga lån			0			1 000	
Förändringar i eget kapital	0,00		0			-20	
Övriga förändringar i likviditeten							
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital							
Förändring av omsättningstillgångar				2		17	
Förändring av fordringar				-2 496		-1 525	
Förändring av räntefria skulder	122			6 908		-809	
Inverkan på likviditeten	11 570			9 157	3 034	245	

2.7 SAMMANFATTNING AV HUR ANSLAG OCH INKOMSTBUDGETAR HAR UPPNÅTTS

Primärkommunen exklusive Sibbo Vatten

	Bind-ning	Anslag 1 000 €					Beräknade inkomster 1 000 €				
		Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Av-vikel-se	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Av-vikel-se
DRIFTSEKONOMIDEL											
Centralvalnämnden	N	-38		-38	-31	7					
Revisionsnämnden	N	-50		-50	-31	19					
Kommunstyrelsen	N	5 106	-1 315	3 791	1 020	-2 771					
Social- och hälsovårdsutsk.	N	-51 355	0	-51 355	-50 888	467					
Bildningsutskottet	N	-46 574	0	-46 574	-47 526	-952					
Utskottet för teknik och miljö	N	-5 400	-800	-6 200	-5 655	545					
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster	B						92 650		92 650	96 899	4 249
Statsandelar	B						14 100		14 100	14 621	521
Finansiella intäkter och kostnader	N	-518	0	-518	461	979					
INVESTERINGSDEL											
Utvidgningsinvesteringar, nya planområden	N	-3 440		-3 440	-2 637	803					
Utvidgningsinvesteringar, befintliga områden	N	-2 285		-2 285	-397	1 888					
Utvidgningsinvesteringar, byggnader	N	-1 950		-1 950	-1 360	590					
Återinvesteringar	N	-670		-670	-8 798	-8 128					
Saneringsinvesteringar	N	-4 450		-4 450	-2 610	1 840					
Allmänna investeringar	N	-1 945		-1 945	-23	1 922					
Fast egendom	N	4 100		4 100	4 791	691					
Lös egendom	N	-1 346		-1 346	-464	882					
Aktier och andelar	N	-130		-130	-494	-364					
FINANSIERINGSDEL											
Förändringar av utlåningen											
Ökning av utlåningen	B										
Minskning av utlåningen	B	1		1	1	0					
Förändringar av lånebeståndet											
Ökning av långfristiga lån	B	18 500		18 500	15 000	-3 500					
Minskning av långfristiga lån	B	-7 053		-7 053	-7 883	-830					
Förändring av kortfristiga lån	B				1 000	1 000					
Förändringar av lånebeståndet	N	11 447		11 447	8 117	-3 330					
Förändringar av eget kapital	B					0					
Övriga förändringar i likviditeten	N	122		122	4 476	4 354					
Inverkan på likviditeten							-2 946		-2 946	**399**	3 345
TOTALT		-87 929	-2 115	-90 044	-93 931	-3 888	103 805		103 805	111 920	8 115

3 BOKSLUTSKALKYLER

3.1 RESULTATRÄKNING

Primärkommunen och Sibbo Vatten, elimineringarna beaktade

Euro	1.1. - 31.12.2017		1.1. - 31.12.2016	
Verksamhetsintäkter				
Försäljningsintäkter	9 445 871,38		5 468 314,95	
Avgiftsintäkter	7 246 061,15		7 091 551,42	
Understöd och bidrag	1 041 884,39		2 329 183,29	
Övriga verksamhetsintäkter	6 338 233,99	24 072 050,91	9 537 349,47	24 426 399,13
Tillverkning för eget bruk				
Verksamhetskostnader				
Personalkostnader	**-53 469 377,04**		**-51 433 171,11**	
Löner och arvoden	-42 536 723,42		-39 823 286,37	
Lönebikostnader	**-10 932 653,62**		**-11 609 884,74**	
Pensionskostnader	-9 029 125,15		-9 201 446,82	
Övriga lönebikostnader	-1 903 528,47		-2 408 437,92	
Köp av tjänster	-52 192 239,89		-49 625 432,96	
Material, förnödenheter och varor	-8 156 724,07		-7 169 419,48	
Understöd	-5 674 448,69		-6 362 844,23	
Övriga verksamhetskostnader	-5 422 169,71	-124 914 959,40	-5 005 874,19	-119 596 741,97
Verksamhetsbidrag		**-100 842 908,49**		**-95 170 342,84**
Skatteinkomster	96 898 604,44		92 698 185,08	
Statsandelar	14 621 106,00		15 814 820,00	
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	23 511,41		2 173,45	
Övriga finansiella intäkter	171 518,08		177 499,00	
Räntekostnader	-546 793,61		-518 262,54	
Övriga finansiella kostnader	-9 127,83	111 158 818,49	-30 092,03	108 144 322,96
Årsbidrag		**10 315 910,00**		**12 973 980,12**
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-7 279 126,57		-6 454 534,80	
Nedskrivningar		-7 279 126,57		-6 454 534,80
Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter				6 434 483,84
Extraordinära kostnader				
Räkenskapsperiodens resultat	**-7 279 126,57**	**3 036 783,43**	**-6 454 534,80**	**12 953 929,16**
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens				-19 643 597,41
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver		1 339 438,75		7 715 758,99
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder				
Över-/(under)skott		**4 376 222,18**		**1 026 090,74**

3.2 FINANSIERINGSANALYS

Primärkommunen och Sibbo Vatten, interna elimineringar beaktade

Euro	1.1. - 31.12.2017		1.1. - 31.12.2016	
Kassaflödet i verksamheten				
Årsbidrag	10 315 910,00		12 973 980,12	
Extraordinära poster			6 434 483,84	
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 883 126,00	8 432 784,00	-11 929 131,06	7 479 332,90
Kassaflödet för investeringarnas del				
Investeringsutgifter	-13 262 342,06		-20 958 366,94	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	120 000,00		108 750,00	
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående	2 413 285,00	-10 729 057,06	6 697 128,05	-14 152 488,89
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		**-2 296 273,06**		**-6 673 155,99**
Kassaflödet för finansieringens del				
Förändringar i utlåningen				
Ökning av utlåningen				
Minskning av utlåningen	300,00	300,00	900,00	900,00
Förändringar i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	18 300 000,00		15 000 000,00	
Minskning av långfristiga lån	-13 556 678,70		-7 883 019,36	
Förändring av kortfristiga lån		4 743 321,30	1 000 000,00	8 116 980,64
Förändringar i eget kapital			20 121,54	**20 121,54**
Övriga förändringar i likviditeten				
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital				
Förändring av omsättningstillgångar	2 058,30		17 213,50	
Förändring av fordringar	-2 765 699,65		-1 331 659,92	
Förändring av räntefria skulder	6 730 902,32	3 967 260,97	94 421,21	-1 220 025,21
Kassaflödet för finansieringens del		**8 710 882,27**		**6 917 976,97**
Förändring av likvida medel		**6 414 609,21**		**244 820,98**
Förändring av likvida medel				
Likvida medel 31.12	9 170 428,67		2 756 342,83	
Likvida medel 1.1	2 756 342,83		3 001 164,26	

3.3 BALANSRÄKNING

Primärkommunen och Sibbo Vatten, elimineringarna beaktade

AKTIVA	**31.12.2017**	**31.12.2016**
BESTÅENDE AKTIVA	***203 905 348,29***	***198 547 438,47***
Immateriella tillgångar	*165 910,93*	*243 208,62*
Övriga utgifter med lång verkningstid	165 910,93	243 208,62
Materiella tillgångar	*156 731 446,95*	*151 020 351,36*
Mark- och vattenområden	34 897 501,47	33 489 535,86
Byggnader	80 532 386,02	79 814 809,82
Fasta konstruktioner och anordningar	23 083 139,80	22 389 689,12
Maskiner och inventarier	1 215 217,13	804 053,49
Övriga materiella tillgångar	56 580,60	56 580,60
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	16 946 621,93	14 465 682,47
Placeringar	*47 007 990,41*	*47 283 878,49*
Aktier och andelar	47 005 734,42	47 281 322,50
Övriga lånefordringar	2 255,99	2 555,99
FÖRVALTADE MEDEL	***268 777,67***	***275 778,85***
Statliga uppdrag	12 060,75	19 195,29
Donationsfondernas särskilda täckning	256 716,92	256 583,56
RÖRLIGA AKTIVA	***17 944 044,13***	***8 766 243,74***
Omsättningstillgångar	*21 275,96*	*23 334,26*
Material och förnödenheter	21 275,96	23 334,26
Fordringar	*8 752 266,30*	*5 986 566,65*
Långfristiga fordringar	*185 542,42*	*307 256,42*
Lånefordringar	50 000,00	50 000,00
Övriga fordringar	13 827,00	13 827,00
Resultatregleringar	121 715,42	243 429,42
Kortfristiga fordringar	*8 566 723,88*	*5 679 310,23*
Kundfordringar	3 023 383,85	2 088 788,93
Övriga fordringar	3 152 629,78	2 996 393,04
Resultatregleringar	2 390 710,25	594 128,26
Finansiella värdepapper	*73,20*	*73,20*
Aktier och andelar	73,20	73,20
Kassa och bank	9 170 428,67	2 756 269,63
AKTIVA SAMMANLAGT	***222 118 170,09***	***207 589 461,06***

PASSIVA	**31.12.2017**	**31.12.2016**
EGET KAPITAL	***82 696 432,08***	***78 320 209,90***
Grundkapital	68 113 361,72	68 113 361,72
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	10 206 848,18	9 180 757,44
Räkenskapsperiodens över-/underskott	4 376 222,18	1 026 090,74
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	***44 243 613,75***	***45 583 052,50***
Avskrivningsdifferenser	21 619 524,39	22 958 963,14
Reserver	22 624 089,36	22 624 089,36
AVSÄTTNINGAR	***163 105,96***	***137 952,73***
Övriga avsättningar	163 105,96	137 952,73
FÖRVALTAT KAPITAL	***268 777,67***	***275 778,85***
Statliga uppdrag	12 060,75	19 195,29
Donationsfondernas kapital	256 716,92	256 583,56
FRÄMMANDE KAPITAL	***94 746 240,63***	***83 272 467,08***
Långfristigt	*59 401 393,29*	*46 552 967,76*
Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	41 870 000,00	33 100 000,00
Lån från offentliga samfund	165 755,15	188 577,67
Erhållna förskott	4 368 304,68	
Anslutningsavgifter och övriga skulder	12 997 333,46	13 264 390,09
Kortfristigt	*35 344 847,34*	*36 719 499,32*
Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	9 530 000,00	13 500 000,00
Lån från offentliga samfund	22 822,52	56 678,77
Erhållna förskott	10 529 371,02	10 816 421,73
Leverantörsskulder	5 910 975,56	4 701 742,75
Anslutningsavgifter och övriga skulder	1 042 123,49	1 029 025,82
Resultatregleringar	8 309 554,75	6 615 630,25
PASSIVA SAMMANLAGT	***222 118 170,09***	***207 589 461,06***

3.4 KONCERNKALKYLER

Koncernresultaträkning

Euro	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Verksamhetsintäkter	70 851 581,51	69 321 177,00
Verksamhetskostnader	-167 663 090,61	-160 911 511,00
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	266 105,24	165 540,00
Verksamhetsbidrag	**-96 545 403,86**	**-91 424 794,01**
Skatteinkomster	96 898 604,44	92 698 185,08
Statsandelar	14 621 106,00	15 814 820,00
Finansiella intäkter och kostnader	-502 655,65	-510 727,00
Ränteintäkter	24 673,91	4 258,00
Övriga finansiella intäkter	232 074,18	248 768,00
Räntekostnader	-579 968,41	-570 339,00
Övriga finansiella kostnader	-179 435,34	-193 414,00
Årsbidrag	**14 471 650,95**	**16 577 484,07**
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-11 106 184,60	-10 234 319,00
Nedskrivningar	0	-3 459,35
Extraordinära intäkter	90 335,30	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	**3 455 801,65**	**6 339 705,72**
Bokslutsdispositioner	0,00	0,00
Minoritetsandelar	-2 356,05	-17 812,00
Räkenskapsperioden överskott (underskott)	**3 453 445,61**	**6 321 893,71**

Koncernfinansieringskalkyl

	31.12.2017	31.12.2016
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	14 471 651,00	16 577 482,78
Extraordinära poster	90 335,00	
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 869 242,00	-10 980 971,63
	12 692 744,00	*5 596 511,15*
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-16 520 092,00	-24 081 060,10
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	147 292,00	129 191,88
Inkoster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	2 537 609,00	11 746 603,88
	-13 835 190,99	*-12 205 264,34*
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	**-1 142 447,00**	**-6 608 753,20**
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-350 465,00	
Minskning av utlåningen	0,00	95 706,50
	-350 465,00	*95 706,50*
Förändringar av lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	16 088 484,00	2 546 672,65
Förändring av kortfristiga lån	-3 111 999,00	
	12 976 485,01	*2 546 672,66*
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	27 210,00	
Förändring av omsättningstillgångar	52 206,00	-41 993,73
Förändring av fordringar	-2 413 110,00	-657 114,07
Förändring av räntefria skulder	-2 244 512,00	3 794 015,00
Övriga förändringar av av likviditeten	-4 578 206,00	3 094 907,20
Finansieringens kassaflöde	**8 047 814,01**	**5 737 286,36**
Förändring av likvida medel	**6 905 367,01**	**-871 466,83**
Likvida medel 31.12	13 171 236,00	6 038 620,14
Likvida medel 1.1	6 265 868,00	6 910 087,25

Koncernbalansräkning

AKTIVA	**2017**	**2016**
BESTÅENDE AKTIVA	***212 994 669,20***	***207 141 876,00***
Immateriella tillgångar	*2 162 692,26*	*2 289 020,99*
Immateriella rättigheter	1 432 189,00	0,00
Övriga utgifter med lång verkningstid	668 283,00	2 289 021,00
Förskottsbetalningar	62 220,28	0,00
Materiella tillgångar	*203 246 666,92*	*198 172 615,01*
Mark- och vattenområden	35 522 194,00	33 489 536,00
Byggnader	120 628 197,00	126 967 074,00
Fasta konstruktioner och anordningar	24 720 254,00	22 389 689,00
Maskiner och inventarier	3 430 825,00	804 053,00
Övriga materiella tillgångar	330 290,92	56 581,00
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	18 614 905,00	14 465 682,00
Placeringar	*7 585 311,02*	*6 680 240,00*
Övriga aktier och andelar	7 232 289,00	6 677 684,00
Övriga lånefordringar	3 145,00	2 556,00
Övriga fordringar	349 877,02	0,00
FÖRVALTADE MEDEL	***446 393,52***	***473 602,53***
Statliga uppdrag	60 816,02	51 612,06
Donationsfondernas särskilda täckning	142 753,75	142 592,97
Övriga förvaltade medel	242 823,74	279 397,49
RÖRLIGA AKTIVA	***24 176 826,44***	***14 910 554,14***
Omsättningstillgångar	*433 935,54*	*486 141,00*
Material och förnödenheter	34 095,00	23 334,00
Varor under tillverkning	63 901,58	0,00
Övriga omsättningstillgångar	335 938,96	462 807,00
Fordringar	*10 571 654,12*	*8 158 545,01*
Långfristiga fordringar	*208 183,51*	*307 256,00*
Kundfordringar	484,96	0,00
Lånefordringar	50 000,00	50 000,00
Övriga fordringar	140 491,43	257 256,00
Resultatregleringar	17 207,12	0,00
Kortfristiga fordringar	*10 363 470,60*	*7 851 289,00*
Kundfordringar	3 694 514,00	2 125 934,00
Lånefordringar	37,60	4 239,00
Övriga fordringar	5 891 936,00	5 126 988,00
Resultatregleringar	776 984,00	594 128,00
Finansiella värdepapper	1 214 002,78	227 247,99
Aktier och andelar	20 862,10	227 248,00
Placeringar i penningmarknadsinstrument	71 200,00	0,00
Övriga värdepapper	1 121 940,63	0,00
Kassa och bank	11 957 234,00	6 038 620,14
AKTIVA TOTALT	***237 617 889,16***	***222 526 035,67***

PASSIVA	**2017**	**2016**
EGET KAPITAL	***127 841 377,72***	***123 450 595,99***
Grundkapital	68 113 361,72	68 113 384,00
Uppskrivningsfond		
Övriga egna fonder	553 494,00	531 974,00
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	55 721 077,00	48 483 344,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	3 453 445,00	6 321 894,00
MINORITETSANDELAR	67 842,00	85 799,00
FRIVILLIGA RESERVERINGAR	0,00	0,00
AVSÄTTNINGAR	***1 148 035,49***	***1 134 107,56***
Avsättningar för pensioner	13 265,49	14 959,00
Övriga avsättningar	1 134 770,00	1 119 148,56
FÖRVALTAT KAPITAL	***448 025,75***	***474 898,73***
Statliga uppdrag	60 938,52	51 612,06
Donationsfondernas kapital	269 868,48	269 941,25
Övrigt förvaltat kapital	117 217,75	153 345,41
FRÄMMANDE KAPITAL	***108 112 607,39***	***97 380 635,01***
Långfristigt	*63 492 792,98*	*53 104 905,01*
Masskuldebrevslån	0,00	0,00
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	48 348 976,00	33 100 000,00
Lån från offentliga samfund	193 306,09	188 578,00
Lån från övriga kreditgivare	834 780,00	0,00
Erhållna förskott	58 688,88	32 787,00
Anslutningsavgifter och övriga skulder	14 057 042,00	19 783 540,00
Resultatregleringar		
Kortfristigt	*44 619 813,41*	*44 275 729,99*
Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	10 355 222,00	13 500 000,00
Lån från offentliga samfund	23 480,03	56 679,00
Lån från övriga kreditgivare	65 977,00	0,00
Erhållna förskott	11 009 344,39	10 816 422,00
Leverantörsskulder	11 715 664,00	4 710 014,00
Anslutningsavgifter och övriga skulder	1 898 738,00	8 576 985,00
Resultatregleringar	9 551 388,00	6 615 630,00
PASSIVA TOTALT	***237 617 889,16***	***222 526 035,67***

4 NOTER TILL BOKSLUTET

4.1 VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGSPRINCIPER SAMT METODER

Periodiseringsprinciper
Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis. Avvikande från redovisning på prestationsbasis har skatteintäkter bokförts enligt redovisningstidpunkten på räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av tillgångar bland bestående aktiva
Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i avsnittet om grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av placeringar
Poster av placeringskaraktär bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift.

Värdering av omsättningstillgångar
Omsättningstillgångarna har upptagits i balansräkningen enligt det vägda medelanskaffningspriset eller till en lägre sannolik anskaffningsutgift eller till beloppet av det sannolika överlåtelsepriset.

Värdering av finansieringstillgångar
Fordringarna har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till lägre sannolikt värde. Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Jämförbarheten hos uppgifterna för föregående räkenskapsperiod
Det skedde inga förändringar i kommunens struktur år 2017.

Skyldighet att täcka underskott
Till följd av nya bestämmelser är kommunerna skyldiga att täcka väsentliga och långvariga underskott i sådana samkommuner där kommunen är medlem. Därutöver har Sibbo kommun gjort en obligatorisk avsättning som grundat sig på avtal för Kungsvägens arbetshälsa på 125 000 euro, där den resultatpåverkande delen är 25 000 euro.

4.2 PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNBOKSLUT

Koncernbokslutets omfattning
I koncernbalansräkningen har sammanställts alla dottersammanslutningar (ägarandel över 50 %) samt alla samkommuner där kommunen är medlem, och intressesamfund, där kommunens ägarandel är över 20 %.

Interna transaktioner och interna bidrag
Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsammanslutningar och de samkommuner där kommunen är delägare har eliminerats med undantag för transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats. Detta gäller också en försäljningsvinst som uppstod i samband med en apportöverlåtelse och uppskrivningar av fastigheternas värde.

Eliminering av internt innehav
Kommunens och dess dottersamfunds interna innehav har eliminerats enligt den nominella metoden (parivärdesmetoden).

Kommunens och dess dottersamfunds samt samkommunernas interna innehav har eliminerat. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på räkenskapsperioden för anskaffningen.

Minoritetsandelar
Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Korrigering av avskrivningar enligt plan
Avskrivningarna på fastighetsdottersamfundens och stiftelsernas materiella och immateriella tillgångar har korrigerats så att de stämmer med avskrivningsplanen, och restvärdesdifferensen har bokförts med posterna Överskott (underskott) och Överskott (underskott) från föregående räkenskapsperioder i eget kapital som motkonto.

Avskrivningar på immateriella och materiella tillgångar i bostadsaktiebolag och andra ömsesidiga fastighetsdotterbolag har korrigerats enligt plan. Differensen i restvärdena har i koncernresultaträkningen redovisats som en korrigering av dottersammanslutningens avskrivningar och den differens som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder som en korrigering av över- eller underskott från tidigare räkenskapsperioder i koncernbalansen.

Ägarintressesamfund
Ägarintressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Avskrivningsdifferenser och reserver
I enlighet med de nya boksföringsbestämmelserna har avskrivningsdifferenser och reserver överförts till det egna kapitalet före koncernsammanställningen.

I koncernens balansräkning har frivilliga och skattebaserade reserver samt avskrivningsdifferenser fördelats på fritt eget kapital och latent skatteskuld. Fördelningen har tagits i beaktande vid elimineringen av innehav, separeringen av minoritetsandelar samt sammanställningen av ägarintressesammanslutningar.

Noter till resultaträkningen
Innefattar primärkommunen och Sibbo Vatten exklusive ömsesidiga fastighetsaktiebolagen.

4.3 VERKSAMHETENS INTÄKTER UPPDELADE PÅ DE OLIKA VERKSAMHETER SOM KOMMUNEN DEFINIERAT

	2017	2016
Allmän förvaltning	3 895 678,67	6 452 022,97
Social- och hälsovårdsavdelningen	8 707 468,74	6 722 558,15
Bildningsavdelningen	4 593 746,88	4 629 321,02
Avdelningen för teknik och miljö	6 875 156,62	6 622 496,99
Kommunens verksamhetsintäkter totalt	**24 072 050,91**	**24 426 399,13**

4.4 SPECIFIKATION AV SKATTEINKOMSTER

	2017	2016
Kommunens inkomstskatt	83 263 855,77	80 235 395,28
Andel av samfundsskatteintäkter	4 677 689,11	4 073 081,83
Fastighetsskatt	8 957 059,56	8 389 707,97
Skatteinkomster totalt	**96 898 604,44**	**92 698 185,08**

4.5 SPECIFIKATION AV STATSANDELAR

	2017	2015
Statsandelen för kommunal basservice	20 789 716,00	22 203 342,00
Därav: Utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna (+/-)	-4 807 664,00	-4 186 795,00
Utjämning till följd av systemändringen (+/-)		0,00
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-1 360 946,00	-2 201 727,00
Statsandelar sammanlagt	**14 621 106,00**	**15 814 820,00**

* I statsandelarna ingår en rättelsepost på cirka 0,4 miljoner euro som har bokförts som inkomst. En begäran om korrigering har skickats till Utbildningsstyrelsen och den grundar sig på en korrigering av antalet elever.

4.6 SPECIFIKATION AV KÖPTA TJÄNSTER

	2017	2016
Köp av kundtjänster	40 172 898,68	30 850 298,78
Köp av övriga tjänster	12 022 012,16	18 775 134,18
Skatteinkomster totalt	**52 194 910,84**	**49 625 432,96**

4.7 GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN OCH ÄNDRINGAR I DEM

Avskrivningarna har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt plan har beräknats på anskaffningsutgiften för immateriella och materiella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska livslängden.

De uppskattade avskrivningstiderna och avskrivningsmetoderna är:

Övriga utgifter med lång verkningstid		
Adb-program	2 år	Linjär avskrivning
Övriga	2–5 år	Linjär avskrivning*
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	25 år	Linjär avskrivning
Bostadsbyggnader	30 år	Linjär avskrivning
Övriga byggnader	10–20 år	Linjär avskrivning
Gator, vägar, torg och parker	20 år	Linjär avskrivning
Nätverk	30 år	Linjär avskrivning
Övriga fasta konstruktioner och anordningar	10–15 år	Linjär avskrivning
Transportmedel	5–10 år	Linjär avskrivning
Datautrustning	3 år	Linjär avskrivning
Övrig utrustning och möbler	3–5 år	Linjär avskrivning
Naturresurser		Avskrivning enligt användning

Små anskaffningar inom bestående aktiva, vars anskaffningskostnad är lägre än 10 000, har kommunen bokfört som årskostnader.

Vid avskrivningarna har ovanstående avskrivningsplan följts för de objekt som blivit färdiga år 2015. För tillgångar som blivit färdiga under tidigare år har man använt längre avskrivningstider utgående från särskilda kriterier som erhållits. Under gruppen Övriga immateriella tillgångar* har dock beträffande Sibbo kommuns investeringar i andra kommuners vatten- och avloppsverk (t.ex. Sibbo kommuns andel i Viksbacka reningsverk) tillämpats maximal rekommenderad avskrivningstid på 20 år.

4.8 ÄNDRINGAR I AVSÄTTNINGAR

	2017	**2016**
Avsättning för iståndsättande av avstjälpningsplats 1.1	70 489,01	70 489,01
Ökningar under räkenskapsperioden		
Minskningar under räkenskapsperioden		
Avsättning för iståndsättande av avstjälpningsplats 31.12	**70 489,01**	**70 489,01**
Avsättning för täckande av Kungsvägens arbetshälsas underskott 1.1	40 000,00	40 000,00
Ökningar under räkenskapsperioden	25153,23	
Minskningar under räkenskapsperioden		
Avsättning för täckande av Kungsvägens arbetshälsas underskott 31.12	**65 153,23**	**40 000,00**
Avsättning för täckande av samkommuners underskott 1.1	27 463,72	147 221,00
Ökningar under räkenskapsperioden		27 463,72
Minskningar under räkenskapsperioden		-147 221,00
Avsättning för täckande av samkommuners underskott 31.12	**27 463,72**	**27 463,72**

4.9 FÖRSÄLJNINGSVINSTER OCH -FÖRLUSTER FRÅN TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA

	2017	2016
Övriga verksamhetsintäkter		
Vinster från överlåtelser av mark- och vattenområden	**2 073 036,67**	5 509 812,89
Vinster från överlåtelser av byggnader		454 704,54
Övriga överlåtelsevinster		60 452,35
Överlåtelsesvinster totalt	**2 073 036,67**	**6 024 969,78**
Övriga verksamhetskostnader		
Förlust vid överlåtelse av fastigheten K 5001T1 jämte Förvalning	164 757,44	
Förlust vid överlåtelse av mark- och vattenområden		
Försäljningsförluster totalt	**164 757,44**	**0,00**

4.10 SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL

	2017	2016
Dividendintäkter från andra samfund	3,80	3,40
Ränta på grundkapital från samkommuner	155 999,78	156 961,96
Totalt	**156 003,58**	**156 965,36**

4.11 SPECIFIKATION AV EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2017	2016
Extraordinära intäkter		
Överlåtelsevinst för byggnader till KKOY		6 434 483,84
Extraordinära intäkter totalt	**0,00**	**6 434 483,84**

Noter till balansräkningen

Noter till aktiva i balansräkningen

4.12 MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Bestående aktiva

Immateriella tillgångar

	Immateri-ella rättig-heter	Övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts-betalningar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1		243 208,62		243 208,62
Ökningar under räkenskapsperioden				
Räkenskapsperiodens avskrivning		77 297,69		77 297,69
Nedskrivningar och återföringar av dem				
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12		165 910,93		165 910,93

Materiella tillgångar

	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbet. och pågående nyanläggningar	Totalt
utgift 1.1	33 489 535,86	79 814 809,82	22 389 689,12	804 053,49	56 580,60	14 465 682,47	151 020 351,36
Ökningar under räkenskapsperioden	1 788 529,95	5 444 317,58	3 076 441,41	732 701,84		5 236 399,86	16 278 390,64
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden			105 000,00				105 000,00
Minskningar under räkenskapsperioden	380 564,34	544 844,96	29 016,81	9 445,73		-2 755 460,40	-1 791 588,56
Räkenskapsperiodens avskrivningar		4 181 896,52	2 248 973,92	312 092,47			6 742 962,91
Oavskriven anskaffnings-utgift 31.12	34 897 501,47	80 532 385,92	23 083 139,80	1 215 217,13	56 580,60	16 946 621,93	156 731 446,85
Väsentliga tilläggsavskrivningar		458 866,07					

Placeringar bland bestående aktiva

Aktier och andelar

	Aktier, koncern-bolag	Aktier, intresse-bolag	Andelar i sam-kommuner	Övriga aktier och andelar	Totalt
Anskaffningsutg. 1.1	33 170 870,48	549 047,32	10 040 411,10	3 520 993,60	47 281 322,50
Ökningar			11 809,42		11 809,42
Minskningar				-287 397,50	-287 397,50
Anskaffningsutg. 31.12	33 170 870,48	549 047,32	10 052 220,52	3 233 596,10	47 005 734,42

Msb-, övriga låne- och övriga fordringar

	Fordringar på övriga samfund	Totalt
Anskaffningsutg. 1.1	2 555,99	2 555,99
Minskningar	-300,00	-300,00
Anskaffningsutg. 31.12	2 255,99	2 255,99

Väsentliga ändringar i värdet på samkommunandelar

	Balans-värde 1.1	Ökningar under räkenskaps-perioden	Minskningar under räkenskaps-perioden	Balans-värde 31.12	Kommunens andel i sam-kommunens grundkapital	Differens
Itä-Uudenmaan KKY	1 254 726,19	11 809,42		1 266 535,61	988 107,70	-278 427,91

Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

				Kommunkoncernens andel, €		
Namn	Hemort	Kommunens ägarandel, %	Koncernens ägarandel, %	av eget kapital	av främmande kapital	av räkenska-pernas vinst/förlust
Dottersamfund						
Bostads Ab Gransångaren	Sibbo	100,00	100,00	185 223,07	384 515,14	-26,22
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	Sibbo	51,60	51,60	259 301,78	735 875,75	-14 753,10
Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 14	Sibbo	100,00	100,00	25 252 265,56	67 223,79	-234,44
Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 18	Sibbo	100,00	100,00	6 402 465,83	27 194,81	-34,17
Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Hälsovägen 1	Sibbo	100,00	100,00	827 464,52	20 173,38	-35,48
			Totalt	**32 926 720,76**	**1 234 982,87**	**-15 083,41**
Samkommuner						
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt	Helsingfors	1,32	1,32	5 235 622,01	7 809 142,89	749 718,22
Kårkulla samkommun	Pargas	4,37	4,37	490 653,38	794 140,34	-50 341,68
Eteva ky	Mäntsälä	0,80	0,80	124 774,52	412 224,84	-11 156,36
Keski-Uudenmaan KKY	Träskända	4,45	4,45	1 469 155,94	444 965,46	-256 061,57
Itä-Uudenmaan KKY	Borgå	7,16	7,16	1 439 460,91	992 871,04	-45 995,22
Samkommunen för yrkesutbildning i östra Nyland	Borgå	16,33	16,33	1 213 940,81	153 297,79	128 659,39
Nylands förbund	Helsingfors	1,19	1,19	18 787,95	20 402,64	2 088,11
Tuusulan seudun vesilaitos	Tusby	15,7	15,7	2 630 508,33	979 352,40	-12 168,80
Helsingin seudun liikenne	Helsingfors	1,6	1,6	1 337 831,73	1 665 181,77	-302 491,06
			Totalt	**13 960 735,58**	**13 271 579,17**	**202 251,03**
Intressesamfund						
Bostads Ab Sibbo Tallmo	Sibbo	50,00	50,00	156 860,81	3 974,18	633,06
Bostads Ab Sibbo Vintergröna	Sibbo	29,60	29,60	46 943,44	537,84	-1 721,77
Asunto Oy Sato-Talma	Sibbo	23,80	23,80	2 643 489,06	16 063,31	110,38
Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy	Borgå	25,60	25,60	1 504 933,15	645 643,29	171 469,94
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	Sipoo	33,51	33,51	46 720,86	3 184 920,10	-3 573,36
			Totalt	**4 398 947,32**	**3 851 138,72**	**166 918,25**

4.13 SPECIFIKATION ÖVER FORDRINGAR

	2017	2016
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på dottersamfund		
Kundfordringar	1 754,42	4 043,85
Totalt	1 754,42	4 043,85
Fordringar på samkommuner, i vilka kommunen är medlem		
Kundfordringar	113 029,01	6 008,08
Lånefordringar		
Övriga fordringar		
Resultatregleringar		9 347,39
Totalt	113 029,01	15 355,47
Fordringar på intresse- och andra ägarintressesamfund		
Kundfordringar	6 741,88	4 159,28
Totalt	6 741,88	4 159,28
Fordringar sammanlagt	**121 525,31**	**23 558,60**

4.14 VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGA FORDRINGAR

	2017	2016
Kortfristiga resultatregeleringar		
Krediteringar från kommuner och samkommuner	207 963,00	221 439,00
Övriga inkomster som inte erhållits	375 415,31	598 617,68
Ickeerhållna inkomster totalt	**583 378,31**	**820 056,68**

Noter till passiva i balansräkningen

4.15 SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET

	Koncernen		Kommunen	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Grundkapital 1.1	68 113 361,72	68 113 384,00	68 113 361,72	68 113 361,72
Ökningar				
Minskningar				
Grundkapital 31.12	68 113 361,72	68 113 384,00	68 113 361,72	68 113 361,72
Övriga egna fonder 1.1	531 974,00	2 910 429,04		
Överföringar till fonden	21 520,00			
Överföring från fonden	0,00	-2 378 455,04		
Övriga egna fonder totalt 31.12	553 494,00	531 974,00		
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	54 805 238,00	54 488 077,52	10 206 848,18	9 180 757,44
Överföring till skadefonden				
Övriga förändringar		-6 004 733,52		0,00
Rättelse av fel som uppkommit under	915 839,00			
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	55 721 077,00	48 483 344,00	10 206 848,18	9 180 757,44
Räkenskapsperiodens överskott/underskott		6 321 894,00	4 376 222,18	1 026 090,74
Eget kapital totalt	**124 387 932,72**	**123 450 596,00**	**82 696 432,08**	**78 320 209,90**

4.16 TILL LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL HÖRANDE SKULDER SOM FÖRFALLER SENARE ÄN EFTER FEM ÅR

	Konserni		Kunta	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 060 224,00	13 455 998,34	15 750 000,00	10 000 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	61 839,00	128 994,86	36 288,09	104 299,20
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**19 122 063,00**	**13 584 993,20**	**15 786 288,09**	**10 104 299,20**

4.17 AVSÄTTNINGAR

	Koncernen		Kommunen	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Övriga avsättningar	632 389,56			
Pensionsreservering	13 265,48	14 959,00		
Skadeersättningsreservering				
Hyresansvar för oanvända lokaler				
Miljöansvar	91 625,01	92 946,01	70 489,01	70 489,01
Avsättningar för samkommunernas underskott				
Övriga ansvar	135 411,97	348 436,59	92 616,95	67 463,72
Patientskadeförsäkringsavgiftsansvar (sk)		677 765,96		
Övriga avsättningar sammanlagt	**872 692,02**	**1 134 107,56**	**163 105,96**	**137 952,73**

4.18 AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER

	2017	**2016**
- Investeringsreservering för Söderkulla skola åkl 7-9	217 834,06	741 993,07
- Investeringsreservering för byggande av kommunalteknik på nya planområden	733 643,01	3 511 517,74
- Investeringsreservering för byggande av Skolcentret Nickbys hjärta	387 961,68	18 705 452,33
Avskriviningsdifferens sammanlagt	*1 339 438,75*	*22 958 963,14*
Reserveringar		
- Investeringsreservering för byggande av kommunalteknik på nya planområden		4 274 089,36
- Investointivaraus Keravalla Maantie 148 parantamiseen		650 000,00
- Investointivaraus Sipoonlahden koulun laajentamiseen,		12 700 000,00
- Investointivaraus Sipoonlahden koulun laajentamiseen, vaihe II,		5 000 000,00
Reserveringar sammanlagt	*0,00*	*22 624 089,36*
Totalt	**1 339 438,75**	**45 583 052,50**

4.19 FRÄMMANDE KAPITAL

Kortfristigt

	2017	2016
Skulder till dottersamfund		
Erhållna förskott		
Leverenatörsskulder		
Övriga skulder	4 368 304,68	1 059 270,15
Resultatregleringar		
Totalt	*4 368 304,68*	*1 059 270,15*
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem		
Erhållna förskott		
Leverenatörskulder	344 583,34	259 719,19
Övriga skulder		
Resultatregleringar		
Totalt	*344 583,34*	*259 719,19*
Skulder till intresse- och andra ägarintressesamfund		
Erhållna förskott		
Leverenatörsskulder	23 926,39	20 717,09
Övriga skulder		
Resultatregleringar		
Totalt	*23 926,39*	*20 717,09*
Främmande kapital sammanlagt	**4 736 814,41**	**1 339 706,43**

4.20 SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Övriga långfristiga skulder				
Anslutningsavgifter	13 287 333,46	12 495 119,94	12 997 333,46	12 205 119,94
Övriga långfristiga skulder totalt	**13 287 333,46**	**12 495 119,94**	**12 997 333,46**	**12 205 119,94**

4.21 VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL

	Koncernen		Kommunen	
	2017	2016	2017	2016
Kortfristiga resultatregleringar				
Periodisering av löner och lönebikostnader	5 900 294,00	9 215 519,20	6 116 897,40	5 794 653,33
Ränteperiodiseringar	126 276,00	327 354,95	126 275,96	136 399,09
Övriga obetalda utgifter	3 524 818,00	1 240 037,21	2 066 381,39	684 577,83
Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	**9 551 388,00**	**10 782 911,36**	**8 309 554,75**	**6 615 630,25**

4.22 VÅRDTAGARNAS MEDEL SOM INTE UPPTAGITS I BALANSRÄKNINGEN

	2017	2016
Vårdtagarnas medel 31.12	467,95	467,95

Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

4.23 LEASINGANSVAR SAMMANLAGT

	2017	2016
Förfaller under följande räkenskapsperiod	1 154 927,63	553 494,19
Förfaller senare	2 608 681,07	1 252 147,43
Sammanlagt	**3 763 608,71**	**1 805 641,62**

Leasingavtalen innehåller inga väsentliga ansvar på grund av uppsägnings- och inlösningsvillkor.

4.24 ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER GIVNA AV KOMMUNEN

	2017	2016
Borgensförbindelser för samfund inom samma koncern		
Ursprungligt kapital	1 231 762,96	1 231 762,96
Återstående kapital	**777 426,70**	**830 792,58**
Borgensförbindelser till förmån för övriga		
Ursprungligt kapital	12 361 699,16	12 361 699,16
Återstående kapital	**10 028 697,95**	**10 412 776,47**
Avtalsansvar		
Iståndsättandet av landsväg 148 för SOK	**0,00**	**1 128 135,52**

4.25 ANSVAR FÖR KOMMUNERNAS GARANTICENTRALS BORGENANSVAR

	2017	2016
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	111 526 541,00	93 541 542,00
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar utan täckning 31.12		
Kommunens eventuella ansvar för garanticentralens fond 31.12	73 709,51	69 822,55

4.26 ANTAL ANSTÄLLDA 31.12

	2017		2016	
	Heltid	**Deltid**	**Heltid**	**Deltid**
Allmän förvaltning	76	2	69	3
Social- och hälsovård	338	72	303	71
Undervisning och kultur	557	132	538	114
Teknik och miljö	103	15	99	22
Totalt	**1 074**	**221**	**1 009**	**210**

Personalkostnader

	2017	2016
Personalkostnader enligt resultaträkningen	53 469 377,04	51 433 171,11
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar	9 725,73	3 897,95
Personalkostnader sammanlagt	**53 479 102,77**	**51 437 069,06**

4.27 FÖRTROENDEVALDAAVGIFTER SOM DRAGITS AV FÖRTROENDEVALDAS LÖNER OCH REDOVISATS

	2017	2016
Svenska folkpartiet	11 219,33	8 735,25
Samlingspartiet	8 064,75	5 468,00
Sipoon demarit	2 020,75	598,50
Sibbo Socialdemokrater	3 905,17	3 246,00
Keskustapuolueen Sipoon paikallisyhdistys	542,92	2 790,00
De gröna i Sibbo	6 388,50	1 466,00
Vårt gemensamma Sibbo	326,00	1 279,00
Sipoon Perussuomalaiset	1 178,83	1 520,00
Kristdemokraterna i Finland	321,92	
Redovisade förtroendevalda-avgifter totalt	33 968,17	25 102,75

4.28 ARVODEN TILL REVISOR

	2017	2016
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Revisionsarvoden	14 859,30	16 572,95
Utlåtanden av revisor		
Uppgifter som skreterare för revisionsnämnden	4 782,50	7 761,00
Övriga arvoden		2 124,65
Arvoden sammanlagt	**19 641,80**	**26 458,60**

4.29 HÄNDELSER I INTRESSENTGRUPPER

	2017
Ett direktörsavtal enligt kommunallagen ingicks med kommundirektören 13.12.2017 där det avtalas om ett avgångsvederlag motsvarande 12 månaders lön (10 500 €/mån.)	126 000,00
Händelser i intressentgrupper tillsammans	**126 000,00**

5 AFFÄRSVERKET SIBBO VATTEN

5.1 SIBBO VATTEN, BOKSLUTSKALKYL OCH NYCKELTAL

Resultaträkning

	ulkoinen 1.1 - 31.12.2017	ulkoinen 1.1 - 31.12.2016
Omsättning	**4 279 570,90**	**3 830 456,98**
Övriga intäkter av affärsverksamhet	**176 010,54**	**102 132,39**
Material och tjänster		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 648 837,48	-725 661,54
Inköp under räkenskapsperioden	-775 609,03	-725 661,54
Köp av tjänster	-873 228,45	-771 333,94
	-1 648 837,48	**-1 496 995,48**
Personalkostnader	**-444 693,13**	**-529 960,07**
Löner och arvoden	-357 203,70	-419 447,66
Lönebikostnader	-87 489,43	-110 512,41
Pensionskostnader	-74 786,64	-83 595,14
Övriga lönebikostnader	-12 702,79	-26 917,27
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-1 132 916,40	-1 174 860,98
	-1 132 916,40	**-1 174 860,98**
Övriga kostnader för affärsverksamhet	**-94 101,09**	**-38 605,08**
Rörelseöverskott (-underskott)	**1 135 033,34**	**692 167,76**
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella intäkter	2 042,98	4 590,10
Räntekostnader	-88 585,12	
Ersättning för grundkapital	-735 350,22	-735 350,22
	-821 892,36	**-730 760,12**
Överskott (underskott) före extraordinära poster	**313 140,98**	**-38 592,36**
Överskott (underskott) före överföring till reserv	**313 140,98**	**-38 592,36**
Räkenskapsperioden överskott (underskott)	**313 140,98**	**-38 592,36**

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL	2017	2016
Avkastning av placerat kapital, %	18,2	20,0
Avkastning av kommunen placerade kapital, %	16,8	20,0
Vinst, %	7,3	-1,0

Finansieringsanalys

	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2016
Kassaflödet i verksamheten		
Rörelseöverskott	1 135 033,34	692 167,76
Avskrivningar och nedskrivningar	1 132 916,40	1 174 860,98
Finansiella intäkter och kostnader	-821 892,36	-730 760,12
	1 446 057,38	**1 136 268,62**
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringar i anläggningstillgångar	-1 104 465,19	-2 266 350,27
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	105 000,00	33 750,00
	-999 465,19	**-2 232 600,27**
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöd	**446 592,19**	**-1 096 331,65**
Kassaflödet för finansieringens del		
Övriga förändringar av likviditeten		
Saamisten muutos kunnalta	-921 992,47	181 136,91
Förändring avfordringar	-270 173,39	193 055,65
Förändringar av räntefria skulder	745 573,67	722 139,09
Kassaflödet för finansieringens del	**-446 592,19**	**1 096 331,65**
Förändring av likvida medel	**0,00**	**0,00**

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Intern finansiering av investeringar, %	144,7	50,9
Quick ratio	9,9	6,8
Current ratio	9,9	6,8

Balansräkning

AKTIVA	31.12.2017	31.12.2016
BESTÅENDE AKTIVA	***15 044 880,28***	***15 178 331,49***
Immateriella tillgångar	*32 233,47*	*59 398,77*
Övriga utgifter med lång verkningstid	32 233,47	59 398,77
Materiella tillgångar	*13 208 886,76*	*13 315 172,67*
Fasta konstruktioner och anordningar	12 984 204,24	13 248 878,97
Maskiner och inventarier	8 070,12	11 528,79
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggni	216 612,40	54 764,91
Placeringar	*1 803 760,05*	*1 803 760,05*
Aktier och andelar	1 803 760,05	1 803 760,05
RÖRLIGA AKTIVA	***5 234 352,06***	***3 652 721,62***
Fordringar	*2 227 710,55*	*3 652 721,62*
Kortfristiga fordringar	*2 227 710,55*	*3 652 721,62*
Kundfordringar	1 240 158,30	973 234,76
Fordringar av kommunen	921 992,47	2 617 176,93
Övriga fordringar	0,00	48 508,50
Resultatregleringar	65 559,78	13 801,43
Kassa och bank	*3 006 641,51*	*0,00*
AKTIVA SAMMANLAGT	***20 279 232,34***	***18 831 053,11***

PASSIVA	31.12.2017	31.12.2016
EGET KAPITAL	***6 402 467,16***	***6 089 326,18***
Grundkapital	6 127 918,54	6 127 918,54
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapspe	-38 592,36	
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	313 140,98	-38 592,36
FRÄMMANDE KAPITAL	***13 876 765,18***	***12 741 726,93***
Långfristigt	*12 997 333,46*	*12 205 119,94*
Anslutningsavgifter	12 997 333,46	12 205 119,94
Kortfristigt	*879 431,72*	*536 606,99*
Skulder till leverantörer	281 248,11	327 911,20
Övriga skulder	561 256,38	159 411,20
Resultatregleringar	36 927,23	49 284,59
PASSIVA SAMMANLAGT	***20 279 232,34***	***18 831 053,11***

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Soliditetsgrad, %	***31,6***	***32,3***
Relativ skuldsättningsgrad, %	***311,4***	***324,0***
Skulder och anmsvar i procent av verksaml	***311,4***	***324,0***
Upplupet överskott (underskott), 1 000 €	***275***	***-39***
Invånarantal	**20 310**	**19 922**

5.2 SIBBO VATTEN, BUDGETUTFALLET SOM GODKÄNTS AV AFFÄRSVERKETS DIREKTION

Resultaträkningsdelens utfall

1 000 €	Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Förv-%	Avvikelse	Tot. 2016	Muutos-% 2017/16
Omsättning	**4 075**		**4 075**	**4 280**	**5,0**	**205**	**3 830**	**11,7**
Tillverkning för eget bruk								
Övriga intäkter av affärsverksamhet	**120**	**0**	**126**	**176**	**39,7**	**-50**	**102**	**72,3**
Material och tjänster	**-1 460**		**-1 460**	**-1 649**	**12,9**	189	**-1 497**	**10,1**
Inköp under räkenskapsperioden	-770		-770	-776	0,7	6	-726	6,9
Köp av tjänster	-690	0	-690	-873	26,6	183	-771	13,2
Personalkostnader	**-529**		**-529**	**-445**	**-15,9**	**-84**	**-530**	**-16,1**
Löner och arvoden	-436		-436	-357	-18,0	-78	-419	-14,8
Lönebikostnader	-93		-93	-87	-5,9	-6	-111	-20,8
Pensionskostnader	-69		-69	-75	8,4	6	-84	-10,5
Övriga lönebikostnader	-24	0	-24	-13	-47,1	-11	-27	-52,8
Avskrivningar och nedskrivningar	**-1 100**		**-1 100**	**-1 133**	**3,0**	**33**	**-1 175**	**-3,6**
Avskrivningar enligt plan	-1 100	0	-1 100	-1 133	3,0	33	-1 175	-3,6
Nedskrivningar								
Övriga kostnader för affärsverksamhet	**-234**		**-234**	**-94**	**-59,8**	**-140**	**-39**	**143,8**
Rörelseöverskott (-underskott)	**872**		**879**	**1 135**	**29,2**	**-257**	**692**	**64,0**
Finansiella intäkter och kostnader	-830	0	-735	-822	11,8	87	-731	12,5
Ränteintäkter						0	4	-100,0
Övriga finansiella intäkter				2		-2	3	-34,1
Räntekostnader	**-95**			-89		0	0	
Ersättning för grundkapital	-735		-735	-735	0,0	0	0	
Övriga finansiella kostnader						0		
Överskott (underskott) före extraordinära po	**42**		**144**	**313**	**118,2**	**-170**	**-39**	**-911,4**
Överskott (underskott) före överföring till res	**42**	**0**	**144**	**313**	**118,2**	**-170**	**-39**	**-911**
Räkenskapsperioden överskott (underskott)	**42**	**0**	**144**	**313**	**118,2**	**-170**	**-39**	**-911**

Verksamhetsintäkterna för Sibbo Vatten var cirka 4 456 000 euro. Verksamhetsintäkterna överskrider budgeten med cirka 5 %, dvs. med 261 000 euro. Verksamhetskostnaderna för Sibbo Vatten var cirka 2 188 000 euro. Verksamhetskostnaderna förverkligades nästan enligt budgeten och underskred den med cirka 36 000 euro. Kostnaderna underskreds på grund av att den planerade mängden av utvecklings- och underhållsåtgärder blev inte av när personalstyrkan var underdimensionerad under hela året.

Verksamhetsbidragen exklusive avskrivningar och finansieringskostnader var 2 268 000 euro. Verksamhetsbidragen överskred budgeten med 15 %, dvs. med 296 000 euro. Verksamhetsbidragen överskred budgeten, vilket berodde på att verksamhetskostnaderna underskred och verksamhetsintäkterna överskred budgeten på grund av ovannämnda orsaker. Resultaten var bättre än förväntat och visade ett överskott för första gången under affärsverkets verksamhetshistoria. Hur resultaten har räknats förklaras även i punkten ”Väsentliga förändringar i verksamheten och ekonomin”.

Nyckeltal

	BS2016	BS2017	BU2017
Nyckeltal för vattentjänsternas prisnivå			
Bruksavgifter för hushållsvatten (€/m3) inkl. moms	1,60	1,67	1,67
Bruksavgifter för avloppsvatten (€/m3) inkl. moms	2,28	2,38	2,38
Jämförelsepris för vattenavgifter, (€/m3) inkl. moms	5,84	6,40	6,40
Nyckeltal för vattentjänsternas effektivitet			
Andelen ofakturerat vatten (%)	12	10	11
Andelen ofakturerat avloppsvatten (%)	19	29,7	18
Nyckeltal för vattentjänsternas kvalitet			
Andelen vatten som uppfyller hälsoskyddsmyndighetens kvalitetskrav för hushållsvatten (%)	100	100	100
Antal ledningsbrott (st./km/år)	0,009	0,0083	0,008
Antal fel som berättigar till ersättning (st.)	0	0	0
Nyckeltal för vattentjänsternas lönsamhet			
Verksamhetens intäkter/verksamhetens kostnader (%)	156,1	149,1	140,5
Kreditering i relation till omsättning (%)	18,7	16,5	18,0
Investeringar/avskrivningar	1,9	0,97	3,0
Investeringarnas inkomstfinansiering (%)	50,1	144,7	55

Investeringsdelens utfall

1 000 €	Budget 2017	Förändringar i budgeten 2017	Budget efter förändringar	Utfall 2017	Utf-%
Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden	-1 400		-1 400	-282	20 %
nuvarande palner	-1 000		-1 000	0	0 %
Glesbygden	-500		-500	-196	39 %
Saneringsinvesteringar	-450		-450	-522	116 %
Lösegendom					
Investeringar sammanlagt, netto	**-3 350**		**-3 350**	**-1 000**	**30 %**

År 2017 uppgick investeringsanslaget för byggande av vattentjänster till sammanlagt 3,35 miljoner euro, varav anslaget för utvidgningsinvesteringarna utgjorde 2,9 miljoner euro och anslaget för saneringarna 450 000 euro. Av nettoanslaget användes under år 2017 sammanlagt 1,1 milj. euro, varav cirka 480 000 euro för utvidgningsinvesteringar och cirka 520 000 euro för saneringar. Utvidgningsinvesteringar underskred investeringsanslaget med cirka 2,4 miljoner euro.

Av glesbygdens vattentjänstprojekt slutfördes området Antbacka II under året 2017. Därtill genomfördes projektet i Seppola, och arbeten vid Grönkullavägen påbörjades i november 2017. Planering och anskaffande av placeringstillstånd påbörjades på områden Södra Paipis I och II samt vid Mossavägen.

Det största arbetet som genomfördes på plan- och ändringsområden var byggandet av kommunaltekniken i Herrgårdsbrinken och i Sibbo Ådal. Inledningsskedet i entreprenaden för byggandet av kommunaltekniken i Sibbo Ådal flyttades från början av sommaren till senhösten i väntan av marknadsdomstolens beslut med den följden att byggnadsarbeten senareläggs delvis till år 2018, vilket orsakade i viss mån att budgeten för år 2017 underskreds. De arbeten som planerats på befintliga planområden kunde inte påbörjas på planområden Sandbackavägen och Stenkulla. NTM-centralen genomför en gång- och cykelväg mellan Nissbacka och Nickby under åren 2018–2019 och anslag för detta projekt flyttas till nämnda år. Även den planerade badstranden i Hitå genomförs senare, exempelvis under år 2020.

Motivering till avvikelserna

Glesbygd

I samband med utvecklingsplanen för vattentjänster har man kommit överens om att den årliga investeringsbudgeten för glesbygd är 500 000 euro. På lång sikt är de årliga investeringarna på den nivå som anges i utvecklingsplanen. På årsnivå finns det ändå variation i investeringsbudgeten som kan över- eller underskridas från år till år. Investeringar i glesbygden har genomförts englit följande under åren efter att utvecklingsplanen har trätt i kraft:

- 2015: 780 000 €
- 2016: 650 000 €
- 2017: 200 000 €

Den genomsnittliga investeringen för att genomföra vattentjänster i glesbygden har varit cirka 545 000 euro. En viktig faktor som påverkar ovan nämnda arbeten är förhandlingar och avtal med markägarna när ledningarna byggs på privatägda områden. Enbart under år 2017 upprättades kontrakt med cirka 80 privata fastigheter for att bygga ledningar på deras mark. Efter att utvecklingsplanen godkändes har man förhandlat om avtal att bygga ledningar och skrivit avtal med över 220 fastigheter.

Största delen av avtalsparter vill förhandla om underjordiska konstruktioner på tomten, ersättningar eller rutter. Detta leder ofta till det att planerna ändras till viss mån, vilket i sin tur försenar tidtabellerna. När verksamheten granskas som helhet och jämförs med resurserna har Sibbo Vatten kunnat följa utvecklingsplanen för vattentjänster på en utmärkt nivå.

Utvidgningsinvesteringar, planområden och ändringsområden

Utvidgningsinvesteringar underskred budgeten med cirka 1,1 miljoner euro. Enheten Gator och grönområden i Avdelningen för teknik och miljö fungerar som byggherre för vattentjänster på plan- och ändringsområden. Sibbo Vatten ansvarar för överuppsikten av vattentjänstområden samt för godkännandet av planer gällande vattentjänster. Man har kunnat genomföra investeringsprojekt under rådande omständigheter trots mycket begränsade resurser. Små resurser är även i fortsättningen en faktor som påverkar tidtabellerna och kvaliteten i investeringsprojekt och gör dem mer riskabla.

Att investeringarna underskreds har inte kunnat påverkas av Sibbo Vatten eller Avdelningen för teknik och miljö utan berodde i huvudsak på antingen att planen blev färdig senare än planerat, på förseningar i markköpet eller att arbeten fördröjdes på grund av fåglarnas häckningstid respektive ett besvär som behandlas i marknadsdomstolen. Ovan nämnda saker behandlas närmare i kommunens bokslut under punkt 2.5 under ifrågavarande investering.

Finansieringskalkylsdelens utfall

	Budget 2017	Budget-ändring 2017	Budget + Ändring 2017	Utfall 2017	Tot-%	Poikkeama	Tot. 2016	Muutos-% 2017/16
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL								
Rörelseöverskott	872		872	1 135	30,2	-263	692	64,0
Avskrivningar och nedskrivningar	1 100		1 100	1 133	3,0	-33	1 175	-3,6
Finansiella intäkter och kostnader	-830		-830	-822		-8	-731	12,5
	1 142		1 142	1 446	26,6	-304	1 136	27,3
INVESTERINGAR								
Investeringar i anläggningstillgångar	-3 350		-3 350	-1 104	-67,0	-2 246	-2 266	-51,3
Finansieringsandelar för investeringsutgifter				105			34	
Internt tillförda medel och investeringar, net	-2 208		-2 208	447	-120,2	-2 655	-1 096	-140,8
FINANSIERINGVERKSAMHET								
Övriga förändringar av likviditeten	820		0	-447			1 096,33	
Ökning av omsättningstillgångar	0,00		0					
Saamisten muutos kunnalta				-922			181	
Förändring avfordringar				-270			193	
Förändringar av räntefria skulder				746			722	
Finansieringsverksamhet netto								
Inverkan på kommunens likvida medel	-1 388		-1 388	0	-100,0		0	

Finansieringsdelen utföll nästan planenligt. Rörelseöverskottet överskred budgeten eftersom vattenförsäljningen var större än beräknat. Till följd av att bl.a. arbetet med två planområden sköts fram utföll investeringarna inte enligt budgeten.

Budgetmålens utfall

Målen som ställts upp för affärsverket för år 2017 grundar sig på förslag på kommunens årliga mål, åtgärder och verkställighetsprogram. Nedan presenteras de bindande mål som fullmäktige ställt upp för Sibbo Vatten:

- Genomföra kommunens utvecklingsprojekt såsom Operation Grytlock och Operation Induktionsspis tillsammans med kommunens övriga organisation.
- Årsbidraget täcker avskrivningarna och de kapitalkostnader som kommunen beslutat med de extra intäkter som tillväxten medför så att vattentaxorna inte behöver höjas.
- Utarbeta ett investeringsprogram och en plan som är förenlig med kommunens investeringar.

Därtill har följande mål ställts upp för Sibbo Vatten:

- Utveckla informationen till kunderna i Sibbo i samarbete med kommunen och partnerna.
- Rapportera om hur ekonomin förverkligas och om utfallsprognosen en gång i månaden.

Alla de mål som uppställts för verksamheten har uppfyllts.

5.3 SIBBO VATTEN, VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin

Affärsverksdirektörens översikt

År 2016 var Sibbo Vattens första verksamhetsår som ett affärsverk. Under år 2017 har man fortsatt med att utveckla verksamheten som ett affärsverk och bearbeta ramarna för den. Under de senaste åren har vattentjänstverkets ekonomi varit negativ, och intäkterna har inte täckt den sammanlagda summan av drifts-, kapital- och finansieringskostnaderna. För att balansera ekonomin har man höjt taxan från och med 1.1.2017 med 8 %. Några ytterligare förhöjningar planeras inte för budget- och planeåren 2018–2020. För kostnadernas del underskreds budgeten med cirka 35 000 euro och inkomsterna överskreds med 255 000 euro. För inkomsternas del är överskridningen en följd av att invånarantalet ökade mer än förväntat vilket ledde till att också försäljningen av vatten ökade mer än planerat.

I syfte att kunna utföra underhållsarbetena på ett mer planmässigt och framsynt sätt samt med bättre dokumentation upphandlade man ett system för hantering av arbeten samt inledde upphandlingen av ett ledningsdatasystem under år 2018. Med hjälp av ledningsdatasystemet kan hantering av egendom utvecklas ytterligare. Sibbo Vattens effektiva underhållsverksamhet påvisas av att procenttalen för läckagevatten både i vattenledningsnätet och i avloppsvattennätet nationellt sätt är mycket låga. I vattenledningsnätet var läckageprocenten 10 och i avloppsnätet cirka 30. Läckageprocenten i avloppsnätet ökade på grund av att den årliga nederbörden var mycket större än vanligt. Mängden regn i södra Finland var 25 % större än i genomsnitt.

Enheten för underhåll ledde av personalbrist närmast under hela året. Med detta i beaktande har Sibbo Vattens yrkesmän presterat på ett utmärkt sätt både i undantagssituationer och i vardagens rutiner. Ett särskilt tack för år 2017 ska således riktas till underhållspersonalen och inte minst till chefen som agerade på ett föredömligt sätt under en betydligt belastande situation. Det är också värt att berömma de kontorsanställdas noggranna sätt att dela arbeten sinsemellan när antalet kunder och kundkontakter ökade.

Under år 2017 slutfördes planeringen av en överföringsvattenledning som säkerställer och tryggar vattendistributionen i hela södra Sibbo. Byggarbetena inleds i början av år 2018 så att vattenledningen kan tas i bruk vid slutet av år 2019. Investeringar underskred budgeten särskilt angående genomförandet av arbeten på planområden och glesbygden. Orsakerna till avvikelserna presenteras under respektive område. Grundförbättringsinvesteringar genomfördes enligt planerna.

Som helhet betraktat uppnåddes vattentjänsters mål bra och inga större problem förekom med vattentjänsters driftssäkerhet, t.ex. förorening av vattnet eller större översvämnings- eller miljöskador.

Förvaltning och förändringar i den

Som organ för Sibbo Vatten fungerar en av kommunfullmäktige vald direktion med fem ledamöter och lika många ersättare. Enligt Sibbo Vattens instruktion hör till direktionens uppgifter bl.a. att bereda vattenaffärsverkets bokslut. Affärsverkets direktör leder, utvecklar och svarar för att målen som uppställts uppnås.

Den mest betydande ändringen i verksamheten under räkenskapsperioden var att välja en ny direktion efter kommunalvalen. Utgående från förvaltningsstadgan sänktes antalet ledamöter i direktionen från nio till fem. Två av den föregående direktionens ledamöter fortsatte sitt arbete,

och tre nya ledamöter valdes. Direktionen för Sibbo Vatten sammanträdde 10 gånger under år 2017 och behandlade sammanlagt 19 ärenden. I enlighet med förvaltningsstadgan har även tekniska direktören deltagit i möten.

Direktion för affärsverket Sibbo Vatten fram till 11.6.2017

Rainer Boman	ordförande
Hannele Backström	ledamot
Jyri Jalas	ledamot
Stefan Sandström	ledamot
Gunilla Holmberg	ledamot
Jani Björn	ledamot
Jari Hursti	ledamot
Mari Viita	ledamot
Monika Hämäläinen	ledamot

Direktion för affärsverket Sibbo Vatten från och med 12.6.2017

Stefan Sandström	ordförande
Gunilla Holmberg	ledamot
Ari Tamminen	ledamot
Sirpa Pöllönen	ledamot
Ilkka Janhunen	ledamot

Väsentliga förändringar i affärsverkets verksamhet och ekonomi

Inga betydande förändringar avseende verkets normala verksamhet skedde under 2017. Den största förändringen var den nya direktionen som valdes inför hösten 2017. Därtill har det skett några personalförändringar under årets lopp. Vid slutet av år 2017 lyckades affärsverket rekrytera en vattenförsörjningsingenjör, vilket kommer att balansera arbetsbelastningen som orsakades av det stora antalet investeringar. Några personalbyten skedde även i underhållsgruppen.

Försäljningen av vatten ökade med cirka 30 000 m3 jämfört med föregående år. Försäljningen av vatten inbringade extra intäkter på cirka 120 000 euro. Andelen ofakturerat hushållsvatten sjönk från 12 procent till 10 procent. Antalet läckagevatten minskade när antalet ledningsbrott blev färre. Andelen ofakturerat avloppsvatten steg från 19 procent till 29,7 procent. Mängden avloppsvatten som leddes till behandling var cirka 250 000 m3 större än år 2016. En ökning i den årliga nederbörden (år 2016: 669,6 mm, år 2017: 804 mm) förklarar andelen ofakturerat avloppsvatten och ökningen i andelen avloppsvatten som leddes till behandling.

Därtill har man förhöjt taxan med 8 % jämfört med år 2016. Utgifterna utföll cirka 36 000 euro under budgeten. Utgifterna ökade i huvudsak i interna hyror som steg med cirka 60 000 euro jämfört med året innan. Personalstyrkan har fortfarande varit decimerad, vilket har framgått av alltför låga kostnader i relation till verksamheten och direkt lett till att särskilt utvecklingsåtgärder har framskjutits. Kostnadsunderskottet framgår delvis i form av låga kostnader för material- och tillbehörsanskaffningar och köp av tjänster samt delvis som låga personalkostnader. På grund av personalunderskottet är de förverkligade kostnaderna grovt taget cirka 100 000 euro för låga.

Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen

Inga förändringar i den normala verksamheten kommer att ske i affärsverkets verksamhetsmiljö. Antalet fastigheter som ansluter sig till vattentjänstverket har stigit jämnt med cirka 100–150 per år. Man förväntar sig att antalet fastigheter som ansluter sig ökar fortsättningsvis då invånarantalet ökar. Det här leder till ett större behov av vatten i Sibbo och likaså till att kapaciteten för avloppsvatten höjs i framtiden.

Därför innefattar åren 2018–2019 i tillägg till den normala investeringsverksamheten även en investering i en överföringsledning från Tallmo till Söderkulla. Efter det här är det sannolikt att man på grund av tillväxten i Tallmo behöver en stamförbindelse som höjer avloppsvattenkapaciteten mellan Nickby och Kervo. Under år 2017 har man börjat planera åtgärder för att öka nämnd kapacitet. För att på ett kontrollerat sätt kunna hantera ett större antal fastigheter som ansluter sig strävar Sibbo Vatten efter att rekrytera i början av år 2018 ytterligare två yrkesmän.

Sibbo Vatten fortsätter med att noggrant följa upp utgifterna. Det finns inga planer att höja taxan under budgetåret 2018 respektive under ekonomiplanåren 2019–2020. De extra intäkter som det ökade antalet invånare och den ökade vattenförbrukningen medfört beräknas täcka Sibbo Vattens samtliga utgifter i en nära framtid. Kravet på avkastning på eget kapital som kommunen ställt för Sibbo Vatten är 12 % av affärsverkets grundkapital.

Syftet är att förbättra och planera kommunikation så att den ges i rätt tid både internt och till kunderna och invånarna. Särskilt gällande glesbygden och saneringsinvesteringarna satsar man på att kommunicera och samarbeta med markägarna. Utvecklingsarbetet i byarna främjas även i samarbete med andra kommunala aktörer.

Under år 2018 ska ett ledningsdatasystem anskaffas för en ännu smidigare hantering av egendom. Ledningsdatasystemet kommer också att hjälpa genomföra investeringar och rikta dem rätt.

Man fortsätter det regionala samarbetet med vattentjänstverken i närområdet och med samarbetspartner. Man strävar särskilt efter att öka och fördjupa samarbetet som rör beredskap. Under det kommande verksamhetsåret ordnas en krissituationsövning tillsammans med räddningsverken i regionen samt partivattenverket TSV och andra vattenverk i syfte att förbättra beredskapen och minska riskerna.

Affärsverkets personal

Fler personalbyten än normalt skedde under år 2017. Under året lämnade två anställda underhållsgruppen och en gick i pension. Man har strävat efter att balansera decimeringen i kapaciteten för arbete och jourberedskap med rekryteringar och köptjänster. Rekryteringen av två nya vattenförsörjningsinstallatörer pågår. En av vattentjänstverkets anställda uppnår pensionsåldern vid början av år 2020. Sibbo Vattens expertstyrka har förstärkts med en lyckad rekrytering av en vattenförsörjningsingenjör vid slutet av år 2017. I utbildningen av personalen anlitar affärsverket främst kurser som ordnas av Finlands Vattenverksförening.

Bedömning av de viktigaste riskerna

Riskerna som rör Sibbo Vatten kan delas in i operativa risker, ekonomiska risker samt risker i anknytning till miljö och hälsa. Nedsmutsning av hushållsvattnet är dels en operativ risk, dels en ekonomisk risk eftersom de ekonomiska ersättningarna som orsakas kan vara betydande. I sådana fall omfattar risken också utrustning, cisterner och kärl som behövs för att distribuera vatten samt angelägenheter i anknytning till att kunna leverera en tillräcklig mängd hushållsvatten. För sådana

här operativa risker har man förberett sig genom bl.a. gemensamt överenskomna förfaringssätt med vattentjänstverken i grannkommunerna. Dessa omfattar assistans och utlåning av utrustning i specialsituationer. För dessa situationer finns också hjälp att få av försvarsmakten och Röda Korset.

De operativa och ekonomiska riskerna kan också inbegripa översvämning av avlopp på grund av störtregn eller raserade avlopp, vilket kan orsaka miljöolägenheter och krav på ersättning. Sådana risker har man förberett sig för genom att bl.a. bygga eluttag för reservström, utveckla fjärrövervakningen av pumpstationer och systematisk fotografering av avloppsnätet samt genom att följa upp nätets skick och sanera det. Under år 2018 strävar man efter att främja energitryggheten i de kritiska pumpstationerna genom att förbättra jordkablar och kontroll av elförsörjning i samarbete med Kervo Energi.

Överraskande reparationer av vattentjänstnäten och läckage och översvämningar i vatten- eller avloppsnätet är också en ekonomisk risk. Överraskande ledningsbrott blir betydligt dyrare än planerade reparationer. I syfte att minska riskerna har man gjort utredningar och förbättringar. Under år 2015 har man utrett nuläget för pumpstationernas automations- och fjärrövervakningssystem samt utarbetat ett sätt för hur man går vidare i syfte att utveckla systemet. År 2016 färdigställdes också Sibbo Vattens beredskapsplan där man kartlade vattentjänstverkets funktion vid störningssituationer och utarbetade verksamhetskort för hur man ska gå tillväga i olika störningssituationer. Ett arbetshanteringssystem för att förbättra underhållsarbetets planenlighet och beredskap vidare och minska ovan nämnda risker har tagits i bruk under år 2017.

Beredskapssystemet bidrar till att minska bl.a. risken för ytterligare skador vid specialsituationer inom vattentjänsterna och främjar snabb korrigering av olägenheter som drabbar kunderna samt minskar ersättningsskyldighet som uppstår vid bl.a. avbrott i vattendistributionen.

Dessutom minskar utbildning av personalen, bl.a. vattenarbetskort, risksituationer inom vattentjänster. Man ordnar regelbundet övningar inför krissituationer i samarbete med Samkommunen Tusbyregionens vattenverk, Mellersta Nylands miljöcentral, räddningsverken samt vattentjänstverken i grannkommunerna.

Miljöfaktorer

Sibbo Vatten har inga reningsverk för avloppsvatten utan allt avloppsvatten leds centralt till rening vid Viksbacka avloppsreningsverk som ägs av samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster. Under året fanns inga miljöfaktorer som inverkade på det ekonomiska resultatet.

Redogörelse för hur den interna kontrollen samt riskhanteringen har ordnats

Principerna för den interna kontrollen och verksamheten hos Sibbo Vatten följer kommunens funktioner och beslut.

Uppfyllelse av målen, kontroll över användningen av tillgångarna, utvärdering av verksamheten med avseende på resultatet

Målen som ställts för verksamhetsåret uppnåddes i huvudsak relativt bra. Målen för budgeten och dispositionsplanen för år 2017 leddes ur kommunstrategin. Användningen av tillgångarna och det verksamhetsmässiga resultatet utvärderades i regel utifrån rapporter som producerades månatligen och delårsöversikterna.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en del av kommunens och kommunkoncernens lednings- och förvaltningssystem. Den är ett verktyg för kommunen och förvaltningen och används för att bedöma hur målen, verksamhetsprocesserna och riskerna förverkligas. Syftet med kontrollen är att främja effektiv ledning av organisationen, riskhanteringen, utvecklingen av verksamheten och utvärderingen av verksamheten med avseende på resultatet.

Den dagliga tillsynen

Den dagliga verksamheten styrs genom förvaltningsstadgan, definiering av personalens ansvar och befogenheter, definiering av befogenheterna för godkännande och ersättararrangemang samt genom arbetsinstruktioner. Chefernas uppgift är att se till att den dagliga verksamheten följer lagen och instruktionerna.

Uppföljning av ekonomin, kontroll av finansieringen, godkännanderättigheter och investeringar

Sibbo Vatten ansvarar för rapporteringen av sin egen ekonomi. Affärsverksdirektören och controllern granskar månadsresultaten. Den ekonomiska utvecklingen och riskerna behandlas månatligen i ledningsgruppen för Avdelningen för teknik och miljö.

Rättigheterna att godkänna verksamhetsutgifter, betydande avtal och investeringar har definierats i den av fullmäktige godkända förvaltningsstadgan samt enligt de befogenheter som i stadgan godkänts för kommunstyrelsen, direktionen och tjänsteinnehavarna.

Uppföljningen av investeringarna sköts månatligen tillsammans med ledningsgruppen för Avdelningen för teknik och miljö och investeringschefen samt i samband med Sibbo Vattens delårsöversikt och med upprättandet av bokslut.

Ordnande av riskhantering

Metoderna och verksamhetssätten inom riskhanteringen utvärderas kontinuerligt i samband med den normala verksamheten. Riskkartläggningar gjordes för vattentjänstverket och åtgärder för att hantera riskerna planerades. En bedömning av riskerna och farorna genomfördes 2016. Beredskapsplanen uppdaterades under år 2016 och den blev färdig 2017. Verksamhetssätten och anvisningarna preciseras kontinuerligt utgående från erfarenheterna och lärdomarna.

Ansvaret för och uppföljningen av den interna kontrollen och riskhanteringen

Kommunstyrelsen och Sibbo Vattens direktion följer upp och utvärderar beslutsfattandets kvalitet, förverkligandet av planerna, ändamålsenligheten i ordnandet av riskhanteringen och uppnåendet av målen bl.a. utifrån rapporter de tillställs om verksamheten och ekonomin, föredragningslistor, protokoll, konsekvenser av beslut och planerade åtgärder samt resultaten av riskbedömningar.

Kommundirektören, de ledande tjänsteinnehavarna samt cheferna för resultatområdena och enheterna ansvarar för genomförandet av en genomgripande riskhantering och kontroll samt för en regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och utskotten minst i samband med utarbetandet av delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen.

Behandling av räkenskapsperiodens resultat

I verksamhetsberättelsen ska direktionen lägga fram ett förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat. Med räkenskapsperiodens resultat avses i detta fall räkenskapsperiodens över-/underskott före reserveringar och överföringar.

Räkenskapsperiodens överskott före bokslutsdispositioner är 313 140,98 €. Överskottet föreslås överföras till överskotts-/underskottskontot för Sibbo Vattens eget kapital.

5.4 SIBBO VATTEN, NOTER TILL BOKSLUTET

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder som använts vid upprättandet av bokslutet

Värdering av bestående aktiva
Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i avsnittet om grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av finansieringstillgångar och främmande kapital
Fordringar och skulder har tagits upp i balansräkningen till deras nominella värde.

Behandling av bidrag
Finansiella bidrag som erhållits för anskaffning av materiella tillgångar inom bestående aktiva har tagits upp som avdrag för anskaffningsutgiften.

Periodiseringsprinciper
Intäkter och utgifter har tagits upp enligt prestationsprincipen.

Jämförbarheten med uppgifterna för föregående räkenskapsperiod
Organisationen har inte ändrats under räkenskapsperioden varför uppgifterna för åren 2016 respektive 2017 är jämförbara.

Ett fel i den ingående balansen för år 2016 har korrigerats i samband med upprättandet av bokslutet för år 2017. På grund av detta är balansräkningen per 31.12.2017 inte jämförbar med balansräkningen för år 2016.

Noter angående resultaträkningen

verksamhetsintäkterna	2017	2016
Vattenförsäljning		
Grundavgifter	484 463,96	348 367,93
Förbrukningsavgifter	1 471 830,49	1 378 587,66
	1 956 294,45	1 726 955,59
Avloppsvattenfakturering		
Grundavgifter	608 915,88	434 425,84
Bruksavgifter	1 611 226,23	1 576 924,98
	2 220 142,11	2 011 350,82
Övriga försäljningsintäkter		
Slammottagning	67 927,99	79 971,39
	67 927,99	79 971,39
Övriga intäkter	30 698,32	5 361,18
Övriga hyresinkomster	4 498,03	6 818,00
	35 196,35	12 179,18
Omsättning	**4 279 560,90**	**3 830 456,98**
Installationsverksamhet		
Arbetsfakturering	170 010,54	101 869,82
Övriga intäkter		262,57
	170 010,54	102 132,39
Verksamhetsintäkter, sammanlagt	**4 449 571,44**	**3 932 589,37**

Köp av tjänster totalt

	2017	2016
Köp av kundtjänster	785 193,45	715 032,02
Övriga köptjänster	88 035,00	56 185,37
Köp av tjänster totalt	**873 228,45**	**771 217,39**

Utredning om grunderna för avskrivningar enligt plan

De använda avskrivningsmetoderna är linjär avskrivning.

	2017
Mark- och vattenområden	Avskrivs ej
Övriga långfristiga utgifter	2 år
kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viemärilaitoksiin	20 år
Byggnader	
Vattenverksbyggnader	20 år
Avloppsverksyggnader	20 år
Förvaltningsbyggnader	25 år
Vattentorn	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar	30 år
Nät	30 år
Övriga mark- och vattenkostruktioner	15 år
Maskiner i anläggningar	10 år
Automationssystem	7 år
Maskiner och inventarier	
Ttransportmedel	3-5 år
Vattenmätare	5 år
Datautrustning	3 år

Noter angående balansräkningen

Materiella tillgångar	**Immateriella tillgångar Aineelliset hyödykkeet**						**Totalt**
	Övriga utgifter med lång verkningstid	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktioner och	Maskiner och inventarier	Förskottsbet. och pågående nyanläggningar	
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	59 398,77			13 143 878,97	11 528,79	54 764,91	13 210 172,67
Ökningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00	837 617,70		161 847,49	999 465,19
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden		0,00	0,00	105 000,00			
Minskningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00	-14 761,67			-14 761,67
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-27 165,30	0,00	0,00	-1 087 530,76	-3 458,67		-1 090 989,43
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	32 233,47	0,00	0,00	12 984 204,24	8 070,12	216 612,40	13 208 886,76
Uppskrivningar							
Bokföringsvärde 31.12							

Placeringar

	Aktier och andelar	
	Andelar i samkommuner	Totalt
Anskaffningsutg. 1.1	1 803 760,05	1 803 760,05
Ökningar		
Minskningar		
Anskaffningsutg. 31.12	1 803 760,05	1 803 760,05

	2017	2016
Lång- och kortfristiga fordringar hos dottersamfund/intressesamfund		
Kortfristiga kundfodringar	8 496,30	8 203,13
Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar		
Övriga resultatregleringar	65 559,78	13 801,43

Specifikation av det egna kapitalet

	2017	2016
Grundkapital 31.12	6 127 918,54	6 127 918,54
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	-38 592,36	
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	313 140,98	-38 592,36
Eget kapital totalt	**6 402 467,16**	**6 089 326,18**

Lång- och kortfristigaskulder till dottersamfund/intressesamfund	**2017**	**2016**
Kortfristiga skulder till leventörer	1 084,01	4 438,29

	2017	2016
Semesterlöneskuld	29 739,28	29 739,28
Löneperiodisering	0,00	12 759,87
Övriga resultatregleringar	7 187,95	6 968,44
	36 927,23	49 467,59

Noter angående personalen

	2017	2016
Personal		
Ordinarie	**8**	**8**
Deltid	**0**	**1**
Sammanlagt	**8**	**9**

Lönespecifikation		
Timlöner	- 210 030,78	- 266 513,93
Månadslöner	- 166 907,70	- 142 779,49
Arvoden	- 8 569,93	- 2 195,71
Betalda löner (resultaträkning)	- 385 508,41	- 411 489,13
Semesterpengsreservering/förändring	14 606,80	- 10 225,82
Löner som inverkar på resultatet	- 370 901,61	- 421 714,95
Aktiverade löner		
Sammanlagda löner	**- 370 901,61**	**- 421 714,95**

Lagstadgade personalbikostnader		
Socialskyddsavgifter	- 4 147,25	- 8 696,87
Pensionsförsäkringsavgifter	- 74 786,64	- 83 595,14
Olycksfallsförsäkringsavgifter	- 12 728,79	- 16 334,48
Betalda bikostnader (resultaträkning)	- 91 662,68	- 108 626,49
Bikostnader som inverkar på resultatet	- 91 662,68	- 108 245,12
Sammanlagda bikostnader	**- 91 662,68**	**- 108 245,12**

Förtroendevaldaavgifter som dragits av förtroendevaldas löner och redovisats

	2017	2016
Svenska folkpartiet	160,00	80,00
Samlingspartiet	91,00	36,00
Sibbo socialdemokrater	60,00	60,00
Keskustapuolueen Sipoon paikallisyhdistys	16,00	16,00
De gröna i Sibbo	24,00	
Sipoon perussuomalaiset	64,00	16,00
Redovisade förtroendevaldaavgifter totalt	**415,00**	**208,00**

Det sammanlagda beloppet av leasingansvar

	2 017,00	2 016,00
Förfaller under följande räkenskapsperiod	14 851,22	14 851,22
Förfaller senare	29 896,58	27 256,22
Sammanlagt	**44 747,80**	**42 107,44**

Leasingavtalen innehåller inga väsentliga ansvar på grund av uppsägnings- och inlösningsvillkor.

Sidan med underskrifter och anteckningar separat

5.5 AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI

Sibbo Vatten hör till kommunorganisationen.

Affärsverkets direktion beslutar i enlighet med kommunallagen om sin budget och ekonomiplan. Affärsverkets budget och ekonomiplan presenteras som bilaga till kommunens budget, men affärsverkets bokslutssiffror sammanställs med kommunens bokslut.

Affärsverket är en separat enhet inom kommunorganisationen, men hör juridiskt till kommunens modersamfund. Trots sin självständiga roll är affärsverket direkt en del av kommunens ekonomi. Affärsverket gör upp sina egna bokslutskalkyler jämte bilagor. Uppgifterna sammanställs med kommunens motsvarande bokslutskalkyler rad för rad så att interna köp, interna försäljningar och andra interna poster elimineras.

Affärsverkets resultat

Helhetseffekten av affärsverkets verksamhet på resultatet för kommunens räkenskapsperiod 2017 var positivt. Affärsverkets årsbidrag var 1,45 miljoner euro, avskrivningarna 1,13 miljoner euro och räkenskapsperiodens överskott 0,3 miljoner euro.

Kommunens räkenskapsperiod exklusive affärsverket visade ett överskott på 4,1 miljoner euro. Inklusive affärsverket var överskottet 4,4 miljoner euro. Driftsekonomins interna utgifter och inkomster uppgick till 22,4 miljoner euro.

Interna köp och försäljningar mellan kommunen och affärsverket uppgick till 0,5 miljoner euro. Interna poster i kommunens och affärsverkets driftsekonomi uppgick till sammanlagt 0,5 miljoner euro.

Omsättningen för affärsverket Sibbo Vatten uppgick till 4,3 miljoner euro och investeringarna till 1,1 miljoner euro. Sibbo Vattens kreditering till kommunen var 1,1 miljoner euro. Affärsverkets avskrivningar var 1,1 miljoner euro och räkenskapsperiodens överskott 0,3 miljoner euro.

Finansiering av verksamheten

Kassaflödet av verksamheten och investeringarna för kommunens del var –2,96 miljoner euro. Kassaflödet av verksamheten och investeringarna för Sibbo Vattens del var 0,4 miljoner euro. Sibbo Vattens årliga investeringar finansieras genom verksamhetsintäkter och inkomster från anslutningsavgifter. I fjol inflöt 0,8 miljoner euro i anslutningsavgifter.

Inga lån behövde lyftas för Sibbo Vattens finansieringsbehov. Sibbo Vattens likviditet sköts genom kommunens centralkassa.

RESULTATRÄKNINGENS SAMMANSTÄLLNING	Kommunen	Sibbo Vatten	Sammanlagt	Elimineringar	Sibbo kommun sammanlagt
VERKSAMHETSENS INTÄKTER					
Försäljningsintäkter	5 318 891,06	4 272 732,90	9 591 623,96	-145 752,58	9 445 871,38
Avgiftsintäkter	7 246 061,15		7 246 061,15		7 246 061,15
Understöd och bidrag	1 041 884,39		1 041 884,39		1 041 884,39
Övriga verksamhetsintäkter	6 476 390,51	182 848,54	6 659 239,05	-321 005,06	6 338 233,99
VERKSAMHETSENS INTÄKTER T	**20 083 227,11**	**4 455 581,44**	**24 538 808,55**	**-466 757,64**	**24 072 050,91**
Tillverkning för eget bruk					
VERKSAMHETSENSKOSTNADER					
Personalkostnader	-53 024 683,91	-444 693,13	-53 469 377,04		-53 469 377,04
Löner och arvoden	-42 179 519,72	-357 203,70	-42 536 723,42		-42 536 723,42
Lönebikostnader	-10 845 164,19	-87 489,43	-10 932 653,62		-10 932 653,62
Pensionskostnader	-8 954 338,51	-74 786,64	-9 029 125,15		-9 029 125,15
Övriga lönebikostnader	-1 890 825,68	-12 702,79	-1 903 528,47		-1 903 528,47
Köp av tjänster	-51 659 757,97	-873 228,45	-52 532 986,42	340 746,53	-52 192 239,89
Material, förnödenheter och varor	-7 442 777,72	-775 609,03	-8 218 386,75	61 662,68	-8 156 724,07
Understöd	-5 674 448,69		-5 674 448,69		-5 674 448,69
Övriga verksamhetskostnader	-5 392 417,05	-94 101,09	-5 486 518,14	64 348,43	-5 422 169,71
VERKSAMHETSENSKOSTNADER	**-123 194 085,34**	**-2 187 631,70**	**-125 381 717,04**	**466 757,64**	**-124 914 959,40**
VERKSAMHTSBIDRAG	**-103 110 858,23**	**2 267 949,74**	**-100 842 908,49**		**-100 842 908,49**
Skatteinkomster	96 898 604,44		96 898 604,44		96 898 604,44
Statsandelar	14 621 106,00		14 621 106,00		14 621 106,00
Finansiella intäkter och kostnader	**461 000,41**	**-821 892,36**	**-360 891,95**		**-360 891,95**
Ränteintäkter	112 096,53		112 096,53	-88 585,12	23 511,41
Övriga finansiella intäkter	904 825,32	2 042,98	906 868,30	-735 350,22	171 518,08
Räntekostnader	-546 793,61	-88 585,12	-635 378,73	88 585,12	-546 793,61
Övriga finansiella kostnader	-9 127,83	-735 350,22	-744 478,05	735 350,22	-9 127,83
ÅRSBIDRAG	**8 869 852,62**	**1 446 057,38**	**10 315 910,00**	**0,0**	**10 315 910,00**
Avskrivningar och nedskrivningar	-6 146 210,17	-1 132 916,40	-7 279 126,57		-7 279 126,57
Avskrivningar enligt plan	-6 146 210,17	-1 132 916,40	-7 279 126,57		-7 279 126,57
Nedskrivningar					
RÄKENSKAPSPERIODENS RESU	**2 723 642,45**	**313 140,98**	**3 036 783,43**	**0,00**	**3 036 783,43**
Ökn. (-) eller minskn. (+) av avskrivn	1 339 438,75		1 339 438,75		1 339 438,75
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER	**4 063 081,20**	**313 140,98**	**4 376 222,18**	**0,00**	**4 376 222,18**

SAMMANSTÄLLNING AV FINANSIERINGSANALYS	Kommunen	Sibbo Vatten	Sammanlagt	Eliminering ar	Sibbo kommun sammanlagt
Kassaflödet i verksamheten					
Årsbidrag	8 869 852,62	1 446 057,38	10 315 910,00		10 315 910,00
Extraordinära poster					
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 883 126,00		-1 883 126,00		-1 883 126,00
Internt tillförda medel sml.	**6 986 726,62**	**1 446 057,38**	**8 432 784,00**	**0,00**	**8 432 784,00**
Kassaflödet för investeringarnas del		-999 465,19	-10 729 057,06	0,00	
Investeringsutgifter	-12 157 876,87	-1 104 465,19	-13 262 342,06		-13 262 342,06
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	15 000,00	105 000,00	120 000,00		120 000,00
bestående aktiva	2 413 285,00		2 413 285,00		2 413 285,00
kassaflöde	**-2 742 865,25**	**446 592,19**	**-2 296 273,06**	**0,00**	**-2 296 273,06**
Kassaflödet för finansieringens del	**9 157 474,46**	**-446 592,19**	**8 710 882,27**	**0,00**	**8 710 882,27**
Förändringar i utlåningen	300,00	0,00	300,00	0,00	300,00
Minskning av utlåningen	300,00		300,00		300,00
Förändringar i lånebeståndet	4 743 321,30	0,00	4 743 321,30	0,00	4 743 321,30
Ökning av långfristiga lån	18 300 000,00		18 300 000,00		18 300 000,00
Förändring av kortfristiga lån	-13 556 678,70		-13 556 678,70		-13 556 678,70
Förändringar i eget kapital			0,00		0,00
Övriga förändringar i likviditeten	4 413 853,16	-446 592,19	3 967 260,97	0,00	3 967 260,97
kapital					
Förändring av omsättningstillgångar	2 058,30		2 058,30		2 058,30
Förändring av fordringar	-2 495 526,26	-1 192 165,86	-3 687 692,12	921 992,47	-2 765 699,65
Förändring av räntefria skulder	6 907 321,12	745 573,67	7 652 894,79	-921 992,47	6 730 902,32
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	**6 414 609,04**	**0,00**	**6 414 609,04**	**0,00**	**6 414 609,04**

SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN AKTIVA	Kommunen	Sibbo Vatten	Sammanlagt	Elimineringar	Sibbo kommun sammanlagt
BESTÅENDE AKTIVA	***194 988 386,55***	***15 044 880,28***	***210 033 266,83***	***-6 127 918,54***	**203 905 348,29**
Immateriella tillgångar	***133 677,46***	***32 233,47***	***165 910,93***	***0,00***	165 910,93
Övriga utgifter med lång verkningstid	133 677,46	32 233,47	165 910,93		165 910,93
Materiella tillgångar	***143 522 560,19***	***13 208 886,76***	***156 731 446,95***	***0,00***	**156 731 446,95**
Mark- och vattenområden	34 897 501,47		34 897 501,47		34 897 501,47
Byggnader	80 532 386,02		80 532 386,02		80 532 386,02
Fasta konstruktioner och anordningar	10 098 935,56	12 984 204,24	23 083 139,80		23 083 139,80
Maskiner och inventarier	1 207 147,01	8 070,12	1 215 217,13		1 215 217,13
Övriga materiella tillgångar	56 580,60		56 580,60		56 580,60
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	16 730 009,53	216 612,40	16 946 621,93		16 946 621,93
Placeringar	***51 332 148,90***	***1 803 760,05***	***53 135 908,95***	***-6 127 918,54***	**47 007 990,41**
Aktier och andelar	51 329 892,91	1 803 760,05	53 133 652,96	-6 127 918,54	47 005 734,42
Övriga lånefordringar	2 255,99		2 255,99		2 255,99
FÖRVALTADE MEDEL	***268 777,67***	***0,00***	***268 777,67***	***0,00***	**268 777,67**
Statliga uppdrag	12 060,75		12 060,75		12 060,75
Donationsfondernas särskilda täckning	132 666,22		132 666,22		132 666,22
Övriga förvaltade medel	124 050,70		124 050,70		124 050,70
RÖRLIGA AKTIVA	***14 021 149,12***	***5 234 352,06***	***19 255 501,18***	***-1 311 457,05***	**17 944 044,13**
Omsättningstillgångar	***21 275,96***	***0,00***	***21 275,96***	***0,00***	21 275,96
Material och förnödenheter	21 275,96		21 275,96		21 275,96
Fordringar	***7 836 012,80***	***2 227 710,55***	***10 063 723,35***	***-1 311 457,05***	**8 752 266,30**
Långfristiga fordringar	***185 542,42***	***0,00***	***185 542,42***	***0,00***	185 542,42
Lånefordringar	50 000,00		50 000,00		50 000,00
Övriga fordringar	135 542,42		135 542,42		135 542,42
Kortfristiga fordringar	***7 650 470,38***	***2 227 710,55***	***9 878 180,93***	***-1 311 457,05***	**8 566 723,88**
Kundfordringar	1 783 225,55	1 240 158,30	3 023 383,85		3 023 383,85
Övriga fordringar	3 542 094,36	921 992,47	4 464 086,83	-1 311 457,05	3 152 629,78
Resultatregleringar	2 325 150,47	65 559,78	2 390 710,25		2 390 710,25
Finansiella värdepapper	***73,20***	***0,00***	***73,20***	***0,00***	73,20
Aktier och andelar	73,20		73,20		73,20
Kassa och bank	6 163 787,16	3 006 641,51	9 170 428,67		9 170 428,67
AKTIVA SAMMANLAGT	**209 278 313,34**	**20 279 232,34**	**229 557 545,68**	**-7 439 375,59**	**222 118 170,09**

SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN PASSIVA	Kommunen	Sibbo Vatten	Sibbo kommun sammanlagt	Elimineringar	Sibbo kommun sammanlagt
EGET KAPITAL	***82 421 883,46***	***6 402 467,16***	***88 824 350,62***	***-6 127 918,54***	**82 696 432,08**
Grundkapital	68 113 361,72	6 127 918,54	74 241 280,26	-6 127 918,54	68 113 361,72
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	10 245 440,54	-38 592,36	10 206 848,18		10 206 848,18
Räkenskapsperiodens över-/underskott	4 063 081,20	313 140,98	4 376 222,18		4 376 222,18
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	***44 243 613,75***	***0,00***	***44 243 613,75***	***0,00***	***44 243 613,75***
Avskrivningsdifferenser	21 619 524,39		21 619 524,39		21 619 524,39
Reserver	22 624 089,36		22 624 089,36		22 624 089,36
AVSÄTTNINGAR	***163 105,96***	***0,00***	***163 105,96***	***0,00***	***163 105,96***
Övriga avsättningar	163 105,96		163 105,96		163 105,96
FÖRVALTAT KAPITAL	***268 777,67***	***0,00***	***268 777,67***	***0,00***	***268 777,67***
Statliga uppdrag	12 060,75		12 060,75		12 060,75
Donationsfondernas kapital	256 716,92		256 716,92		256 716,92
FRÄMMANDE KAPITAL	***82 180 932,50***	***13 876 765,18***	***96 057 697,68***	***-1 311 457,05***	***94 746 240,63***
Långfristigt	***46 404 059,83***	***12 997 333,46***	***59 401 393,29***	***0,00***	***59 401 393,29***
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalt	41 870 000,00		41 870 000,00		41 870 000,00
Lån från offentliga samfund	165 755,15		165 755,15		165 755,15
Anslutningsavgifter och övriga skulder	4 368 304,68	12 997 333,46	17 365 638,14		17 365 638,14
Kortfristigt	***35 776 872,67***	***879 431,72***	***36 656 304,39***	***-1 311 457,05***	***35 344 847,34***
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalt	9 530 000,00		9 530 000,00		9 530 000,00
Lån från offentliga samfund	22 822,52		22 822,52		22 822,52
Erhållna förskott	10 529 371,02		10 529 371,02		10 529 371,02
Leverantörsskulder	5 629 727,45	281 248,11	5 910 975,56		5 910 975,56
Anslutningsavgifter och övriga skulder	1 792 324,16	561 256,38	2 353 580,54	-1 311 457,05	1 042 123,49
Resultatregleringar	8 272 627,52	36 927,23	8 309 554,75		8 309 554,75
PASSIVA SAMMANLAGT	***209 278 313,34***	***20 279 232,34***	***229 557 545,68***	***-7 439 375,59***	***222 118 170,09***

6 UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR

Sibbo den 27 mars 2018

Kommunstyrelsen i Sibbo

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____
Kommundirektör Mikael Grannas

REVISIONSANTECKNING

Vi har i dag avgivit berättelse över utförd revision.

Sibbo . . 2018

KPMG Offentliga Tjänster Ab
Revisionssamfund

_____
Martin Slotte
OFGR, GR

7 BEKRÄFTANDE HANDLINGAR

7.1 FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER, RAPPORTER OCH KARTOTEK SOM ANVÄNTS UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN 1.1–31.12.2017

Elektroniska arkivrapporter

dagbok
huvudbok
budgetufall
balans
balans kontovis
resultaträkning
resultaträkning kontovis
finansieringskalkyl
inköpsreskontra
leverantörsskulder per 31.12.2017
försäljningsreskontra
faktureringslängder
försäljningsfordringar per 31.12.2017
förteckning över tillgångar bland bestående aktiva
inventarieförteckning

per löneutbetalningsperiod
lönespecifikation personvis
lönespecifikation per bokföringskod

bastrygghet/dagbok
bastrygghet/kontospecifikation
bastrygghet/kontospecifikation för överföringar till bokföringen

utlåning
bostads- och tilläggslån

Kartotek

bostads- och tilläggslån

Balansbok

VERIFIKATSLAG

Id	Benämning
ALKUSA	Ingående saldo
BUD	Budget
BUDL	Budgetändringar
KASSA1	Servicekassa
KLALKU	Koncernens ingående balans
KLKIRJ	Koncernbokningar
KLYHT	Dotterbolag, samkommuner
KOMTOS	Anläggningstillgångar, verifikat
MUIJAK	Memorialperiodisering
MUISIS	Memorial, interna
MUIST1	Memorialverifikat 1
OMAKSU	Inköpsreskontra, betalningar
OSTOT	Inköpsfakturor
PALKAT	Löneverifikat
PANKKI	Bankernas kontoutdrag
SISLAS	Interna fakturor Proe
SOSTYO	Socialarbete/bokföring
VARAS1	Städlager
VARAS2	Kontorsmateriallager
YMR01	Förskottsbetalningar
YMR10	MR Verifikatslag 10 Enheten för ekonomitjänster, allmän fakturering
YMR11	MR Verifikatslag 11 Hälsocentralens allmänna fakturering
YMR12	MR Verifikatslag 12 Socialväsendets allmänna fakturering
YMR13	MR Verifikatslag 13 Bildningsväsendets allmänna fakturering
YMR14	MR Verifikatslag 14 Fritidsväsendet allmänna fakturering
YMR15	MR Verifikatslag 15 Teknik- och miljöavdelningens allmänna fakturering
YMR16	MR Verifikatslag 16 Kommunahusets hyror
YMR17	MR Verifikatslag 17 Byggnadsinspektionen
YMR18	MR Verifikatslag 18 Hyror
YMR19	MR Verifikatslag 19 Morgon- och eftermiddagsvård
YMR20	MR Verifikatslag 20 Fritidssektorns idrottsanläggningar
YMR21	MR Verifikatslag 21 Kursavgifter
YMR22	MR Verifikatslag 22 liikuntakurssit
YMR53	MT Verifikatslag 53 Dagvård allmän fakturering
YMR54	MR Verifikatslag 54 Dagvård
YMR55	MR Verifikatslag 55 Vård och tjänster
YMR56	MR Verifikatslag 56 Boende, köptjänster
YMR59	MR Verifikatslag 59 Aravalån
YMR77	MR Verifikatslag 77 Vattentjänster
YMR80	MR Verifikatslag 80 Tandvården
YMR81	MR Verifikatslag 81 Patientavgifter
YMRHYV	MR Kreditfakturakvitteringar
YMRK	MR Avskrivningar från konton
YMRMAN	MR Manuella betalningar
YMRVII	MR Referensbetalningar

Förvaring av bokföringen och verifikaten

Balansboken, tablån över budgetutfallet och kontoplanen förvaras beständigt. Dag- och huvudböckerna samt verifikaten förvaras minst sex år. Transferlistorna över delbokföringen förvaras minst två år.

Tablån över budgetutfallet och huvudboken samt förteckningarna över tillgångar bland bestående aktiva finns i programmet Raindance. Dagböckerna och alla övriga är pappersutskrifter.

Programmet Raindance, som levererats av CGI Suomi Oy, har använts som databokföringssystem.

7.2 BALANSSPECIFIKATION 31.12.2017

AKTIVA

BESTÅENDE AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
Övriga utgifter med lång verkningstid					
1010	Övriga utgifter med lång verkningstid		165 910,93	165 910,93	
Materiella tillgångar					
Mark- och vattenområden					
1100	Mark- och vattenområden		34 897 501,47		
Byggnader					
1110	Bostadsbyggnader	166 427,32			
1115	Förvaltnings- och anstaltsbyggnader	79 840 100,42			
1120	Farbriks- och produktionsbyggnader	5 013,43			
1121	Ekonomibyggnader	316 839,67			
1122	Fritidsbyggnader	204 005,18	80 532 386,02		
Fasta konstruktioner och anordningar					
1130	Jord- och vattenkonstruktioner	746 206,85			
1131	Gator, vägar, torg och parker	9 124 461,47			
1132	Broar, bryggor och siminrättningar	18 686,42			
1135	Vattendistributionsnätet	4 736 401,55			
1136	Avloppsnätet	8 247 802,69			
1138	Elledningar, transformatorer, utomhusbel.anläggningar	4 218,18			
1140	Huvudnät och apparatur	14 985,87			
1150	Övriga fasta konstruktioner och anläggningar	190 376,77	23 083 139,80		
Maskiner och inventarier					
1160	Transportmedel	35 051,36			
1164	Övriga rörliga arbetsmaskiner	90 209,40			
1166	Övriga lätta maskiner	7 904,96			
1167	Sjukhus-, hälsovårds- o.dyl. anläggn.	18 004,40			
1170	Övriga maskiner och inventarier	746 038,69			
1174	Dataaanläggningar	318 008,32	1 215 217,13		
Övriga materiella tillgångar					
1184	Värde- och konstföremål		56 580,60		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar					
1190	Förskottsbetalningar	9 572 495,89			
1195	Pågående projekt	7 374 126,04	16 946 621,93	156 731 446,95	
Placeringar					
Aktier och andelar					
1201	Aktier och andelar i dotterbolag	33 170 870,48			
1203	Andelar i samkommuner	10 052 220,52			
1205	Aktier och andelar i intressesamfund	549 047,32			
1212	Övriga aktier och andelar	3 233 596,10			
1214	Värdeförhöjningar för aktier och andelar		47 005 734,42		
Övriga lånefordringar					
1238	Övriga lånefordringar av andra		2 255,99	47 007 990,41	**203 905 348,29**
FÖRVALTADE MEDEL					
Statens uppdrag					
1410	Förmedlade lån av staten		12 060,75	12 060,75	
Donationsfondernas särskilda täckning					
1440	Donationsfondernas särskilda täckning		132 666,22		
Övriga förvaltade medel					
1475	Testamenterat kapital		124 050,70	256 716,92	
					268 777,67

RÖRLIGA AKTIVA					
Omsättningstillgångar					
Material och förnödenheter					
1500	Material och förnödenheter		21 275,96	21 275,96	**21 275,96**
Fordringar					
Långfristiga fordringar					
Lainasaamiset					
1651	Lånefordringar från kommuner		50 000,00		
Muut saamiset					
1666	Statsbidragsfordringar		121 715,42		
1688	Övriga fordringar		13 827,00	185 542,42	
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar					
1720	Försäljningsfordringar hos dottersamfund	1 754,42			
1725	Försäljningsfordringar hos kommuner och samkommuner	113 029,01			
1730	Försäljningsfordringar hos interessesamfund	6 741,88			
1740	Försäljningsfordringar av övriga	2 901 858,54	3 023 383,85		
Övriga fordringar					
1781	Övriga fordringar hos kommuner och samkommuner				
1791	Statsbidragsfordringar	154 851,00			
1806	Erhållna moms-återbetalningar	1 306 377,39			
1810	Övriga fordringar	1 691 401,39	3 152 629,78		
Resultatregleringar					
1822	Övriga resultatregleringar av dotterbolag	1 741 772,16			
1826	Övriga resultatregleringar av övriga	648 938,09	2 390 710,25	8 566 723,88	**8 752 266,30**
Finansiella värdepapper					
Aktier och andelar					
1831	Aktier och andelar		73,20	73,20	
Kassa och banktillgodohavanden					
1901	Huvudkassa	3 477,35			
1902	Kassa, underredovisare, Allaktivitetshallen	536,75			
1903	Kassa, underredovisare, Biblioteket-Nickby 2	96,15			
1904	Kassa, underredovisare, Biblioteket-Söderkulla 1	381,25			
1905	Kassa, underredovisare, Info 1	467,05			
1906	Kassa, underredovisare, Info 2	168,20			
1908	Kassa, underredovisare, Biblioteket-Nickby 1	88,55			
1911	Kassa, övriga underredovisare	390,00			
1912	Kassa, underredovisare, Elsie	150,00			
1913	Kassa, underredovisare, HSL, Nikkilä	597,40			
1914	Kassa, underredovisare, HSL, Söderkulla	113,60			
1915	Kassa, underredovisare, Vägskälet	50,00			
1916	Kassa, underredovisare, Cafe Matkahuolto	500,00			
1917	Kassa, underredovisare, Cafe Diem tk	300,00			
1921	Andelsbank 556104-1632	8 564 240,01			
1925	Aktia 405570-125	262 951,18			
1926	Nordea 237818-60012	279 169,84			
1942	Danske Bank 800016-251707	53 773,81			
1945	Op (vakuus) 556104-248241	420,50			
1970	Kassa, övriga underredovisare	2 557,03			
			9 170 428,67	**17 944 044,13**	
TOTALT				**€**	**222 118 170,09**

PASSIVA

EGET KAPITAL

Grundkapital					
	2000	Grundkapital		68 113 361,72	
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder					
	2040	Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder		10 206 848,18	
Räkenskapsperiodens över-/underskott					
	2050	Räkenskapsperiodens över-/underskott		4 376 222,18	**82 696 432,08**

AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER

Avskrivningsdifferenser					
	2100	Avskrivningsdifferenser		21 619 524,39	
Vapaaehtoiset varaukset					
	2110	Investeringsreserveringar		22 624 089,36	**44 243 613,75**

AVSÄTTNINGAR

Övriga obligatoriska avsättningar					
	2130	Övriga obligatoriska avsättningar		163 105,96	**163 105,96**

FÖRVALTAT KAPITAL

Statens uppdrag					
	2300	Förmedlade lån av staten	12 060,75	12 060,75	
Donationsfondernas kapital					
	2325	Donationsfondernas kapital	132 666,22		
	2326	Testamenterat kapital	124 050,70	256 716,92	**268 777,67**

FRÄMMANDE KAPITAL

Långfristigt					
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter					
	2411	Lån från Kommunfinansiering Ab	41 870 000,00		
Lån från offentliga samfund					
	2420	Lån från staten	165 755,15		
Övriga skulder					
	2460	Övriga skuldertill dotterbolag	4 368 304,68		
	2469	Anslutningsavgifter och övriga skulder	12 997 333,46	59 401 393,29	59 401 393,29
Kortfristigt					
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter					
	2510	Lån från inhemska depositionsbanker			
	2511	Lån från Kommunfinansiering Ab	9 530 000,00		
	2513	Lån från övriga inhemska finansiella institut och försäkringsanstalter		9 530 000,00	
Lån från offentliga samfund					
	2520	Lån från staten	22 822,52	22 822,52	
Erhållna förskott					
	2544	Erhållna förskott från övriga	10 529 371,02	10 529 371,02	

Skulder till leverantörer						
2545	Leverantörsskulder till dottersamfund					
2546	Leverantörsskulder till medlemskommuner	344 583,34				
2547	Leverantörsskulder till intressesamfund	23 926,39				
2549	Leverantörsskulder till övriga	5 542 465,83	5 910 975,56			
Övriga kortfristiga skulder						
2557	Förskottsinnehållning	796 376,19				
2558	Socialskyddsavgifter	39 223,68				
2559	Förmedlingskonto	589,00				
2560	Kortfristiga övriga skulder	171 791,80				
2563	Förtroendevaldas avgifter	4 719,00				
2564	Medlemsavgifter	24 353,38				
2803	Förskottsinnehållningar, assistenter för handikappade	4 608,45				
2804	Socialskyddsavgifter, assistenter för handikappade	461,99	1 042 123,49			
Resultatregleringar						
2577	Ränteperiodiseringar	126 275,96				
2580	Semesterlöneperiodiseringar	5 900 294,27				
2581	Löneperiodiseringar	216 603,13				
2588	Övriga resultatregleringar till övriga	1 048 720,45				
2590	KomPL, tidigarelagda avgifter	33 004,62				
2591	KoPL, arbetstagarens pensionsavgifter	219 871,39				
2592	KoPL, arbetsgivarens lönebaserade	576 518,52				
2593	StaPL, arbetstagarens pensionsavgifter	25 820,68				
2594	StaPL, arbetsgivarens pensionsavgifter	62 283,91				
2595	Arbetslöshetsavgifter, arbetstagaren	38 461,82				
2989	Anl.tillg. försäljningspris, mark- och vattenområden	61 700,00	8 309 554,75	35 344 847,34		**94 746 240,63**
TOTALT					€	**222 118 170,09**

Sibbo mars 2018

Marianne Sved
huvudbokförare